

ప్రావిడెంటుఫండు బిల్లు

శ్రీరాయగారు ప్రవేశపెట్టిన మరయొక బిల్లు ప్రభుత్వ మునకు సంబంధించినట్టియు యితరములైట్టియు ప్రావిడెంటు ఫండుకు సంబంధించిన శాసనమును సంస్కరించి యొకటి జేయుటకు ఉద్దేశించబడెను. ఈ బిల్లుక ౧౧ యుద్దేశము లనేకము గలవు. ఇప్పుడున్న ప్రావిడెంటు ఫండు చట్టము ప్రకారము డబ్బు దాచుకొన్న ఆయన కాలముజేసినపుడు ఆయన భార్యకుగాని పిల్లలకుగాని యాయవలసి యుండును. ఈమొత్త ము చనిపోయినవాని ఆస్తిలో భాగముకానేరదు. దీనిప్రకారము ఆయన భార్యకును పిల్లలకును గల లాభములు రక్షింపబడి నవి. మరల ఎవరికైన బాకీ యున్నచో వారికి వారసు లీయవలసి యుండునుగాన వారికి కొంత రక్షణ మియ్యబడవలె నని ఆలోచింపబడెను. ఇంతేగాక అప్పులు ఖర్చులు ఎన్ని ఉన్నను డబ్బుకట్టి నాయన పింఛను బుచ్చుకొనుటలోపల చని పోయినను పిదప చనిపోయినను తనపేరనున్న మొత్తమునంతను పూర్తిగా పుచ్చుకొనవలెననిగూడ ఈబిల్లునందు నిబంధన చేర్చ బడినది.

మోటారుబండ్ల బిల్లు

శ్రీరాయగారు ప్రవేశపెట్టిన మూడవబిల్లు మోటారుబండ్ల చట్టసవరణలకు సంబంధించినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు మోటారుబండ్లను ప్రతిసంవత్సరము రిజిస్టరు చేయుటనుగూర్చి గావించిన నిబంధనలు న్యాయవిరుద్ధ మని బొంబాయి హైకోర్టువారు తీర్మానించినమీదట యీసవరణ జేయవలసినవచ్చినది. ఇప్పుడున్న శాసనము ప్రకారము యిట్టి నిబంధన జేయుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికారము లేదు. కాని పెద్ద పెద్దపట్టణములలో బండ్లరాకపోకలగూర్చి ప్రతి సంవత్సరము రిజిస్టరు జేయవలసిన ఆవసరముగలదు. ఈ విషయమై శాసనమును సంస్కరించుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు చాలవర కంగీకరించినవి. కావున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు యుక్తమని తలంచినకాలము పూర్తియైనపిదపన, యుక్తమని చలించిన డబ్బుచెల్లించిన మీదను మోటారుబండ్ల రిజిస్ట్రేషను రిన్యూజేయుట న్యాయమగునని యీబిల్లు నూచించుచున్నది.

అసభ్యప్రకటనల నిషేధము

వివరబిల్లు సీత్యాభాసములగు ప్రకటనలను అమ్ముటను మానిపించుటకు అంతర్జాతీయ సమితివారు గావించిన నిబంధనల గొన్నిటిని ఆచరణలోబెట్టుటకు సంబంధించినదై యున్నది. ఈబిల్లునందు ముఖ్యంశ మేమనిగా నేమునుజేసినవారలలో 20 ఏండ్లకు తక్కువైన వాడు మైనరు గ గణింపబడును. ఎక్కడనైనగాని అసభ్యములగు విషయములు దాచిపెట్టబడెనని నమ్మకము దోచినయెడల ఆయావరణలో వెతకుటకుగూడ అధికార మియ్యబడినది.

అంతల్కు సభముగి సెను. మరల 8వ తేదీ సోమవారము సమావేశమగును. అప్పుడు నేడు ప్రవేశపెట్టబడిన భారత సిపాయిల వ్యాజ్యముల బిల్లును చర్చింపబడును.

తీర్మానములు

18 వ తేదీన చర్చింపబడుటకు ఎనిమిది తీర్మానములు నుండి ఎంకునబడెను. రామయ్యంగారు మొదటి బాటను దీసెను. పన్నుల విచారణసంఘమునుగూర్చి ఆయన ప్రతిపాదించినాన్ని తీర్మానము మొదట తీసికొనబడెను. హాజీవాజీందనుగారి తీర్మానము, విదేశీయుల సారాయి దిగుమతిగూర్చినది రెండవది. ఉన్నతన్యాయశాఖను నియమించుటకు గూర్చి డా|| గౌరుగారి తీర్మానము మూడవది. రాజకీయవైదిల విడుదలగూర్చి పలేటగారి తీర్మానము నాల్గవది. ప్రత్తివస్త్రములవర్తకముపన్ను గూర్చినదిచందుగారి తీర్మానము తొలవతవచ్చెను. స్త్రీలఎన్నికహక్కునుగూర్చి మహమ్మదు యామాబుగారి తీర్మానము, సామూలునెహ్రూగారి నల్లమందు విషయమైన తీర్మానము, పన్నువిచారణసంఘమునుగూర్చి పూకనుగారి తీర్మానము తరువాత వరుసగావచ్చును. (అ.ప్రె.)

ఫజల్ హక్కుగారి యింగ్లండ్ ప్రయాణము

వారి యభిప్రాయములు

మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మవసరము కలకత్తా, నెప్టెంబరుకి:- మొన్న వరకును చంగల్లో లో విద్యాశాఖమంత్రిగకన్న ఏ. కె. ఫజల్ హక్కుగారు గ్లండువెళ్లేదరు. వారెప్పుడు ప్రయాణమై వెళ్లినదియు దెలియదు. స్టేట్సుమెన్ విలేఖ రి తో తా ము మ హమ్మదు ల య భి ప్రా య ము ల ను ద్రి టి షు వ తెలియబర్చుటకై పోవుచున్నానని తెలిపిరి. రాజ్యాంగక నములో నేవైనమాగ్నటులుగనుచో మహమ్మదీయుల యభిప్రాయములను వారిస్థితికిని లబధర్పింపటకు తామువారిఅభిప్రాయలను కట్టుదిట్టముగా వెల్లబుచ్చుకలసి ఉన్నది. లేనియెడల జాతివారిహక్కులకు భంగము కలుగవచ్చును.

డాక్టరు జయాఉద్దీను అహమ్మదుగారు మాలవి అబ్దు కాసీముగారు వీరితో కూడ యింగ్లండునకు బోయెద మస్లిముసమితిపక్షము న వారు యీ ప్రయాణము చేచున్నామని నుడివిరి. మస్లిముసమితియొక్క ప్రత్యేకసమా ములో వివరణముల నుచ్చరించుటకు ఫజల్ హక్కుగారు కే పంజాబుమెయిలులో బయలుదేరి వెళ్తున్నార. నేను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగా ప్రాతినిధ్య ముండవలయు గోరువాడను. వారు ప్రత్యేకముగా నియోజకవర్గము ముం వారిసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యము పొందవలయును. వారికి సాకార్యము నిచ్చుటకు కొన్ని కట్టుబాటు ఆచరణలోనికి కొనివచ్చుటకు ప్రారంభింపవలయును. మహమ్మదీయుల జ భా తక్కువగానున్న జిల్లాలలోవారికి యెక్కువప్రాతినిధ్య హక్కుచేయవలయును అని ఫజల్ హక్కుగారు గాంధీర్య గా తెల్పిరి.

ప్రస్తుతపు విషయములన్నియునుజూడ రిఫారమ్సు ల నందు విశేషపు మాత్మతేవియును చేయుదురని తమకు నా కము తోచుటలేదనిరి. వెంటనే సంపూర్ణరాష్ట్ర స్వాతంత్ర యము ప్రసాదించురని మాకు తోచదనివలసికిరి. రిఫారమ్సులు కా కొంతకాలమువరకు యివ్వకపోయినను సరేగాని వెంట రాజ్యాంగబాధ్యత మోయుటకు సిద్ధముగలేని ప్రజలపైద కష్టములపాలుజేయుట వారి కెంతమాత్రమును యిష్టము లేద చట్టనిర్మాణసభ్యులు తరుచుగా పరిపాలనవివరములో జోక మును కలుగజేసికొనుచుండిరని తన యనుభవమనియు వా తాము యెంతవరకు జోక్యముకలుగజేసికొనుట కర్హమౌ లియదని తమ యభిప్రాయమని తెల్పెను. (అ.ప్రె.)

నానానా సత్యాగ్రహము

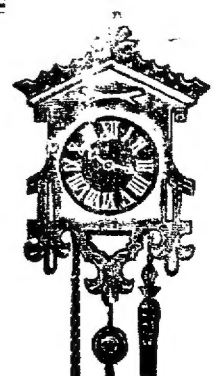
ప్రబంధకసంఘమువారి ఏర్పాటులు

నానానాలో సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు కాలీలు సంసిద్ధులు కావలెనని శిరోమణి సంఘమువారు ఆక లీలను ప్రబోధించ నారంభించిరి. శిరోమణిసంఘమువారు డె డుపత్రములను అకాలీదళ సంఘమువారు రొకపత్రమును ప్రకటి చిరి. నానానాచరిత్ర నంతను శిరోమణి సంఘమువారు ి రించిరి. నానానానిధికి ఆబాలగోపాలమును లెలకొక రి జాలు యియ్యవలెనని వారు హెచ్చరించిరి. నుకమ్మలు కావ నని దళసంఘమువారు కోరిరి. రి మంది అకాలీలు నానా నాకువెళ్లి గురుద్వారమునకు వెలుపలదిగిరి. పోలీసుదళము గూడ నచటికి వెళ్లెనని అకాలీలు ప్రకటించిరి.

ఆకలంతఖితు సహాయ జతా గారు సర్దా సోహనసింగు గారికి రావల్సిండిలో రెండేండ్లు కఠినశిక్షయు; వేయిరూపాయలుజరిమానాయును,చెల్లించుచోని మర రి నెల కఠినశిక్షయును విధింపబడెను.

ప్రస్తుతపు ధర గడియారము 1-కి
రూపాయలు రెండు
కాలమునకు సరియైన గంటను చూపును.
ఈ ధర మరియొకతూరి లభించుట ఆసాధ్యము.
విలాసము:- మానేజరు తపాలపెట్టె నెం 265, మద్రాసు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(154)

హై ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని ఆభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును.” “ఇన్సూరన్సు అబ్జవర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు ఫై నాన్ పియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంగ్లజిల్లాలకు ఫీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అద్భుతమైన టోకామయినార కస్తూరిమూర్తి మొదటి రకం కస్తూరి, తుంకమాపువ్వు, కచ్చకూర, రస, అమూల్యమైన విషమాలికలచేర్చి రయారుచేయబడినది. హానికరమగు వస్తువులందుచేరుట లేదు. పిన్నలు, పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపానభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడకలిగినది. 250-800 మూత్రముల బుడ్డి 1-3 ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-8 కి 1-4-0 పోస్తుభుర్చు లేదు.

ఈ దిగువ తెలుసుకొనవలసినవి కచ్చక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్టుముల గల) ప్యాకెటు 1-కిరూ 1-0-0.

శివకాంతి తెలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీల వక్కరలో అతిసులభముగా వారి వారి కంటిని పనునరించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన గుణముగా విరచనమగును. కచ్చక లేదు. సంకటము, అసహ్యము వుం దను, బుడ్డి 1-3 ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, జిల్లీల మున్నగు పోషకములు కేవలరోగ్యమును వెలుతురుగాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక కేవలమునందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇరవరవ్యాధులను రావలెను అటుంకరమును. అనేక కేల ద్రవ్యాలు ఖర్చుగున్నవి.) ద్రవ్యా 1-3 ధర 0.7-0.

మహా సాభాగ్య శోంఠి:—(బాలింతల పొలిటికి వర్షకసాచము కంటిది. కనినవచ్చును, తడవాలి వారికి నుంచిన రోగములు యత్నమునకు వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కచ్చక ముదర్చును. 20 కులంబుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0 (594-3) సాశ్వత మెకటాచల మండితులు, శ్రీ శీరాధాపురవైద్యశాల, మైసూరు.

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్రుక లేఅందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేవాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లుఖరీదు రూ 2-10 0.

126 పీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

వై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింప బడును. లేకున్న సోలుపడెట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నానుగేరు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

ఓ రి యం ట్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్

అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. గులలబాయకరమగుకమిషన్ వరత్తుల విచ్చుటకు కంపెనీ వా రరాంభించి యున్నారు.

ఏజంట్లుగాను, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉ ద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

కాలిలి 1924 బోనసు సంవత్సరము సంవత్సరము

ఈ సం॥ రిమునెండ్ కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యధికమైయున్నది. హిందూ దేశీయులను ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీకి ప్రపోజల్స్ను సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము స్థాపించుకొన కోరెదము. (672)

The Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore.
Trivandrum Branch:—Trivandrum.

తేలుకాటునకు ఔషధము

ఈ ఔషధము సుపయోగించినతక్షణమే విషమును తీసివేసి, బాధనుపోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.8-0. 1-3 బుడ్లవరకు పోస్తుభుర్చు 0.8-0 రూ 4 లు అడ్వాన్సుగా పంపిన ఒక డిజనుబుడ్డు తపాలచార్జి లేకనే పంపబడును.

RAJVAID SIR BAMANDASJI
KAVIRAJ
152 Harrison Road
Calcutta.

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

20 మూత్రములు 0-10-0 (పది అణాలు)

కలనులభము! (పోస్తుభుర్చుప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైక్యకాల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అతీర్ణము, అరచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిరాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పొచ్చుములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి కేవలమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేవాత నొప్పులను వెంటనే మాన్చును. యిందు అనేకవిషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమహంసశ్రేయ యని చెప్పవచ్చును. పిక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరునానా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్తు నిదుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు వైద్యశాలలకు

టిన్ కర్పర కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కర్పరలకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co."

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel : KARDYL

Branches : Esplanade,

Phone 37

Phone : 225

Vepery

102

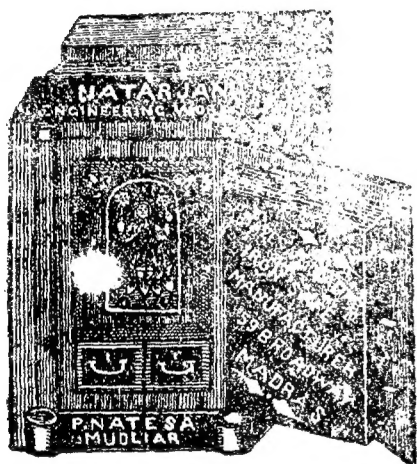
P.B. No. 314

Ootacamund.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమో ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి.

బాంతులు, కంపెనీలు, కార్బులయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రావైటరు,

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైనుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయన్ రైఫిల్స్, పెద్దనాయక్స్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్దురు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (వాసిన బరులు వ్రాయబడును.

డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగములయందెల్ల శిరస్సును, ఇంద్రియములయందెల్ల నయనములును, ప్రభావము ఆకు కిమమును సర్వజనులకును తెలిసినదియను కదా! ఈ రెండిటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగింపవచ్చును అది

వ్యాధిగ్రస్తునిజన్మమును నిన్మృత్యోజకముగాఁ జేసి యామరజాంతమును బాధించుచుండును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనుచుండు లక్షక ముకయోగింపబడును వచ్చి నవి గాని యవి యావ్యాధులను నివారించు లేక పోవుటయే గాక రసవిషకంఠకారులు చేరినవిగా నుండుటచేత తుదకు తేహోగ్యము నంతయు చెడదీయునవిగాఁగూడ నేర్పడినవి. తరువాత వైశ్రాంతము పట్టును నవశాగరికులచేత బుచ్చివైద్యముగా తీర్చి నింతుండి యట్టి మందులుకూడ ననేక మిచ్చు దుపయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడనంత ప్రయోజనములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము అన్నియును యోచించిచిరకాలము తరి ప్రపంచే యాయోగ్య దాంగిలేయ యూశాసితవ్యములం దారితే లోలోకకారాధ్యమై తమసర్వస్వమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకముందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి నుపసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషింపజూపింపవలసిన పని లేదు. ఒకసారి యువయోగింతినయెడల దానియొక్కప్రభుత్వము నదియే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా గొప్పవారును కొలదివారును పంపిన యోగ్యతాశ్రుతిల లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నవి.

ఈ సుగంధనస్యము నుకయోగింపుటకు మొదట, మాకుక్క, కన్నులతో, సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులును నశించును. పీడనము, ఒంటితలనొప్పి, తలలోనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన, కంతమునకు వైబడిన గుళి వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవివేకము గలిగి యింతనులభ్యముగా విక్రయించబడు నొకడు మిదిరప్ప మణియొకటి లేదు. చిరకాల ముంచినను చెడని సుగంధ విశేషములను, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి నహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినేయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అపయోగింపవలయుడల, ఇది సాధారణపు పోడి ౧౦, ౧౫ సారులు అపయోగింపవలసినయెడల, కాలకా మెలగుల సాధారణపు పోగాకు పోడిలో నీ సుగంధ నస్యము నొకచిటిక కలిపినయెడల కా పోగాకంతయును మిక్కిలి పురుగునంత మగును.

బుడ్డి ౧ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బ ౧ కి రూ. ౨-౮-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦

(1189) అంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను.

విలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

పబ్లికేషన్

పి. హాకిన్సుగారు డి. పి. డబ్ల్యు. ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు మింపబడిరి. మదరాసురాష్ట్ర పరిపాలనానిశ్చయమును తయారు చేయుటకు రి సెంటు ఏ. ఆర్. పి. వెస్టులేకుగారు ప్రభుత్వ కార్యవర్గులందు ఒకరుగా నియమింపబడిరి.

జి. కె. లాంక మైరుగారు కడపజిల్లాకు జి. సి. హెచ్. ఫోలకొగారు గోదావరిజిల్లాకు యస్. బిర్మగారు బళ్లారిజిల్లా కును జిల్లాజడ్జీలుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

రావు సాహెబ్ ఎ. సుబ్బారెడ్డిగారు గుంటూరు జిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటుగారికిని, టి. రాజుశిల్ల అవర్ గల్ గారు కర్నూలుజిల్లా పోలీసు నూపరిం డెంటుగారికిని ప ర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి. మహమ్మద్ జై ఉద్దీన్ సాహెబ్ బహదూర్ సరిసిపట్నం ఏజెన్సీ డిప్యూటీ నూపరిం డెంటు ఆఫ్ పోలీసుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్థికశాఖ

జి. డబ్ల్యు. పింట్ గారు గవర్న మెంటు ప్రెస్ నూప రిం డెంటుగా రి సెలవరకు పనిచూతురు.

అభివృద్ధిశాఖ

అనంతపురం కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగానున్న వి. యస్. రామస్వామిఅయ్యర్ అవర్ గల్ గారు బళ్లారి సెక్షను పనిచూడా తిరుగ ఉత్తర్వులువచ్చేవరకు చూచుచుందురు.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఆకులు కాంతారాయుడు, శ్రీరంగనిలయం శోభనాద్రి కందిమళ్ల సీతారామారావు, బత్తెల రామబలింగ అవర్ గల్ గారు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు మెంబర్లుగను కె. వి. రెడ్డి పెద్దయ్య నాయుడుగారిని విశాఖపట్నము జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగను న య్యర్ మహమ్మద్ బాద్షా సాహెబ్ బహదూర్, వెల్లిరామప్ప, వద్రయారప్ప, డి. సదాశివరాజు, కె. సెట్టెల ప్ప, పి. హరిదాసునాయుడు, కె. అబ్దుల్ హై సాహెబ్ బహదూరు (కాననసభ్యుడు) గార్లును బళ్లారి జిల్లాబోర్డు సభ్యు లుగాను నియమించిరి.

మేజర్ రాబర్టు జార్జి గిబ్బన్ క్రాలీగారు మదరాసు జెనరల్ ఆస్పత్రిలో పనిచూతురు.

చట్ట స ర సి ం హా చా ర్య లు, ఏ కా - జనా ర్థనయ్య పంతులు, జనాభా మహమ్మదు గలాబ్ సాహెబ్ బహు దూరుగార్లు గుంటూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్లుగా ఎన్నుకొన బడిరి.

నూజేటి పూర్ణచంద్రారావు, సిగినంకెట్టి మామయ్యగార్లు నర్సారావుపేట మునిసిపల్ కౌన్సిల్లుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

న. రాయణరామయ్యకెట్టిగారు నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్లుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

పోలా శంకరయ్య క్రేష్టిగారు తాడిపత్రి 'మునిసిపల్ వైర్ మన్'గాను, ఓగేటి బాలయ్యగారు తాడిపత్రి మునిసిపల్ కౌన్సిల్ గాను ఎన్నుకొనబడిరి.

లాశాఖ

పి. వి. నారాయణరావు పంతులుగారు, గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులుగాను, పి. చెంచయ్యగారు, మహమ్మద్ అజీంఅబ్దుల్ సాహెబ్ బహదూర్, ఏ. బాలకృష్ణస్వామిగార్లు ను మదరాసు న్యాయకళాశాలా సహాయసాధాయులుగాను, ఎల్. వెంకటకృష్ణయ్యర్ గారినిండి యింజనీరింగ్ కాలేజి మెకానికల్ యింజనీరింగు ప్రా సెసరుగాను నియమించిరి.

వైద్య శాఖ

టి. వి. గోపాలమినన్ గారు త్తయ ద స్త వై ద్య కాలకును మిలిరీట అసిస్టెంటు సర్జన్ డబ్ల్యు. యస్. మార్టిన్ గారు ఆడవాండు పిల్లల వైద్యకాలకును ఎం బాలకృష్ణ ప్రభు గారు లోకల్ ఫండు ఆస్పత్రికిని మార్చబడిరి.

ఉ చి త ము

ఆంధ్ర నైషధసారము రు 0-12-0
సుగుణమణి-నవల 0-8-0
పాండరిక మాహాత్మ్యము 0-8-0

పై గ్రంథములలో నెయ్యది వెలకు కోరినను శివాజి చరిత్ర ముచితముగా బంపబడును. చార్జీలు ప్రత్యేకము. ఈ పద్ధతి 100 మందికి మాత్రము.

అ త్తలూరి సూర్యనారాయణ

ఈమని, గుంటూరు జిల్లా.

Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo — the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!

The Super-Milk Food

"Builds Bonnie Babies"

WHOLESALE DISTRIBUTORS:—

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 . . . . . MADRAS.

స్వీగుపుష్పరసాయనము

ఇది అనేక మూలికల సారంబులచే తయారుచేయబడిన యీ లేహ్యము 40 దినమును పూటకు తు 1/2 లం చొ॥ శేవించిన ధాతుపుష్టి, రక్తవృద్ధి, నరములకు బలమునిచ్చి మధుమేహము, నిస్సత్తువ, వీర్యనష్టము, ఆకలిలేకపోవుట, విశేష బలము మొదలైన అనేక రోగములను పోగొట్టి జీర్ణించిన శైవసనాయి మొదలగు సుఖవ్యాధులచే బాధపడు స్త్రీ పురుషులు సేవించిన యెడల సదరువ్యాధులు పోవుటయేగాక ఆకలిని పుట్టించి శరీరపుష్టిని కాంతిని గలుగజేయును. సంసారసౌఖ్య మనుభవింప గోరు వారికిది పరమమిత్రమై యుండును. ఒకసారి వాసిచూచిన మీకే తెలియగలదు. కోరినవానికి క్యాటలాగు పులితముగా పంపబడును. 24 తులములుగల శేరు 1 కి రు. 4.8.0. పోష్ట ఖర్చులువేరే.

యస్. సుబ్బారాయడు, డెంటిస్టు, నర్సపురం, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీచరణింహారావు వంతులుగారి

సాస్త్రి

ఇదియొక యశ్వర్య మైన గ్రంథరాజము. కథ గాదు, కల్పనముగాదు. పృ బంధ మంతకన్న గాదు. పు రాణోపనిషత్సంబంధమనలే గాదు. చిత్రమగు గ్రంథము. చదువుడు! చదివి యనం

ధించుడు!! తెలుగుభాషలో నిదివఱకెన్నఁ దిట్టిగ్రంథము చూచి యెఱుంగము. జంఘాలశాస్త్రి, కాలాచార్యులు, బొట్టియ్యకెట్టి, వాణిదాసుడు, సాక్షి అను విమరుగునంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపఁబడు విషయములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవఱకును కడుపు చెక్కలగునటులు నవ్వు వచ్చుచుండును. పర్యాయము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోఁపకుండునప్పుడు - అనేకవిషయములు చెలిసికొనగోరునప్పుడు - బాలురకు, యువకులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు చదువులు కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులో లేదు. ఒకనూలు నదిచివనా శీగ్రంథమును వివరిం. మనోహరమును పొంగింభిరము నగు శైలి కుదుర్చునుటకు విద్యార్థుల కింతకన్న నవనూనాకరముగ గ్రంథము లేదు. జంఘాలశాస్త్రి యుపన్యాసభోరణి, కాలాచార్యుల రచనానైపుణి, వాణిదాసుబుధుర సుబంధరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనానైపుణి, అభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. ప్రతియొంధునిక, ప్రతిఅక్షరాస్యునకును ఈగ్రంథము చదువదగినది. ఒకరొడి సంభాషణాచాతుర్యము - ఇంకొకరొడి పాత్రానిలనవైఖరి - మరయొకరొడి అపూర్వవర్ణనా గాంభీర్యము - చదువరుల కెంతయో సంతోష మొసంగును.

మొదటిభాగము 2-0-0

రెండవభాగము 2-0-0

మూడవభాగము 1-8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

వరదనహాయసంఘనిధి

ఈనిధి కీర్తిదివా కీర్తిదివారముల నిచ్చిరి.

ఒక శ్రీ సవదేశభక్తుడు (సిలోకా)	2000-0-0
మదరాసు థియేటర్సు లిమిటెడ్	525-2-0
యం. కాశీ విశ్వనాథకెట్టియార్ వసులుచేసినది (బర్యా)	865-0-0
దక్కానర్తకైష్టవ కళ్యాణిణి	150-0-0
ఎన్. ఓ. మణి (శేవాయి)	125-0-0
ఒకశిష్యాచారుడు	110-0-0
ఓ. చంద్రశేఖరరెడ్డి (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం నల్లూరు)	80-0-0
తిరుతెల్లపూండి తాలూకాబోర్డు (పెసిడెంటు)	50-0-0
నాగేశ్వరరెడ్డిశివ్ (బందిల్ ఖండ)	55-0-0
రాణిగంజి బొగ్గుగులవారు	39-2-0
ఎ. యస్. ఆరుజాచలం (సిలోకా)	30-0-0
గుజరాతుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి దొలత్ రాయి (మొదటిసారి)	25-0-0
ఓ. శ్యామరావు	25-0-0
లేటిఫ్ రహమాన్ (రాత్ బరీ)	20-0-0
సత్యచరణ బెనర్జీ (ఉల్ నీరీయ)	17-4-0
సి. యస్. సానాని (నాగపూర్)	15-0-0
యం. శ్రీనివాసరావు (ఉడిపి)	15-0-0
ఓ. ఎన్. రైల్వేస్టాఫ్	14-0-0
జి. ఎన్. ఛాన్ (కలకత్తా)	13-0-0
గరుడప్రసాద్ (సిన్ధు)	10-0-0
డాక్టరు ఎన్. ఎన్. కృష్ణన్ (కోయంబత్తూరు)	10-0-0
పాళాదార్ సింగ్ విగయిరాలు	10-0-0
ప్రభులల్లెజి (కలకత్తా)	10-0-0
ఓ. జయప్రకాశ్ (శరన్ పూర్)	10-0-0
విజయలక్ష్మీబాయి	
జి. వి. ఆప్పారావుగారిద్వారా (బరంపురం)	10-0-0
బడ్డెబడ్డె మిషన్ స్కూలుపిల్లలు	5-0-0
శ్రీకృష్ణ చెందర్ (పాట్నా)	5-0-0
యస్. ఆర్. కృష్ణయ్యంగార్ (నృధాచలము)	5-0-0
లాలా వాలీరాం	5-0-0
హరేంద్రసింహ (చంద్రనాగూర్)	4-8-0
పూరిపండ్ ఆప్పలస్వామి	2-0-0
జగదేంద్రనాథ ముజుందార్	2-0-0
కిశోరీ మోహన్ రాయి (అర్రా)	2-0-0
యస్. వి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం (మైసూరు)	2-0-0
సురేంద్రచంద్ర మహేంద్ర కుమారదాసు	1-0-0
ఒక సహాయకరుడు	2-0-0

స్త్రీలు—సంస్కరణవిచారణ సంఘము

స్త్రీలనుగూడ శాసనసభ్యులుగా ఎన్నుకొనుటకు అధికార ముండవలెను. అందులకు ప్రయత్నములు చేయవలయునని సిద్ధాంతం కొంతమంది స్త్రీలు సభ చేసిరి. హిందూ దేశస్త్రీ సంఘమువా కీర్తిది విజ్ఞప్తిని సంస్కరణవిచారణ సంఘమువా కి పంపిరి.

“హిందూదేశస్త్రీ సంఘము దానికాఖిలతో సహా సంస్కరణవిచారణ సంఘమును కోరునదేవునగా ఆదవారికినూ దా వోట్లుండు అధికారమును, ఎన్నుకొను అధికారమును, ఎన్నుకొన బడు అధికారమును ఉండునట్లు చేయవలయునని ఆంగ్ల ప్రభుత్వము నకు మీరు సహజ నీయ లయును.

మదరాసు ప్రభుత్వసభ్యుల నేతలును, గవర్నరుగారును బొంబాయి ప్రభుత్వము వారును మాస్త్రీసంఘప్రాతినిధ్య మంగీకరించిరి. మాకు సహాయము చేతుమనిరి. అగ్రతగల స్త్రీలందరును శాసనసభలందు చేరుటకు సంస్కరణలందు నిబంధన యుండవలయును.

అని ధిఫారమ్ను యక్ష్మైక్య కమిటీవారికి విజ్ఞప్తి పంపిరి.

అదిగాక స్త్రీలందఱును సంఘములద్వారా సంస్కరణ విచారణసంఘము ముగియకపోవ్వవే తదవ్యభిప్రాయములను వెల్లడింపవలయును. అని యం. ఇ. కజన్సుగారు వ్రాయుచున్నారు.

భారతసంస్కరణములు ఎక్కువ రావచ్చును

రంగాచారిగారి అభిప్రాయములు

ఇంగ్లాండులో నాయకులు చేయుచున్న పని

సిక్సా, సెప్టెంబరు 4:—రంగాచారిగారు పత్రికా ప్రతినిధితో సంభాషించుచు లండనులో భారతరాజకీయవిషయములగుర్తి ఆగాఖానుగారును, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, సర్ కృష్ణగుప్త, కే. సి. రాయగారు జేయుచున్న ప్రయత్నములను వివరించి చెప్పిరి. రంగాచారిగారు ఆగస్టు 27 వ తేదీని కాలనీలకమిటీతో సంబంధమును వదులుకొనువరకును యావిషయమై మానము వహించియుండిరి. రైటరు తంతివార్తలలో ఆయన పార్లమెంటుకి సంఘము మున్నగుచోట్ల సుపన్యసించినట్లు మాత్రము చెబుపబడెను. కాని ఆచట జేప్పిన విషయముల గూర్చిన వివరములేమియును చెబుపబడలేదని ప్రత్యక్షాప్రసిద్ధి దలిపెను. రంగాచారిగారు రంతట సీమలో తాను జేసిన పనులన్నియును వ్రాసికొనిన దైరిని జూపించిరి. డాక్టరు బెనాంట్ గారి రాయబారము లండను చేరులోపలనే రంగాచారిగారును ఆయన సహాధ్యాయులును బ్రిటిషు అభిప్రాయమును దెలిసికొని వారికి భారతదేశమును గూర్చినవిషయము లన్నియును చెప్పుపని జరిగినట్లు అందుండెను. సర్ కృష్ణగుప్త, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, లాలా హరికిష్ ఠా లాలాగారు ఇంగ్లాండు మార్చి మాడవారములో జేరిరి. రంగాచారిగారు మార్చి 29 వ తేదీని జేరిరి. రాయగారు ఆచారిగారును కాలనీలకమిటీవన దేబడిన అంశములను ముఖ్యమైనవానినిగూర్చి పోరాడుటతో సరిపాడెను. వారికేమైన వ్యతిరేక యున్నపుడు రాజకీయకార్యములందు పనిజేయుచుండిరి. మార్చి ఆఖరున పార్లమెంటుకి సంఘమునందు సర్ ఆల్ఫ్రెడుగారును లాలాహరికిష్ ఠాగారును ఉపన్యసించినట్లు రంగాచారిగారు చెప్పిరి. ఏప్రిలు 8వ తేదీని రాయగారు ఆలివియరు ప్రభువుతో ప్రసంగించిరి. 9, 10 తేదీ రందు రంగాచారిగారు ఆలివియరు ప్రభువుతోను ప్రధానామాత్యునితోను ప్రసంగించిరి. ఏప్రిలు 15 వ తేదీని రాజున్న చర్చయందు ప్రభుత్వమువారు సమరసభాసముతో నుండునట్లు లక్షేయు నుద్దేశముతో ఇట్లు ప్రసంగముల గావించిరి. ఈ ఉద్దేశముతో లండను 'టైముస్' విదేశాంగ సంపాదకునితో గూడ 11 వ తేదీని ప్రసంగము గావించిరి. ఈచర్చ ముందు జరుగనందుటచేతనే సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సంఘమువారు సభ్యుల సభగావించి ఆయన సుపన్యసించు మని కోరిరి. ఈ ఉపన్యాసము 14 వ తేదీని జరిగెను. అప్పుడు పిలువబ్రువు అధ్యక్షత వహించెను. ఆ సభకు పార్లమెంటు రెండుసభల ప్రతినిధులును వచ్చిరి. ఆయన భారత రాజకీయ పరిస్థితుల గూర్చియు కేంద్రాసనసభలు చేయుచున్న పనిని గూర్చియు మాటాడెను. కానున్న సభలో చర్చ జరిగినపుడు రిచార్డుగారు రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమువలన భారతీయులకు చాల అసంతృప్తి గల్గెను. దానిపై ఆయనయు రాయగారును రిచార్డుగారి ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగ నొక విజ్ఞప్తిని తయారుచేసి అందు సంస్కరణములను గూర్చి సంపూర్ణమును విచారణజరుగుట చాల అవసరమనియు, ఇప్పుడు నియమింపబడిన మద్దతును విచారణ సంఘము లోతుపాతుల గనుగొనిన పింప మరెయొక పెద్దవిచారణ సంఘమును నియమించు పని నియుండుననియు చెప్పిరి. ఇప్పుడువిచారణజయుసంఘము విరివిగ విచారణ జేసి తగినపనిని జేయుటకై నిలవవిధమున కావలసినవిషయము లన్నిటిని సంగ్రహింపవలెననికూడ అందుచెబుపబడెను. ఆయన భారతీయులసభ యొకటి ఆగాఖానుగారి అధ్యక్షతన జరిపి యావిజ్ఞప్తి నందు; అంగీకరింపజేసెను. ఈవిజ్ఞప్తి భారతమంత్రి కిని ప్రధానమంత్రికిని బంపబడెను. దీనిపై వాధారముజేసికొనియే మే 8 వ తేదీని ఆలివియరు ప్రభువుగారు సత్కరించెననిచెప్పినరాయబారముతో చర్చజరిగెను. ఈలోపల ఏప్రిలు 20 వ తేదీనాటికి లాలా లజపత్ రాయగారు లండనునువచ్చి ప్రధానమంత్రితో ప్రసంగముగావించి మంత్రివర్గమునం దితర సభ్యులతోగూడ భారతపరిస్థితులగుర్తి బాగుగ చెప్పించిరి. రంగాచారిగారు ఆయనసహచరులను కార్యకపక్షమువారి మనస్సునకుమాత్రము వచ్చుజెప్పుటతో సర్చెటుకొనలేదు. ప్రతికూలపక్షమునకుగల బలమును పలుకుచుంది వారు గనుగొనిరి. ఏప్రిలు 30 వ తేదీని ఆయనయు రాయగారును కన్సర్వేటివుపక్షము వారకులతో విస్తరము గూరితోగూడ

భారత పరిస్థితుల గూర్చి చెప్పి విడి. మే 8 వ తేదీని ఆగాఖానుగారు భారతమంత్రివర్గము రాయబారమునకు నాయకుడుగ వెడలిరి. ఆసమయమున సర్ విలియం డ్యూకు రిచార్డు, ఆగాఖాను, రంగాచారిగారు, సర్ కృష్ణగుప్త, సర్ ఆల్ఫ్రెడు, కే. సి. రాయ, సర్ యం. సి. టి. ముత్యయ్య చెట్టియారు, వి. డాసను, యస్. కే. త్రాను (ప్రె)వేటుచెక్రటర్) గారుండిరి. ఆచటజరిగినదంతయు రహస్యము. కాని ఆసమయమున రాజకీయపరిస్థితులగుర్తి విరివిగ స్వతంత్రముగ చర్చజరిగెనని మాత్రము రంగాచారిగారు జెప్పిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు చాలసానుభూతి గల్గియుండిరి. అసభికారసభ్యులు అధికసంఖ్యాకులుగ గల రెండవమిటిని నియమించుట అవసరమని వైటుహాలో దెలియునట్లు జేయుటయే భారతీయుల యుద్దేశ్యమై యుండెను. రెండవ మద్దతును కమిటీనిగూర్చి మునుగూర్చిచెప్పుచు లండనులో పన్నివిషయములను చెప్పుట చేతను, భారతదేశములో ప్రజాభిప్రాయపు ఒత్తిడి యుండుటచేతను విచారణ ఆతిశయించియుండుననియు, అందు సభ్యులు గ ని య మిం ప బ డు వా రు ప్ర జా భి ప్రాయమున కనుకూలుగ నుండు వారు యందురనియు న మువచ్చునని రంగాచారిగారు నూచించిరి. సంస్కరణముల విచారణసంఘము చేయవలసినదని యేమని ఆయన అభిప్రాయము నడుగగా, కమిటీ దానంతటనది యెట్టివిచారణ మార్గములను దెుపజాలదనియు, కాని విచారణకు మాత్రము యేభమైన నిబంధన లుండరాదనియు రంగాచారిగారు నూచించిరి. ఈ కమిటీవారు విచారించి యిప్పుడున్న విధానమునందు లోపములు తొలగినట్లు జేయవలెనన్న చట్టమును పూర్తిగ సమరింపవలెనని కనుగొను నెడల అట్లు జెప్పవచ్చును. అప్పుడు యేప్రభుత్వముగాని పెద్ద కమిషనును నియమించుట నాలసింపజాలదు. రాష్ట్రములో ద్వంద్వవిధానమునకును, సంపూర్ణ భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు మధ్యమార్గ మింకొకటిలేదని ఆయన అభిప్రాయము. చట్టమునందు చిన్నచిన్న సవరణలు జేయుటవల్లను, కావలసిన నిబంధనను జేసికొను అధికారమిచ్చుటవల్లనను పరిపాలనాయంత్రము నందున్న లోపము లేమాత్రము ను పోజాలవు. ఈమాట యెట్లున్నను ఆర్థికవిషయములలో సంస్కరణముకు భగ్న మేర్పడినపుడు పునఃపరిక్షింపవలసిన యవసరము తీరదని ఆయన గుర్తించెను. ఇప్పుడెంతయును దుష్ప్రవర్తనలో నుండెను. నైసికవ్యయము చాలయెక్కువగనడెను. దీనికి రాష్ట్రీయకవ్యములుగూడ సెక్కువగ నుండుటవలన దేశము అభివృద్ధియగు పనులేమియును లేకుండ పోవుమండెను. కావున మెస్టనుబహుమతివల్లను నైసికవిధానము వల్లను పరిపాద్ధిపాలనావిధానమువల్లను గర్హింపవలసిన గమనించియైనను యావిషయమునంతనుపునః పరిశీలించి అభివృద్ధికాటంకముగ నుండువాని నన్నిటిని తొలగింపవలసి యుండును. ఈవిషయమున నైస్యము, సరిపాద్ధి విషయములు పెద్దగడ్డని రంగాచారిగారి అభిప్రాయము. భారతదేశపు ఖర్చులు తగ్గించినగాని దేశము ఆర్థికముగ బాగుపడి నిలవదొక్కకొనుటకే గానించును. భారతదేశమున బ్రిటిషు కార్యకపక్షమును చాలవరకు తిలరలపక్షమును పనిజేయునని రంగాచారిగారికి కొంతఆశ గలదు.

ప్రధానమంత్రితో సంభాషణము

మే 8 వ తేదీని భారతమంత్రివర్గము రాయబారము వెడలిన పిదప డాక్టరు బెనాంట్ గారును ఆమెసహచరులునువచ్చి యిదివరకు పనిజేయుచున్న వారికి తోడైరి. మే 8 వ తేదీని ఆలివియరు ప్రభువు ప్రవేశజేసిన ప్రకారము రంగాచారిగారు జూలై 18 వ తేదీని ప్రధానమంత్రితో సంభాషించునట్లు సేర్పాటు జేయబడెను. కాని ఆలోపలనే ప్రధానమంత్రి రంగాచారిగారిని వేళే, బెనాంట్ పక్షమును వేరేజూచి మాటాడుటకు నీలులేదని ఉభయపక్షములవారిని ఒక్కసారేజూచి మాటాడెదనని చెప్పినట్లు ఆలివియరు ప్రభువు ఆయనకు చెప్పెను. ఎట్లయినను ఉభయపక్షములవారికి ఒక్కటే యుద్దేశ్యముండెను. అట్లే జూలై 18 వ తేదీని ప్రధానామాత్యుడు ఓర్పుతో సానుభూతితో నుభయపక్షముల వారు జెప్ప విషయములను వినిరి. బెనాంట్ ముఖ్య ఆమెవర్గమును భారతదేశమునకు జేసినసేవను రంగాచారిగారు గుర్తించుచు బల్కిరి. బ్రిటిషుప్రజలలో నత్యంతము సుత్సహాయ గల్గునట్లు బెనాంట్ ముఖ్య ఉపన్యసించుటయు వారు అధికారులతోను అసభికారులతోను యెచట చెప్పించినను ఆమె చెప్పు మాటలన్నియును విన్నందులకును రంగాచారిగారు కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. రంగాచారిగారును వారిసహచరులును భారతదేశము

నకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము కావలెననియు, భారతశాసనసభలో ఆయనచెప్పిన తీర్మానముపై చర్చలో నంగీకరింపబడిన అంశములను ప్రసాదింపవలెననియు కోరిరి. కృష్ణగుప్తజేములేమున్ను భారతశాసనసభయందు గావించబడిన తీర్మానము నందు చెబుపబడిన విధానమునుండి యేమాత్రమును మారలేదని ఆయన గట్టిగజెప్పెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారైనను అధినివేశస్వాతంత్ర్యమునే యిచ్చెదరుగాని బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వము మాత్రమే కానని ఆయనచెప్పిన వివరము లండనులో పెద్దపెద్ద వారందరును అంగీకరించిరిని ఆయన సంతోషముతో చెప్పెను.

ఇ పీరియల్ సి నీ మా హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేణి

6-9-24 తేది శనివారమునుండి 12-9-24 తేది శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 5-15 (పదిమిను 2 అటలు రాత్రి 9-30 కని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు.

మ త్వేంద్ర (1555)

కాష్టన్ కీడ్డు శిరియల్, ఎడ్డిపోలో కడపటివారం

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు బండ్లరు బుట్టయ్య పేట హాలులో

ఈ దినవ నుదహరింకె ప్రకారము నాటకములు ప్రదర్శించురు.

సా విత్రి - 8-9-24

రాధాకృష్ణ - 10-9-24

ద్రాపది - 13-9-24

స్తలము కుశల మగుటచే సారుగూరు గ్రామస్తులు ముందుగా టిక్కెట్లను జాగ్రత్తచేసికొనగోరెదము.

డాక్టరు కె. శట్టాభిరామయ్య, కాశ్యపి.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి జౌషధాలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు డి॥ ఆనరబుల్ పానుగల్లు రాజాగారి అభిప్రాయము:

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి జౌషధాలయమును నందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను. అతిమూత్రము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధులకు పండితస్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాల గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది. నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారందరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విముక్తులమై తిమని ఒప్పుకొనిరి. నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా స్వామిగారు చికిత్స చేసిన పిమ్మట మరల మూత్రములను పరిశీలింపగా వానియందు తీవ్రపదార్థములు జాడలేమియు కనబడ లేదని చెప్పిరి. ఇట్లు స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదుర్చబడిన వారిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్) బాగుగ పరిక్షింపవలె నని కోరెదను. పండితస్వామిగారికి యెల్లప్పుడును జయము కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

పి. రామాచార్యంగారు హైదరాబాద్, పూనముల్లిరోడ్డు, కీల్ పాకు, మద్రాసు.

అస్పృశ్యత నిరాకరణ మండనము.

(బ్రహ్మశ్రీ కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు)

(నిన్నటి తరువాయి) "శ్రుతిమూలము లేదు."

వేదవిజ్ఞానపరిషత్ నిజమైన లనగా ప్రకృతశాంతములే కావలెనని మామిత్రులనున్నారు. వీరే వేదోక్తధర్మవిరుద్ధాచారము గలవారట. రెండుఅర్థములను చాల భేదమున్నది. మొదటిది వైదికజనబాధకత్వము. రెండవది వేదోక్తవిరుద్ధాచారము. కనుక శంకరాభ్యాసము వారి కనుకూలం ప క మములనే లభింపజేయుచున్నది. "దిశామంతిక" అను ముక్కు ప్రక్కనే యున్నందున అదిగంతమును అదిగంతభువుని పొంద గూడదు అనియే భాష్యశయము. అంత్యశబ్దమునకు నిఘంటువ్యప్రసిద్ధ మును స్వయాధిని అనగా అత్యంత్యరూఢిని ప్రమాణముగా నుదాహరించుటగూడ అశ్చర్యముగానే యున్నది. యోగికముగా కొనజాలిని భాష్యకారుడు గ్రహించినా డంటి లేని దిక్కులకొనకు జాతులకొనకు సంబంధములేనందున భాష్య కారుడు శ్రుతివిరుద్ధాభిధాయి కావలసివచ్చును. వాదము నకుగాను అంత్యశబ్దమునకు సంకీర్ణాచందాలునియందు యాధి సంకీర్ణించినను మనకు భాష్యపుముక్కు శ్రుతి గారు గనుక వానిని శ్రుత్యభావసారముగా మనము నయింపవలెనుగాని శ్రుతిని మఱచిపోయి అనగా పక్కలోనున్న దిగంతశబ్దమును విడిచి తన్ములక భాష్యశబ్దమునుమాత్రము తీసికొని విమర్శించుట గడవిడిచిన సాముగా నుండును.

ఇక వేదోక్తధర్మవిరుద్ధాచారములు గలవారే దిగంత శాస్త్రపులని అంగీకరించినను అది ప్రకృతశాంతములయందు శరపదము. మిమతముప్రకారము స్వృతి వానిని సర్వధర్మ బహిష్కృతునిగా చెప్పినది. అప్పుడు వేదోక్తధర్మములను వాడు ఆచరింపనేగూడదు. అప్పుడు మివిధివలన నేగదా వాడు వేదోక్తధర్మవిరుద్ధాచారముడగుట. నీవు ధర్మము చేయవూడదు. అని ముందు కానించి నీవు ధర్మముచేయవు గనుక మేము మాట్టుకొము అని చెప్పట యేటిన్యాయము? ప్రత్యుత్తర అధికారముండియు వేదోక్తధర్మముల సాచరింపక తద్విరుద్ధాచారము గల మన అగ్రవంశములవారే కొందఱు దానికి గుఱి యగుదురు.

వేదవిషయ అభివ్యక్తి భక్తి య మధ్య పా నా దు లుచేయువారే దిగంతవాసులు అని అంటిరేని అప్పుడుకూడ ఒకజాతిమీకు విషయముగాదు. ఏజాతివారికైనను తత్ప్రపంచలే బహిష్కారకాణములనిమిరంగీకరింపవలసివచ్చును.మరీది నిపంటివారు అని నేనన్న దానికి మామిత్రులురాక్షసులపంచాంగము సంతయు విప్పినారు. కశ్యపసంతతివారు వైత్యదానవులు ఆ ర్యులని నేనంగీకరించెను. రక్షసులువేఱు. వీరు సరమాండభక్తులు. వీరు వైత్యదానవులకంటె ప్రత్యేకముగా "రాక్షసులొ ణఃక్రవ్యాత్" ఇత్యాదిశబ్దములచే చెప్పబడినారు. బ్రహ్మరక్షసులు అత్యుగా బ్రాహ్మ్యారాక్షసభయరక్షసంబంధము గల వారు. రావణాదు లట్టివారు. రామాయణోక్త వేదపాఠములు బ్రహ్మరక్షసులేగాని శుద్ధరక్షసులు గారు. ఆదియను గాక నేను ఏప్రత్యేకజాతిని ఉద్దేశించి వ్యాఖ్యానమునయేలేదు. ఉపమానముగా యజ్ఞవిఘ్నకరణప్రతిఘ్న మరీమని జూపితిని. జనశబ్దమునకు యాధిగాగూడ రాక్షసుడుఅను అర్థమున్న వేమాయినే నూహించితినిగాని ధ్రువజనులవలెను. దానిని వాదనోధనముగా నుపయోగింపనుదేశించినట్లు నన్ను మామిత్రులుకలంపగూడదు.

వైదికవిజ్ఞానపరిషత్తులకు బాధకు లైన రక్షసులవంటి ప్రూరజనులే శ్రుతికి విషయము. "నజనమియాత్" అనిశ్రుతిచెప్పియున్నది. అంతియేగాని మనయింటికి ఆజననిరానియగు డను అనిచెప్పియుండలేదు. పులిదగ్గఱుపోవలను అనిచెప్పెదరు. అంతియేగాని పులిని నీయింటికిదానీయవలదు, అనిచెప్పరు. రానియక పోవుట వేఱు. పోవక పోవుట వేఱు. గనుక శ్రుత్య కజనులు వైదికవిజ్ఞానపరిషత్తులచే బాధ్యులైన దుష్టవృజనులుగా రు. వైదికవిజ్ఞానపరిషత్తులకు బాధింపక క్రిగిగిసదువృజనులే యని మా మిత్రులు బోధపఱచుకొందురు గాక. "నవృక్షమహోపేత నబాహుభ్యాంనదీంతికేత్" ఇత్యాది వచనములువలె నజనమి యాన్నాంతమియాత్" అనుశాస్త్రము అపాయము సంభవించు సమయ దానిబాధ్యతను వానిపై మోపుటచే అప్రాప్తవిధాయ కమే యగుచున్నది. రక్షసులు లేక తత్సమృతులు ప్రాచీనభూ తోపాసవలయుచే తిరక్కరిణీవిద్యనుగూడ గలిగియుండుట సంభవముగనుక వారిస్థానములనుగూడ పొందగూడదనిచెప్పబడి యున్నది. దుష్టపితాచాదిస్థానములుగూడ ఇచ్చట ఉదాహరణ ములు. వేదాభిమానలెవరైన రక్షసులయందుండినయెడల వారి నగములని యీశ్రుతిద్వారా సాధింప నెంచును. గుణమేప్రధానము. జాతి గాదు. (సశేషము)

ఆనందాశ్రమగ్రంథరత్నమాల

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక, శ్రీమద్భగవద్గీత సవ్యాఖ్యానము, శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలికోలైదు గిల్లు, పేరుగలది, క్రిష్ణార్జునసమైక్యత క్యాలికోలైదు గిల్లుపేరు, సహస్రనామ స్తవకం, శ్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామవర్ణసహితం, శ్రీకృష్ణసహస్రనామస్తోత్రం, శ్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం, ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం, భజంగవింద శ్లోకములు, లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం, గణేంద్రమాతృణము సానానైందు, వేమన పద్యములు, భోగినిదండకం, అమరకాశము కాలికోలైదు, సాదాకాశములు క్యాలికోలైదు, అట్టలైదు, బల్ల జీయం శేషమైదు, పారిజాతాపహరణము.

(50) ఎ క్లెన్ స్టైల్ అండ్ కింపెని, 286 చైనాబి చారునోడ్డు, మద్రాసు.

ఫౌంటెన్ కలములు

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include "ఫౌంటెన్" స్టైల్ ఫౌంటెన్ కలము మిక్కిలి మేలైనది నమ్మకమైనది ధర మిక్కిలి న సమున్న 7-0-0, "వాల్చర్ మన్" ఐడియల్ 8.0-0, "వాల్చర్ మన్" 2.12-0, "వాల్చర్ మన్" వెండికిప్పు 0-12-0, నాధారణ కిప్పు 0-8-0.

గిరిబ్రదర్స్, తిరువనంతేనీ, నల్లదాసు.

మద్రాసు ఖర్చు బోర్డు

1924 సం ఆగస్టు 1 తేది నుండి ఆగస్టు 31 వ తేదీ వరకు అయిన జమాఖర్చులు

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include జమ, గత మాసపువిల్య, నాగలాపురం ఖాతానంది రొక్కం, నాగలాపురం ఖాతానంది సర్కు, భీష్మరు విక్రయం, రైలు ఖర్చులు, కడ్డళ్లు, పత్రి, బాకీలవసూళ్లు.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include ఖర్చులు, ఖర్చుల కొనుగోలు, రైలు ఖర్చులు, స్టేషనరీ, సాదర్ ఖర్చులు, జీతములు, చలన చార్జీ, కట్టు మాత్ర, ట్రావిలింగు, పత్రి, బాకీలు, నిల్వ రొక్కం.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి, మేనేజరు, 6.9.24

ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ జాబితా

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include ఆగస్టునెల అప్పు, పెట్టుబడి, రిజర్వుఫండు, డిపాజిట్లు, బిల్లులు, సంగ్రహాలు.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include ఆదాయము, పెట్టుబడి, బ్యాంకులోనుండి, రెడీస్టాకు, బిల్లులు, సంగ్రహాలు, క్యాషు.

గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచె దినది, నమ్మకమైనది, కల్తీలేని వెండికి, నవరమబంగారుకు శ్రేష్ఠమైన మణులకు, పూచి యివ్వబడును.

Advertisement for jewelry featuring images of a bangle, a necklace, and a crown. Text includes 'పికెన్సి చీబిల్ దాన్ అండ్ సన్స్, మాన్యుఫాక్చరీంగు జ్యూయెలర్లు, తపాలవెట్టె నెం 225, 112 చైనా బజారురోడ్డు మద్రాసు.' and 'ప్రతి పితము 1893.'

స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసన నిరసనసభ

నిన్న త్రిసాయంకాలము గోవిందప్ప నాయనిపీఠిలో రా మానుజకూటమందు జైళ్ళ ప్రముఖులతోపాటు ప్రైవేట్ జరిగినది. సుమారు 100 మంది సభకు విచ్చేసిరి. బమ్మ పాపయ్య కెట్టిగా రధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు

ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణసభయందు డా క్టరుగారు "ఇండియన్ పిన్ కోడ్డు అమెండుమెంటు బిల్లు" అను నొక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టిరి. దానిసారాంశము 14 సం॥ లో పలకవ్యక్తతో భర్త సమావేశము కారాదని. అట్టిది మనశాస్త్ర ములకు విరుద్ధమని చాలమంది అభిప్రాయము. మన ఆచారవ్యవ హారములందు భర్త పునస్సంధాన సమయమునకు మైనరుగా కూడ నుండుటగలదు. అట్టిచో శిక్షకు ఎట్లుపాత్రుడో తెలియకున్నది. గౌరుగారు ప్రహ్వమతస్థులు. హిందూమతమునకు బ్రహ్మసమా జమునకు చాలభేదము లున్నవి. ఇది కేవలము సాంఘికమును మతసంబంధమునైన విషయముగాన ఇట్టివిషయములలో మార్పు లకు మనదేశములో అవకాశము లేదు.

బిల్లుయొక్క మంచిచెడ్డలు విచారించుటకు నియమింప బడినవారిలో మాలవ్యా, జిన్నా, రామయ్యంగారలు మొదలగు వారు గలరు. అందు ఏయిద్దరియభిప్రాయములు ఒకటిగాలేవు. చాలఅభిప్రాయ భేదములగులవు. ఈబిల్లు సామ్రాజ్యశాసనసభ యందు తీర్మానింపబడునను భయము మనకు లేకున్నను మన విధి నెరవేర్చవలెను గాన మన అసమ్మతిని బహిరంగముగ తెలియబర్చవలెను.

క. మార్కండేయ శర్మగారు:—“ఇండియన్ పిన్ లు కోడ్డు”లో 375, 376, స్వేక్షనులు రేప్ స్వేక్షనులు అనగా బలా త్కారసంగమమునకు విధించె క్షేత్రములు. 12 సం॥ లోపల స్త్రీ యొక్క అంగీకారమైనను అంగీకారము లేదనియె ఎన్నబడు చున్నది. పబ్లిక్ బిల్లులందు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ జోక్యము గలుగజేసికొనెదరు. కాని ఇట్టి సాంఘికవిషయములు మన స ఘ్యులపైన నె వదలివేసెదరు.

1865 సం॥ లో 20 సం॥ నియమము పెట్టి, తదుపరి 12 సంవత్సరములు చేసినారు. ఇప్పుడు 14 సం॥ చేయ యిత్తుంచు న్నారు. ముందు కొంచెము చొరవ గలుగజేసికొని క్రమక్ర మముగా సర్వమును నాశనము చేయ జూచుచున్నారు.

1 సంవత్సరముక్రింద ఇట్టితీర్మానము ప్రోత్సేయబడిన తి. తిరిగి ఇప్పు డేల తీసుకరాబడినదో తెలియకున్నది. ఇతర దేశములందు 16 సం॥ ల నియమమున్నది. అటులే మనదేశముం దుకూడ క్రమేణ అట్టినియమము తీసుకరావలెనని ప్రయత్నించుచున్నారని నాతలంపు. పిడుగుకువిద్యుదును కొకేమంత్ర మని నట్లు మనదేశమున కాయాచారములుతగువు. హిందూఆచారము ప్రకారము ఋతుమతి అయినపిదప భర్త సమావేశమగుటకు ఎట్టి అభ్యంతరములేదు. ఆరోగ్యమును మిషచే కేవలయుక్తివార్ధము ను విధించుట అసంభావ్య మని పెక్కుండ్ర అభిప్రాయము.

ఈ బిల్లునకు అనుకూలురు 10 మంది, ప్రతికూలురు 6 గురున్నవలరు. ప్రతికూలురుగా నున్నవారిలో కొందరు పోలీసువారినిలన ప్రజలకు అనేక చిక్కులు గలుగ గల వను కారణ మును నూచించిరి. ఆరోగ్యవిషయము చూచిన ఇతర దేశము లందు ఇట్టినియమ మున్నను పెక్కుమంది రోగపీడితు లనియే వినుచున్నారు. కాన ఇట్టిబిల్లునకు మనమందరము మన వ్యతిరేక అభిప్రాయమును తెలుప గోరెదను. మైసూరువాస్తవ్యులగు సుందరపండితుల నా రిట్లు నుడివిరి:

ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడుచు కన్యక ఋతుమతి యైన పిదప కొంతకాల ముంచిన రక్తనాళము లన్నియు అభివృద్ధి జెందగల వనియు అట్టిది కేయితులగు సంతతిమాల మనియు, వారి అభిప్రాయమై యుండవచ్చును. ఆయనను ఆనాటినుండి తరతరములుగా మనదేశ మేలిన ఏ ప్రభువులను ఇట్టి విషయ ములలో జోక్యము కలిగించుకొనలేదు. ఇంతకు క్రితము ఆర్థిక విషయములందు, రాజకీయములందు అనేక చిక్కులే గాని వివాహములు మొదలగు సాంఘికములందు ఎట్టి ఇబ్బందులు లేవు. నూతనసంపతుల విషయమై వారివారి తల్లిదండ్రులకు ఎక్కుడుబాధ్యత గలదు. దంపతుల శాశ్వతసౌఖ్యమును గోరు చుండువారు వారి తల్లిదండ్రులే అయియుండురు. గాన వారికి తెలియనివిషయము ఉండబోదు. బిడ్డకు ఎట్టి ఆహార మియ్యవలె నో ఏ సమయమునకొసంగవలెనో ఏది కూడనివస్తువో తల్లిత

వాగుగా తెలియనట్లు ఇతరులకన్న మనవిషయములు మన పెద్దలక తెలియగలవు. ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణులు కైళ్ళులు వివాహములందు వరునికొరక అనేకమైన చిక్కులు పొందు చున్నారై నెన్నులు సర్వశిక్షితులు కావలెననిన మిక్కిలి కష్టము. ఆచార్యులవారు

ఆర్యులారా! కోర్టులందుగూడ ఆయా దేశములకు ఆయాసంప్ర దాయములు గలవు. అదేవిధమున శిరోష్ఠ్థానికతులను బట్టి మన ఆచారవ్యవహారములు ఏర్పరుపబడియున్నవి. మనదేశమునకు ఇతర దేశములకు ఆహారమునందు, శాస్త్రములందు, భేదముగలదు. మన కామశాస్త్రవహావములు వేరు. ప్రాథమికునపిదప స్త్రీలోసం గమమునకు మనశాస్త్రములన్నియు ఒప్పుకొనుచున్నవి. వివాహ మంత్రప్రకరణములలోనె రహస్యము లై వేడుక గలిగించు మంత్రములుగలవు. సమావేశమునకు శిక్ష అని శాసనము చేయుకపో యిన ఋతుమతి గాకుండునట్లు శాసనము చేయరాదా! (నవ్వు)

ఇదియంతయు మనకు రహస్యవ్యాపారము. దీనిని బహిరంగపరుపరాదు. ఆహారవిహారములు రహస్యముగా నుండని చో లక్షి గలుగదు. ఋతుమతి యైనపిదప ఎక్కువకాలముంచి నడు ర భ్యా స ము ల కు లో న గు ట క లు గ గలరు. కా బ ట్టి ఈ బిల్లు ను ని ర సిం ప వ లె ను.

మరియొకరు మాట్లాడుచు వివాహము కేవలము కామ్య ర్థము కాదనియు పుత్రోత్పత్తికొరక యనియు, ఆయుర్వేద మందు ఋతుమతియైనపిదప స్త్రీ సంగమమునకు అర్హురాలని ప్రతి పాదించబడి యున్నదనియు, ఋతుమతియైనస్త్రీతో పురుషుడు యుక్తకాలమున ప్రవర్తించునచో దోషముగూడ కలదని శాస్త్ర ముచెప్పుచున్నదనియు, ఈబిల్లు శాస్త్రమునకు అనుభవమునకు భంగకర మనియు, దేశకాలపరిస్థితులను బట్టి చేయబడిన సంప్ర దాయములు నే డితరదేశపద్ధతులప్రకారము మార్చిన చాలకష్ట ములు వాటిల్లగలవనియు ఇప్పటివారు మనభూర్ములకంటెబుధు లకంటె జ్ఞానవంతులు కారనియు గాన అందరు తీర్మానమును నిరసింపవలెననయు చెప్పిరి.

సుబ్బనామాశ్యగారు

ఈబిల్లువిషయమై మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారికిగాని శాసనసభ్యులకుగాని ఇట్టివిషయములందు జోక్యము కూడద నియు, మ న మ త మం దు శాస్త్ర మే ప్రధా నమనియు, బ హు సం ఖ్యా తు లు శాస్త్ర ము న కు వ్య తి రే క ము గా తీ ర్మా నిం చి నను స్వల్పసంఖ్యాకులు శాస్త్రప్రకారమే నడచుట ధర్మము నియు ధర్మము కేవల విహిక సౌఖ్యమునకుగాక ఇహపరములకు సంబంధించినది కాన ధర్మమార్గాలంబులై తీర్మానమును నిర సింపవలెనని కోరిరి.

పిదప క్రిందితీర్మానములు అధ్యక్షునిచే చదువబడినను.

(1) “భారత శాసనసభయందు డాక్టరు గౌరుగారు ప్రవేశపెట్టిన “ఇండియన్ పిన్ కోడ్డు. ఎమెండుమెంటు”లో స్త్రీపునస్సంధానవయోనిర్ణయము మొదలగు స్వేక్షనులు, ప్రజల యొక్క సాంఘిక, మతవిషయములందు అడ్డువచ్చుచున్నందు నను, బిల్లు తీర్మానించుటవలన చాలకష్టములు వాటిలుటయు, సాంఘిక జీవనమునకు, వ్యక్తుల ఆంతరంగిక జీవితమునకును భంగ కరము గాన ఈమదరాసుపౌరులసమావేశము అట్టిబిల్లునకు తమ సంపూర్ణ అసమ్మతిని గమనరచుచున్నది.”

(2) మరియు అట్టిబిల్లు ఒకవేళ తీర్మానింపబడినచో వివాహితలైన స్త్రీలయెడ ప్రవర్తించబడగూడదని తెలంచు చున్నారు.

వైతిర్మానములు ఏ క గ్రీ వ ము గా అంగీకరింపబడి సభ ముగిసెను.

స వ ర ణ

ధీర్లీ సెప్టెంబరు 4:—మధురలో నెలకొంటు బ్యాంకు మేనేజరుగానున్న దయా రామయనతడు ఆరేండు కాబడినట్లు ప్రచు రింపబడినవార్త నిజముకాదు. దయారాము పబ్లికుబాంకు ఆఫ్ యేషియాటిక్ మేనేజరుడైరక్కురు హిందూదేశములో నెలకొంటు బ్యాంకు ఆఫ్ యేషియా లిమిటెడ్ అనునది లేనేలేదు.

(953) వెల్లింగ్టన్ సినిమా

6.9.24 శనివారమునుండి 12.9.24 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 8-8:45 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 కూడ గలను రి.వ వారము-8 భాగములు. యూనివర్సల్ గార్నియన్ సినియల్

“ది బిస్టు ఆఫ్ సార్డెన్”

క్రూరమైన అడవివృగములు ధీరులైన విల్లియం డెస్సాండ్ 8: ఎల్వీ సెడ్విక్ సాహసకృత్యములు చూడగెనవి. న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

మద్యపాన నిరసనము

బొంబాయి క్రైస్తవ సంఘము

లక్షమంది సభ్యు లున్నారు

బొంబాయిలో మహాసభ జరిగినది

ఈసంఘమున 22 వేర్వేరుమిషనుసంఘములు చేరియున్నవి. ప్రోటెస్టెంటుదేశీయక్రైస్తవులులక్షమందిసభ్యులుగానున్నారు. బొంబాయిలో ఈవారమున వీరి మహాసభ జరిగినది. మద్యపా నమును పూర్తిగా నిరసించిరి. “మద్యపానమును చేయుటకు తమకు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యముకలదను వాదమును పాశ్చాత్యులు వదలుకొని మద్యపాననిరసనమునకు పనిచేయుచున్న భారతీయులకు సహాయమొసరింపవలెను. దొరతనము వారివిషయమున ప్రజలతోకలసి ఘోరముగు నీదుర్వ్యసనమును రూఢునాపవలెను. ఆలస్యమెంతమాత్రమును చేయగూడదు. దొరతనమువా రుపేక్షించుటచే దేశీయులకు వారిపై వైముఖ్య మధికమగుచున్నదిగాన దొరతనమువారు వెంటనే కఠిననిబంధనల నొసరింపవలెను. ఈ దేశమున అన్నిమతములవారిలోను ఈదుర్వ్యసనము చాలమా నికలిగియున్నది. శాసనధికార్గము కూడదు. కల్లుదుకాణ ములగుర్చి ప్రజలకే సర్వాధికారమొసంగవలెను. ఒకగ్రామ ములో నివసించు ప్రజలలో ప్రాజ్ఞతవచ్చిన స్త్రీలుపురుషులు ఓటు నిచ్చుపద్ధతి నేర్పరచి బహుజనాభిప్రాయముప్రకార ము దుకాణముల సంగతిని పరిష్కరింపవలెనని బొంబాయిదొ రతనమువా రేర్పరచిన ఎక్సైజుసంఘమువారు చేసిననూచన చాల శ్లాఘనీయుగానాన్నది. దేశీయులలో 15/16 వంతు ప్ర జలు మద్యపానమును పూర్తిగా తొలగింపగోరిరి. గతవేళెంబరు 1లో బెంగళూరులో జరిగిన సభలో భారతక్రైస్తవ నాయకులు గూడ మద్యపానమును విచేతన మద్యముల దిగుమతిని పూర్తిగా నిషేధింపవలెననియే తీర్మానించిరిగాన విచేత స్వదేశ మద్యము లను ఒక్కరిటిగానే నిషేధింపవలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

అక్బర్ నాయకుల కేసు

నర్దూరు మెహతబుసింగుగారి ప్లేటుమెంటు

“నా ఉపన్యాసములను విలేఖరులు సరిగా తెలుపలేదు నేను మాడునెలలలోను 800 ఉపన్యాసముల నొసగినను అందు రాజద్రోహకర మొక్కటియును లేదు. అకాలీలనుగూర్చిన వార్తలను సరిగా ప్రకటించుటవలనముగా కనబడుటచే నేనునుప త్రికా సంఘమున కొన్నివాటాలను కొంటిమి. లాహోరులో కేసరిపత్రికకు 300 ను నేమను పత్రికకు 600 ను ప్రతిసెలకును యిచ్చుచుంటి మనునింద నిరాధారము. అంగ్లదేశమున ప్రకటింప బడుచున్న హిందుపత్రికా సంపాదకుడు జి. యస్. దాదాగా రికి 2000 రూపాయలనిచ్చితిమి. తిరోమణిసంఘమువారు కూడ దనుచున్నను దొరతనమువారు గురుద్వారముల చట్టము నా మోడింపజేయ నిశ్చయించినచో రౌటుచట్టము నామోడించుట వలన కలుగు ఫలితమే మరల కలుగును” అనిసింగుగారు నుడి విరి. (అ. ప్రె.)

గాంధీ హాలు

అహమదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

నిన్న సాయంకాలము అహమదాబాదులో మ్యునిసిపలు సంఘసభ జరిగినది. క్రొత్త మ్యునిసిపలు హాలును గాంధీ హాలు అని పిలువవలెనను తీర్మాన ముపాదించబడినది. ఇద్దరు ప్రభుత్వనియమితసభ్యులు ప్రతికూలముగా మాటలాడిరి. ఈ హాలు యిదివరకున్న రిపనుహాలు అశుభవనమునం దొక భాగమే గాని క్రొత్తదిగాదు గాన క్రొత్తపేరుపెట్టె నవసరములేదు. గాంధీగారు నగరాభివృద్ధికేమియును పనిచేయలేదని ఆయనయే యొప్పుకొనెనని భానుబాచరు డాక్టరు కె. కె. నవనతి గారునుడివిరి. కీ|| శే|| రావుబాచరు రంభోదలాలు చోటా లులుగారు యీ నగరమున మ్యునిసిపలు సంఘమును మిల్లులను మొదట నేర్పరచినవారు కీ|| శే|| సర్ చినూబాబుగారు నగర మునకు చాల ఉపకారము చేసిరిగాన వారిద్దరిలో నెవరిపేరైన పెట్టదగునని చా హేవాలాగారు నుడివిరి. అనుకూలు రెవరును ప్రసంగించలేదు. మొత్తము 87 మంది అనుకూలురు 8 మంది ప్రతికూలురుగాన తీర్మాన మామోడింపబడినది.

విల్లులలో చాల ఉపద్రవములు కలుగుచున్నవిగాన జొం బాయి మ్యునిసిపాలిటీవారు చేసిన నిబంధనలవంటి నిబంధనలను చేయవలెననిగూడ తీర్మానింపబడినది. (అ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య శాసనసభ

తీర్మానము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 10:— తీర్మానము గూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన అధికారతరఫావలను ఏడుగురు సభ్యులు మండిమనుగారి తీర్మానమునకు బదులుగా మోతీలాలు నెహ్రూ రంగారాజుగారు ప్రతిపాదించునట్లు చిత్తు తీర్మానముగూర్చి నిశ్చితాభిప్రాయమునకు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఆరిపోర్టు సంగీకరింపబడుటకు గలకారణము లాతీర్మానమునందు పేర్కొనబడినవి. యూరపురుండి ఉద్యోగులను రప్పించునాడ దనియు, ఉద్యోగులపై అధికారము ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కీయవలెననియు, సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల యిబ్బందుల గూర్చి విచారించుటకు ఫీరముగా శాసనసభలోని ఉపసభ్యు మును నియమింపవలె న నియు ఆ వి స ర మ గు షో సభ్యులైన యెమ్మన నియు ఆ తీర్మానము నందు పేర్కొనబడినది. చిత్తుతీర్మానమును రేపు స్వరాజ్యపక్షము వారును స్వతంత్రపక్షమువారును వేర్వేరుగా విచారించెదరు.

సోమవారమునాటి కార్యక్రమము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 11:— సోమవారమునాడు 10 వ తేదీ రాసనసభలో సభ్యులగు ఇస్మాయిల్ ప్రతి కార్యక్రమాల యందు యేర్పాటుల సవరించుటగూర్చి ఒక చట్టమును ఉప సభ్యులువారికి పరిశీలనార్థమై ప్రవేశపెట్టెదరు.

లాండుకట్టము

సభ్యులు బాకలుగారు, బ్రిటిషుఇండియాకు పై రాష్ట్రములనుండి సరిహద్దుమార్గములగుండా వచ్చిపోవు సామా నులపై సుంకములిధించు శాసనమును సవరించుటగూర్చి ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

ఈ చట్టము అభిప్రాయాత్ముల సభ్యుల కంపవలెననియు దిశించు 31 వ తేదీనాటికి ఉపసభ్యులను కంపవచ్చుననియు జ వ్యవహారము పేహతాగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఎ. పి. చాటర్జీ గారు ఇండియాను పోస్టాఫీసుచట్టము సవ రణబిల్లును ప్రతిపాదించెదరు.

స్టేటు కౌన్సిలు

స్టేటు కౌన్సిలునందు మంగళవారము నాడు మూడు ఉ ద్యోగేతరుల తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడును. శిక్కు సమస్య గూర్చి సమన్వయము కుదుర్చుటకు ఒక సంఘమును నిర్ణయింపవ లెనని సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ఇండియా దేశమునుండి గోధుమల ఎగుమతిని నిలిపివే యమని లాలా ముఖీంద్రసింగుగారు ప్రభుత్వమువారిని గోరను న్నారు.

కంకరరాయగారికి సహాయము

తీర్మానము నిరాకరింపబడినది

సభ్యుల కంకరరాయగారికి మానవత్వపు కేసులో విధిం పబడిన నష్టపరిహారద్రవ్యమును ప్రభుత్వమువారి నీయమని గో రుమ సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులగు భువనానంద దాసుకారు పం పిన తీర్మానము చర్చించబడుటకు ప్రభుత్వమువారి సంగీకరింపవే దని తెలియుచున్నది.

దాసుగారు కొన్ని ప్రశ్నలనుగూర్చి నోటీసుబంపిరి.

నల్లరాయ నావపై పానుపోర్టు ఉద్యోగి బొంబాయి హార్బరునందు దుర్మయములను గావించియుండెనని బొంబాయి క్రానికలుపత్రికలో ప్రకటించబడియుండెను. వానికి తగిన శిక్ష విధింపవలెనని దాసుగారు కోరిరి. ఈ ప్రశ్నను శాసనసభా ధ్యక్షుడు డింగీకరింపలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వర్తకవిషయమగు ప్రభుత్వ చట్టములు

అభిప్రాయార్థము ప్రకటించబడినది

వర్తకతరఫుల విచారణచట్టము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 11:— ఇండియా ప్రభుత్వము (పరి క్రామికాభి) వారు స్థానిక ప్రభుత్వములయొక్కయు ప్రజల యొక్కయు అభిప్రాయములను సవరించు 30 వ తేదీలోపున

గోరును రెండవ వర్తకవిషయమగు చట్టముల చిత్తును సామ్రాజ్యము నేడు ప్రకటించిరి. అందు మొదటిది వర్తకతరఫులను విచారించి పరిష్కరించుటకును, రెండవది వర్తకసంఘములను రిజిస్టరు చేయుటకు పిలవసంకుటకును ఉద్దేశించబడినవి.

కారణోద్దేశములు

అండ్రియ దెలుపబడియున్నది:— మొదటి చట్టమునందు 16 నిబంధనలు, ఏదయిన వర్తకవిషయమగుతరఫు సంఘించిన పుడుగాని అట్టిమానస యొడమున పుడుగాని, నివృత్తపాతముగ నుండి విచారణసంఘము నోటి నియమించి పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారము నిచ్చుచున్నది. అట్లు ప్రత్యేకవ్య క్తులయధ్యగలుగు తరఫులందు ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముగ జోక్యము కలిగించుటకు కీచట్టము ఉద్దేశించబడినది. తరఫు లాక్షపాట్లకు ప్రభుత్వమువారి పక్షపాతము లేనివిచారణ సవ రణాగింపకుటకు కనకాశ మిచ్చుచున్నది.

16, 17, నిబంధనలు ప్రజోపయోగకరమును పనుల యందును అనగా, రైల్వేలను, పోస్టు టెలిగ్రాఫు విషయ ములలో పనులు నిలిచిపోకుండ జూడవలెనని స్థానిక ప్రభుత్వము వారిల అనేక పాటులు నూచించియుండిరి. ఈ యభిప్రాయ మున ఆయాపనులయందున్న నాకరణలగుడ వెలిబుచ్చిరి. కాని అట్టిపనులయందు అవాంతరములను పూర్తిగానివారించుటకు పీలు లేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలపచున్నారు. కాని పనివారికిని అధికారమును రాజీనామా కుదురువరకు పనులు నిలిచిపోకుండ జూడగలిగినచో యీ సమస్య పరిష్కరింపబడి నట్లే భావించవచ్చును.

కావున ప్రజోపయోగకరములగు పనులయందు సమ్మెలు జరుగకముందే తరఫువిషయములను నివృత్తపాతముగా నేర్ప రుపబడు బోర్డువారికి తెలిపి పరిష్కరించు కొనవలెనని చట్టము నందు విశేషకరింపబడినది. బోర్డువారు పరిష్కరింప జాలకుండి నచో అప్పుడు ఉభయపక్షములవారికిని తెలియజేయబడును. వారిప్రతిపక్షానో సమ్మెగట్టుదురు. లేదా మానుకొనెదరు. సమ్మెగట్టినచో, అవసరముగా కార్యక్రమాలను మూయించినను శిక్ష విధింపబడునట్లు చట్టమునందు గలదు. కాని యిట్లువిధిం చుటయే చట్టముయొక్క ముఖ్యానిశముగాదు నూచాయగా నిట్లు విధింపబడినది. పిదప ప్రభుత్వమువారు క్రమేణ విచారించెదరు.

వర్తకసంఘముల శాసనము

వర్తకసంఘముల శాసనమును గూర్చియున్న చట్టమును వ్యక్తీకరించుచు ప్రభుత్వము వారిట్లు తెలిపిరి.

వర్తకసంఘములను రిజిస్టరు చేయుచుకొనుట నిర్బంధ ముగా పోయినను, రిజిస్టరు అగు సంఘములకు మాత్రమే ప్రభుత్వశాసనము అనువర్తించునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఈవిషయమున స్థానిక ప్రభుత్వములవారు వివిధాభిప్రాయముల వెలిబుచ్చిరి. వర్తకసంఘములకును, అం దలి సభ్యులపైని పీలులు కేసులును, క్రిమినలు ఆరెజటులును ఎక్కువగ రకుండ కాపాడుటకు యీచట్ట ముద్దేశించబడినది. సంఘములసభ్యు లుండోరులకుండు ఒడంబడికలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి రాజీనామా సంగీకరించిరి. దీని ప్రకార ము, సంఘసభ్యులు సమ్మెగట్టుటకుగాని, సమ్మెగట్ట గూడదని గాని ఫలనవరకులపై పనిచేయుటకు సంగీకరింపవలెననిగాని కోర్టుల ద్వారా నిర్బంధింపబడజాలరు. కాని చంచాల చెల్లించువిషయ మున పీలులకోర్టులద్వారా వారిని నిర్బంధించవచ్చును. సంఘ నిధులను వర్తకసంఘముల యుపయోగమునకుగాక రాజకీయ విషయములు మున్నగువాటికి ఆన్యత్రా వినియోగించుటకు కట్టుబట్టములు కేయబడినవి.

వర్తకసంఘములకెక్కలు సరిగా ఆడిటుకేయబడుచుం డును, కార్యనిర్వాహకసభ్యులందు ప్రైవేటుండగూడదను నిబం ధనలేదు గాని, అందరికీ సంఖ్యాపరమమత్ర మానంపరీక్షకును సంబంధించినవారుగా నుండవలెను.

పికెటింగును నివారణచేయుటకు నిబంధనల నేర్పరుచుట అనవసరమని ప్రభుత్వమువారు బాగుగ యోచించినపిదప నిశ్చ యించిరి. ఏమన పికెటింగు ఎక్కువగా జరిగినపుడు సేనీతోలగి యుండును గావున సాధారణశాసనములకింద శిక్షింపబడగలదని వారి యుద్దేశము. (ఆ. ప్రె.)

రషియా

లో జోలివకులు చిత్రకళలను, విక్రయించి తమ ప్రచారము నిమిత్తము సామ్యును జాగ్రత్తచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషన్

పోలింగుస్టేషనులవద్ద నుత్సాహము

కార్పొరేషను సభ్యులకు జరుగవచ్చు ఎన్నిక కీయమయ మున వేత్యుస్థానములందు వత్సంతోత్సాహముతో ప్రారంభింప యె్యును. రాయపురము, పెద్దినాయకంపేట, చింతాద్రపేట పెరంబూరు డివిజనులందు కాంగ్రెసుసభ్యులకు ప్రత్యేకములకు పోటీతీవ్రముగనున్నది. ఈడివిజనులందు ఉపయోగపరగంతులనుం దియు, వేత్యుస్థానములందు నియమింపబడిన మోటారుకారును అ త్యేకములను వోటర్లకొరకు పిల్లలవెంటడి పరుగెత్తుచుండెను.

రాయపురము

రాయపురమునుండి ముగ్గురు అభ్యర్థులు పోటీచేయుచు న్నారు. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరకృష్ణగారు కాంగ్రెసు పక్షము తరఫునను దనపాలు మొదలియారు గారు జస్టిసు పక్షమునను పో. ఆంజలియోగా రనునా మెయును పోటీచారులగునీ యిరి. ఇందు దనపాలు మొదలియారుగారి మోటారుకారుల సహాయ మితరులకంటె సదికముగ నిండెను. వీరికిని వెంకటేశ్వర కృష్ణ గారికిని పోటీ జాల తీవ్రముగనుండెను. వెంకటేశ్వరకృష్ణగారికి మోటారుబండ్లుకెక్కువైనను యరుకుగ బరిచేయుచుండెను. ఆంజలియోగారికి మోటారు బండ్లుకెక్కువైన కంటెను తక్కువగ నుండెను. అయినను ఆంగ్లవైద్యులను పోలిం గుస్తేచలవద్ద నీమెనుబలపరుచుచున్నారు. అంగుచే నీమెపై ఇ ర్యురకును ఎక్కువవెనుకనుండవని దలచుచు కనకాశమేర్పను చున్నది.

పెద్దినాయకంపేట

పెద్దినాయకం పేటయందు వెంకటసుబ్రహ్మణ్య పెట్టి గారికిని సి. సుబ్బారాయ మొదలియారుగావెనీగూడ పోటీ తీవ్ర ముగ నేయున్నది. మొదలియారుగారికి తన ప్రత్యేక కిక్కు మోటారుబండ్ల సహాయ మధికముగగలదు. వీరి కీవిషయము కులముగ నున్నను కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థియగు పెట్టిగారికి వీరికంటె వలంట్లేర్దికముగ గలరు. వీరు క్రమశిక్షతోవము ను త్యాహముతోడను ఓటరులను ప్రోత్సహించుచున్నారు. పదిగం టలవరకును పరిశీలుటనుబట్టి జూడగా రెండవ యభ్యర్థివై పునే మొగ్గు గాన్పించుచున్నది.

చింతాద్రపేట

నేటిదినము (6-9-24) మదరాసు కార్పొరేషను ఎలె క్షనులు జరుగచున్నవి. చింతాద్రపేట డివిజనుకు (1) టి. సి. మీనాక్షియందరంపిల్లగారు, (2) బి. వేణుగోపాలనాయుడు గారు. మొదటి అభ్యర్థి కాంగ్రెసుతరఫున నిలిచినారు. పో లింగుస్టేషనులవద్ద ప్రజాసమాహములు మిక్కిలముగానున్నవి. చింతాద్రపేటయంతయు మోటారుజబ్బుములతో మారుమోరు చున్నది. ఇరుపక్షములవారు పేటనిండ ప్రకటనలు గావించిరి. ప్లేవన్ వద్ద భిక్షువస్త్రదారులు కేసు పలువురు గాన్పించు చున్నారు. కాంగ్రెసువారితరఫున పనిచేయు స్వచ్ఛందవైసికులు జాతీయపతాకములు ధరించి కమంగమెత్తుత్యాహముతో కాం గ్రెసు అభ్యర్థికికొరకు పాటుబడుటజూడ వారయందు ఉత్సన్న మైయున్న దేశభక్తి ఎంతయు విదితమగుచున్నది. అందు పెద్దలు పిన్నలు అన్ని వర్ణములవారును హాడియున్నారు. పూరు లందు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు విశ్వేయవస్థకు అమితోత్సాహ మతో గాంధీమహాశ్వనకు శ్రేయస్కేలు జయజయగ్ధావ ములు చెలరేగుచున్నవి. శ్రీ కొబ్బర్లహాడ పలువురు నివ్వు చున్నారు. జనులందరు పోలింగుస్టేషను వెలు పలు పున్ను మహాత్మునియొక్కయు దేశ నాయకుల యొక్కయు పటములను ఆదికతో గాంచుచున్నారు. భిక్షగుదారులనును నూటుహోటులవారు కందులరాలలో రాలనెత్తున్నారు. మొ త్రముమీద ఇప్పటివరకు అనగా మధ్యాహ్నము రెండుగంటలక రకు పరిశీలనబట్టిజూడ కాంగ్రెసువారికి జయవిశేషంకెంప కవ రములేదు. “అమావాస్యనాడు లేనిచంద్రుడు పొడ్యునునాడు కనుపింపక పొడుగదా?

శేకూరు

పత్రికాశిరోమణి యని విఖ్యాతి పొంది, కుర్చు మధురకవిత్వమున పండితులు హర్షించునట్లు పత్రికాశిరోమణియగు రచించిన, వాళిరెడ్డి సోమయ్యగారి భర్తృపత్ని, అంగార మ్మగారు, పదారెండ్రప్రాయము నిండినింపకమున నే డి. 9-24 తేదీన ఈ లోకమును విడిచిరి తెల్పుటకు చింతించుచున్నాడనా. మానప్రాణములు రక్షించునది గాటువని బోధించిన దేశభక్తు రాల. సుగుణుణి. యనమండ్ర కృష్ణానాథు.

ఖద్దరే భారత మోక్షమున

కాధారము

మాండవీనభారత మహాత్ముని ఉపన్యాసము

వాడిబందరు పంతులవర రామచంద్ర వల్లభగారింట్లో సరోజినీదేవి అధ్యక్షతన మంగళవారము రాత్రి బహిరంగసభ యొక్కటి జరిగెను.

అందరకును నాయకుడగు మహాత్ముడు మరల మనయం దిరలోపచ్చి జేరియుండుటవలన యిప్పు డావరించి యున్న కష్టమునుండి బ్రేటపడుట కందరము మార్గమును గనిపెట్టవలెనని సరోజినీదేవి చెప్పెను. మహాత్ముడు చెప్పడానిని బాగుగ నాలోచించి ఆ మనయందు భక్తితో ననుసరింపవలె నని ఆమె కోరెను.

అంతట మహాత్ము డిట్లుపన్నసించెను:-

“కాంగ్రెసులో రెండుపక్షములుగలవు. అభిప్రాయ భేదములున్న సవారిలోవారు పోట్లాడుకొనరాదు. నే నపజయ ముగాంచితినిని అంగీకరించెదను. బెల్గాములో ప్రతినిధులు వారివారిపక్షములకని పోట్లు సంతాపించుచున్నట్లు నేను వింటినేని నాకు చాల కష్టముగనుండును. మీలోమీరు పోట్లాడుకొనుచుండునెడల చాల బాధకముగనుండును. పార్టీతగవులవలన విద్యేమములు ప్రబలి అల్లరులకుకారణమయ్యెను. నాకు పోట్లాడుట యిష్టములేదు. ఇతరులు పోట్లాడుట యునిష్టములేదు. అట్లు పోట్లాడినయెడల ఒక్క అడుగునను ముందుకుబాట మనినేనిప్పటికి కనుగొంటిని.

నేను దేశమును మూడే మూడు విషయముల గోరెదాను. రాటము, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, అస్పృశ్యత నివారణము ఈ మూడును స్వరాజ్యమునకుముఖ్యములైనవి. కాని అన్నిటిలోనికని రాటమే అగ్రస్థానమువహించును. కారణ మేమనగా అని లేనిదే స్వరాజ్యము లేదనేనా నమ్మకము. ఉపరితలు లేనిదే యెవరైనను ఉచ్చాసని శ్వాసముల గల్గియుండునెడల అప్పుడు ఖద్దరులేనిదే స్వరాజ్యమువచ్చునని చెప్పవచ్చును. ఖద్దరుకు ముఖ్యస్థానముగల స్వరాజ్యమేకావలెనని కావుననేను కోరితిని. భారతదేశములో లక్షల గ్రామములుగలవు. అవియన్నియును దుర్భిక్షముగ దరిద్ర స్థితియందున్నవి. దాని కంతకు బాధ్యత పురవాసులదే. ఇతరదేశములకు భారతదేశము నుండి డబ్బుపోవుచున్నది. కాని భారతదేశమునకు మాత్రము యిక్కడినుండి పంపిన దూదికై తప్ప మరేయియును యెక్కువ డబ్బుమియును రాలేదు. అజ్ఞానము వ్యవసాయదారులకు చేరలేదు. పట్టణములలోని వర్తకులకు జేరుచున్నది. వ్యవసాయదారులకు లోటుబడి మిముల్లులును వర్తకదారులును భాగ్యవంతులుగా నవలెనని నేనుకోరెను.

దేశమంతయును ఖద్దరును ధరించిన మిల్లులగతి యేమగునని చాలనారు లడిగిరి. ఈ ప్రశ్న కర్థములేదు. కాంగ్రెసులో కోటిమంది కుటుంబముగాని ఖద్దరు గట్టింపవారుగాని లేరు. కాట్టి దేశమంతయు ఖద్దరును గట్టునని తెలంచుట నిష్ప్రయోజనము. మిల్లులెట్ల నెందరో ధరించితిరెదరు. నూటికి రెండు ముద్రా యున్న వ్యవసాయదారులు స్వరాజ్య లాభములను బొందవలెనని ఖద్దరుదేశమండ గాదు. కావున అందరకును శోజుకు గంటయైనను నూలువడకుట విధగజేలవలయును. లక్షలకొలది వ్యయముజేసినను దాని స్వార్థం ప్రశ్నము రాటుములవచ్చునది. కావున భాగ్యవంతు లనువారు నైతము కొంతకాలమును నియతిజేసికొని భగవంతునిచేర నూలు వడకువలయును.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

ఇకను హిందూమహమ్మదీయములకు గల సంబంధముల గూర్చి చెప్పెదను. నాగపూరు అల్లరులసమయమున జమ్నాలాల్ గొంగడ ప్రాకార్యణజేయ నిర్ణయముగనుండెను. అదియే జరిగియుండియెడల నే నాయనభర్త నభినందించుచుండెడివాడనే. జమ్నాలాల్ బొందినగాయముల కాయన నభినందించి యుంటిని. మహమ్మదీయలారా! మీరు హిందూదేవాలయములను భగ్నము జేసి మీ మత ప్రచారమును చేయజాలరు. అయ్యది ఘోరము ప్రచారము జేయగలరు గాని పిరికి పండుల జేయజాలరు. అట్లే హిందువులుగూడ ఏడుకోట్లమంది మహమ్మదీయులకై చలాయించవచ్చును గదా అనిన స్వరాజ్యము, రానేరదు. రెండుమతములవాయన ముగియవచ్చుగా మేళముజేయుచు నూరే గింపు జేసిన మాత్రాన మతము లెట్లభివృద్ధిచుగనని తలంచుచున్నారో భావించెరి

యటలేదు. ఈమధ్య మహమ్మదీయులు జేసిన పనులవలన ఇస్లాము మతమునకు వన్నె చెచ్చుటకు తోడ్పడక కళంకమునా పొందింపజేసెను. హిందువులెంత తెలివితక్కువ వాడైనను మహమ్మదీయులు వారియెడ నాపై భరితో నుంచుటమాత్రము న్యాయముగాదు. మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యాకులు గదాయని హిందువులు వారిని తరిమివేయుచు నాకిష్టము జేరు. దౌర్జన్యమునకు గడంగిన దుండగిండ్లు అందుకు లాంగిపోయిన వారియంతటి పిరికివాండ్రే యనవలయును. పిరికివాళ్లుపిరికి, చాళి నెదుర్కొనినపుడు యెవరికిని లాభముండజాలదు.

అస్పృశ్యత యాదేశమునందున్న కారణముచేతనే కెనాల్ లోను విదేశములందును భారతీయు లస్పృశ్యులైరి. దీని కంతకును మినార్థయేకారణము. అస్పృశ్యతాదోషము తొలగిపోయిన గాని భారతదేశముగాని హిందూమతముగాని యుద్ధరంపబడు నాకేరేనియే చెప్పవచ్చును.

చివరకు నేను మరల జెప్పవచ్చున్నాను. ఇప్పుడు నాకు ముఖ్యముగ గాన్పించుచున్న విషయమిదియే. అవి గనుక యాదేశమున్న యెడల దేశములో రాజకీయ జీవితమునందు మనము జేయుగల పని యేమియునులేదు. ఈ మూడు పనులును గుసంగతముగ నెరవేరకున్న యెడల నేను తపశ్శర్మము నవలంబించెదను. నేను ఆనామనాదిని గాను. అన్నిమార్గములును అపజయము గాంచినపుడు దీనిననుష్ఠింపవలెనని మతముబోధించెను.

నేను ఓడిపోతిని. నేనిదివరలో జెప్పిన మూడువిషయములూ దప్పనాకునులేదు నక్కరలేదు. మార్పుకావలెననినానామన వద్దనువారును, మితవాదులును కన్నెన్ననువారులును అన్నిపక్షములవారును యేకమై మిగిలినరెండువరతులును పూర్తియైన నేనేను రాజకీయరంగమున పనిజేయుదును. లేదా తపస్సుజేసికొనుచు రాటముద్రెప్పుకొనుచు భగవన్నామ జపముజేసికొనెదను.

మోటారు ప్రియ్యుర తగ్గినది.

అమెరికను ప్రాపంచికవై గానికులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—అమెరికను ప్రాపంచికవై గానికులు బోస్టనుకు బయలుదేరిరి.

మరాఠీ పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—పిహాడివిరాసేనాని, ప్రభుత్వ పునర్భూలు ఇతరులును మరాఠీలోనున్న ట్యూటనుకు బోవుటకు నిశ్చయించుకొనినదియు మీరు మరాఠీసంస్థలనుగూర్చి ఆలోచించెదరనియు మాట్లాడునారలు తెల్పుచున్నవి.

పూనా కంట్రోనుమెంటు ఎన్నికలు

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—నేడు క్రొత్తకంట్రోనుమెంటు కమిటీలోని ఆరుస్థానములకు ఎన్నికలు జరిగినవి. నిర్వాహంపబడిన పదనొకండు అభ్యర్థులలో నిర్ణయ పోటీకి నిర్బంధమునా నుకొనిరి. 2866 వోటర్లుగలరు. నూటికి 50 వంతున మీరు హాజరై తమ వోటునిచ్చిరి. ఆర్. ఖోడాడాడ్ రెవెన్యూజీగారు 1600 వోటును, ఖాను బహదూరు నం. యం. మేతాగారు 1502 వోటును, హెచ్. మెలంకారుగారు 1107 ను ఎ. ఎ. ఖానుగారు 901 ను, బి. యమ్. ఖాంబట్టాగారు 892 ను, మేజరు జి. నం. నూజాగారు 838 వోటును సంపాదించగల్గిరి.

విదేశవస్త్ర విసర్జనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 6:—నంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారిచే విదేశవస్త్రబహిష్కార ప్రచారము చేయవలయునని ఆహ్వానింపబడిన తీర్మానము ప్రకారము మార్యాదీలును యితరవర్తకులను విదేశవస్త్రములను మాం చెట్టును బట్టులను దిగుమతించెదలుట లెగదని అనకు చరన్ రావుగారు తోడ్పరి. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము మీదనే దేశభివృద్ధి యుగ స్వరాజ్యమును ఆధారభూతములై యున్నందున వెంటనే బహిష్కారము ప్రజలవలంబించ నలసివదని రాయగారు 42 కొనిరి.

పూనాలో మహాత్ముడు

ఒక్క ఖద్దరునే కట్టును

మిల్లుబట్టలను మరేట్టులనుగూడ కట్టరాదు. ఖద్దరు ఖద్దరు మాత్రమే కట్టవలెనని మహాత్ముడు ప్రనిధ్యంగాను ఉపన్యసించెను.

స్వరాజ్యముకొరకు స్థూలండుకుడిని స్త్రీల సభలో హావ్యరించెను. భారతస్త్రీల మానమును గౌరవమును కాపాడవలె నను కరవస్త్రము లాసభలో మహాత్మునకును యితరులకును పోషిపెట్టిరి. “మహాత్ముడి యులా నకించి నదురాగతములను నేను పూర్తిగా నిరసించుచున్నాను. వానిని నిరోధించుటకు తగిన సాధనమును కనిపెట్టుటకు శక్తివంధన తొలగించువలెనని మహాత్ముడు సూచించెను.

తలకు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము

ఈ జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రధానసభకు మహాత్ముడధ్యక్షతవహించెను. “నేనొకవిద్యాలయముడ నని యిచటికి రాలేదు. స్వరాజ్యముకొరకు జాతీయకళాశాలలను పాఠశాలలను చేయవలసిన కార్యములను సమర్థించుటకేనచ్చితిని. విద్యాధులు నూలువడకువలెను. ఖద్దరుకట్టవలెను. దక్షిణాఫ్రికాలో బోధాగ్రూగురుగాను మున్నగువారు ఆంగ్లదేశపు రాజుతో సంభాషింపవలసినపుడుగూడదచ్చి భాషలోనే మాటలాడిరిగాను. మీరు మిస్సభాషలోనే మాతృభాషలోనే మాట్లాడవలెనని మహాత్ముడు బోధించెను.

బహిరంగసభ

రాత్రి రేమార్కెటులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. 15000 మంది ప్రజలు మహాత్ముని దర్శనముకొరకు కొన్నిగంటలు ముందుగనే వచ్చి నిరీక్షించుచుండిరి. మహాత్ముడాసభలో సుపన్యసించెను.

“నా రాజకీయనిధానము విఫలమైనదని నేనొప్పుకొందునుగాని వనశత్రువులు తెలుపురీతి నది విఫలము కాలేదుగాని నేనాశించినరీతి నది ఫలపదము కాలేదు. మహాం ఘోరిలకు నేను వచ్చి జెప్పజాలకపోతిని. మహాంఘోరిల ఘనత జగద్విదితము. మీరు నూలువడకి ఖద్దరుకట్టవలెనని నేను కోరెదను. కాంగ్రెసు సభలలో పోషనలువగల శక్తి నాకేపుడులేదు. నెహ్రూ, దాసు కెల్కరుగార్లునున్న గువారితో నేను పోషనలువ డలమకొనలేదు. నేను వాటికి పూర్తిగా లాంగిపోయెదను. నేను అహమదాబాదులో ఓట్లపై నాధారపడితిని. అది చాల తప్పుపనియని యిపుడు గ్రహింపగలిగితిని. ఈ కలహమువలన దొరతనమునకు బలమధికమైంది గాన బెంగాల్లో నేను పోరుకోరెను కాంతినే కోరెదను. నేను పిచ్చివాడనని మీరు నిరసించినను నాకు కోపము కలుగదుగాని నాకొరకైన మీరు ఖద్దరుకట్టును” అని మహాత్ముడు నుడిచెను. 4 వ లేదీ రాత్రి మహాత్ముడు పూనానుండి బయలుదేరి బొంబాయికి వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

అధినివేశవర్తకపుతెక్కలు

కరాచీ, సెప్టెంబరు 6:—కరాచీ రేవుపట్టణమునుండి ఆగస్టు 28లో అధినివేశములకు 228 లక్షలరూపాయల విలువు ప్రక్కల ఎగుమతులను 288 లక్షల రూపాయల విలువగల సరకులు దిగుమతియును అయినట్లు తెక్కలు తెల్పుచున్నవి. సెనుకటి సంవత్సరపు ఆగస్టు 28 కంటె 57 లక్షల రూపాయలు విలువగల దిగుమతులు యెక్కువ అయినట్లును 89 లక్షల రూపాయల కిమ్మట్లగల ఎగుమతులు జాప్తయినట్లును జేలుచున్నది. 120 34 లక్షల రూపాయలబట్టును 15.14 లక్షల రూపాయల కిరణమునా నేయము ముఖ్యముగా నగునది అయిన కస్తూరులలో పెరుగుచూపుచున్నవి. 62 లక్షలరూపాయల కిమ్మట్లగల 20000 బున్నుల పందివార దిగుమతిలో 18 లక్ష రూపాయలు విలువచేయు 4600 బున్నులు తగ్గెను 70000 బున్నుల తూకము గల రి రూ 108 లక్షలు విలువ గల గోధుమలు ఉలములు ప్రతిఎనుమతియంద భివృద్ధి అయ్యెను. శ్రీ వితరముల ఎగుమతి చాల పడిపోయెను.

యొతన వాయువార్తా ప్రతిపాపనము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 6:—చంపన్ పరజేలోని నూతన పవనవైపును సుంకించుపు లెంతులను విడుదలచుచు, చంపన్ పక్షికాక్రమము ప్రకారము పడమటి యిండియాలోని వినువారి రాధిమహాదేవుని పంచాయితీ ప్రతిపాపనమును చేయుటకు పనులు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6-వ తేదీ

శనివారము

లోక శాంతి

లోక శాంతిని కాపాడు తెలుసు? జనీవాలో జరిగి 7 డి నానారాష్ట్ర సంఘసభలో నీవీషయమును గూర్చి పెద్దలందరూ లోచించుచున్నారు. బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి యగు రాష్ట్రేమాక్స్ నాల్డు గారు గంభీరంగా న్యాయ మిచ్చిరి. కాని ఆకున కందని పోకిను పొందనిసూచనల గావించిరి. మాక్స్ నాల్డు గారు నైతికధర్మమును బోధించిరి. సైన్యములు తగ్గవలయుననియు, తగదాలను మధ్యవర్తులద్వారా పరిష్కరించుకొనవలయు ననియు, పీరుకొరిరి. కాని, యీకోర్కె నెఱవేరు తెలుసు? ఆ విషయమును గ్రహించి పీలు గనుపించెడు. పరరాజులదాడిని నెదుర్కొనుటకు మార్గ మేమని, ప్రాన్సు ప్రశ్నించుచున్నది. ఈ ప్రశ్న పిత్తు ముందా చెట్టు ముందా యనుచిరిని గనుపించుచున్నది. ముందు స్వరక్షణను గూర్చి యోచించవలయునా, లేక మధ్యవర్తుల పరిష్కారమును గూర్చి యోచించవలయునా? స్వరక్షణను గూర్చి యోచింప మొదలిడినకొలదియు, బల ప్రయోగమార్గములే పోషగట్టును. ప్రాన్సు కింకను జర్మను దండయాత్రాభయము నెదలలేదు. కాని, ప్రాన్సును జర్మనీయు నానారాష్ట్ర సంఘమున ప్రవేశించి, దాని నియమములకు లోబడుచో నిట్టి భయమున కవకాశముండదు. నిజమేమనిన, నానారాష్ట్ర సంఘముపై నమ్మక మేక తికిన తిన్నగగుదురలేదు. యధములు లేకుండిన బాగుండనని అన్ని జాతులకును సూహకలదు గాని, స్వలాభమును కోల్పోవలసి వచ్చునేమో నని ఎవరికివారు భీతి జెందుచున్నారు. అందుచే మర్మము విడిచి సాధనాంతరములను సూచించుటకు, వీరు ముందుకు వచ్చుటలేదు.

స్వార్థమును విడిచి యోచించుచో అనుకూల మార్గములు కనుపింపక బోవు. పూర్వపు ప్రాంతి యధ్యమంత్రి చెలిపినట్లు ప్రాన్సు యితరులకు మేలొనగూర్చగలదు గాని ముందుగ తన మేలును తాను జూచుకొనవలయునట. ఈ భావము అన్ని జాతులలోను ప్రబలుచో ఎవరిలాభము వారికి ప్రధానమగును. ఇతరుల బాగోగులను వీరు పాటించరు. అట్టితరి లోకకళ్యాణమును వీరెట్లు రక్షింపగలుగుదురు? మాక్స్ నాల్డుగారు చెలిపిన భావములు విశాలమయినవే. ప్రపంచశాంతికి బునాదులనేర్పరుచుటకు మాక్స్ నాల్డుగారు యత్నపడుచున్నారు. పరస్పర సహాయపు బహిరంగతలను వీరంగీకరించుటలేదు. ఇవి ప్రబలమగుచో మరల యధ్యములకు బీజములు నాటబడును. కొన్ని జాతులమధ్య సఖ్య మేర్పడును. కొన్ని జాతులమధ్య విరోధ మేర్పడును. నానారాష్ట్ర సంఘము సురియొక రణరంగ మగును. బలముగల పెద్దజాతులు రాజ్యము చేయును. చిన్నజాతు లడుగున బడిపోవును. అందుచే పశుబలమునే నానా

రాష్ట్ర సంఘ మార్గము జేసికొనుచో ప్రపంచ కలవరముమరింత యౌక్తమగును. ఈ కారణముచేతనే మాక్స్ నాల్డుగారు పశుబలమువలన లాభములేదనియు నైతికబలమే లాభకారియనియు ఖండితముగ బలికిరి. ఎవరు తప్పు జేసిరో ఎవరు దండనార్హు లో నిశ్చయించుట కష్టము. పెద్ద దేశములు సామాన్యముగ తమతప్పును కప్పిపుచ్చుకొనగలవు. చిన్న దేశము లపై దోసమునారోపించగలవు.

బలప్రయోగముతో మాధ్యస్థమునుగూడ జత జేర్చవలయునా? లేనిచో మాధ్యస్థమునుకొనసాగించు తెలుసు? ఇందుకు ప్రతిజాతీయు సైన్యబలములను తగ్గించుట ముఖ్యమని, మాక్స్ నాల్డుగారు రంగీకరించుచున్నారు. అట్టిలియూప్రినిధియు పోలండుప్రినిధియు వీలో నేకీభవించిరి. సైన్యబలమును తగ్గించు నిమిత్తము మరియొక సమావేశము నేర్పరుపవలయునని, మాక్స్ నాల్డుగారు యుద్దేశ్యము. ఈరీతిని సభలును సంఘములును జెరుగుచుండును. ఫలితము మాత్రము ఎప్పటియట్లులే యుండును. యూరపు నందు పెక్కు దేశములలో, పౌరులు సైన్యవ్యవహారములందు సుశిక్షితులై యుండురు. అవసరమగునపుడు, ఎంతమంది సైనికులు గావలసినను లభింప గలరు. అందుచే సైన్య బలములను ఆయుధబలమును తగ్గించినను లాభముండదు. నేడు తగ్గించిన రేపు హెచ్చుగుదురు. ఎన్ని చిక్కులున్నను, మొత్తముమీద తగాదాల నన్నిటిని మధ్యవర్తులద్వారా పరిష్కరించుకొనుట యుత్తమ మనుటకు సందియములేదు. మానవులొండొరులను హత మొనర్చి న్యాయమును స్థాపించుట దుర్లభము. బలవంతుడే నిట్టిపోరాటములలో నెగ్గుచుండును. బలములేని న్యాయపక్ష మడుగున బడుచుండును. అందుచే పశుబలముకన్న, నైతికబల మధికమని గ్రహించి, దానిపై నాధారపడుట కేర్పాటులు జరుగవలయును.

నైతికబల మూరక చేకూరదు. స్వార్థమునువిడిపరార్థమునకు చోటిచ్చినగాని, యీబలము వృద్ధి జెందదు. ప్రతిజాతీని స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుటకు హక్కు కలదనియు, పరుల స్వాతంత్ర్యము నవహరించుట తప్పనియు, విదితమగుచో, స్వయం నిర్ణయధర్మమును ప్రతిష్ఠితమగును. ప్రపంచశాంతికి మూలాధార మెదియో విల్సను మహాశయుడు గ్రహించెను. స్వయంనిర్ణయధర్మమును సర్వత్ర ననుష్ఠానమునకు దేవలయునని సూచించెను. కాని విల్సనుగారి హితోపదేశమును వినువారు లేరయిరి. ప్రాతపద్యములే క్రొత్తరూపములతో కొనసాగించుటకు వివిధజాతులవారును కుతూహలము జూపిరి. వర్రెలీసున ధినియమములు నిష్పలము లయ్యెను. మాండేటులు, సంకుచితపథము ద్రొక్కెను. పరాధీనతను పెంపొందించుట కివి సాధనము లయ్యెను. ఇష్ట డయినను స్వయంనిర్ణయధర్మమును కొనసాగింపనియెడల లోకశాంతి నిలుచునని దోచదు. అన్ని జాతులవారును నానారాష్ట్ర సంఘమున జేరవలయునని, మాక్స్ నాల్డుగారు గోరుచున్నారు. స్వతంత్రజాతులు చేరిన లాభముండదు. కాని, పరాధీనజాతులు చేరిన నేమిలాభము? హిందూదేశ మీ సంఘమునందు జేరుటవలన నినుమంతయు ప్రయోజనము గలిగినా? హిందూదేశపు హృదయము

వెల్లి యగుటకు, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో పీలు గనుపించుటలేదు.

నానారాష్ట్ర సంఘమున హిందూదేశ ప్రతినిధి ఎవ్వరు? హిందూజాతీయుగారు. ప్రభుత్వము వారు భారతీయుల నయినను నియమింపలేదు. తమ ప్రతినిధిని నియమించుటకు హైందవశాసనసభకు హక్కు లేదు. హిందూదేశ సభ్యత్వము కేవలమలంకారప్రాయ మయినది. లోకకళ్యాణము చేకూరు విషయమై హిందూదేశ మొనగదగిన ప్రత్యేక సందేశము గలదు. సత్యము, ఆహింస మున్నగు ధర్మములు అనుష్ఠేయములు. వీనికి మినహాయింపులు కొన్ని ప్రతి మతమునందును సూచించబడెను. మానవచార్యులను ననుసరించి, యిట్టి మినహాయింపులు ఏర్పడెను. రానురాను మినహాయింపులే అసలు విధులసానము నాక్రమించినవి. హింస సకృతుగ నుండుటకు మారుగ సర్వసామాన్యమై, ఆహింసయడుగంటినది. సత్యముమరుగై, అసత్యమే ప్రబలజొచ్చెను. వివిధజాతులమధ్య గల సంబంధములు అసత్యము నాధారము జేసికొనుచుండెను. రహస్యపుటాడంబడిక లొకరీతిగను, పైకి చెలిసినవి ఇంకొకరీతిగ నుండుటచే, వైషమ్యబీజములు పెచ్చు పెరిగెను. రాజనీతి కోవిదులు, అసత్యప్రచారములపై నాధారపడిరి. అన్యదేశాక్రమణవాంఛ మొండయ్యెను. స్వలాభమే ప్రధానమయ్యెను. ఈరీతిలోనే ప్రపంచముమరి కొంతకాలముండుచో, ధర్మమనలే రూపుమాసి యుండెడిది. కాని, హైందవ స్వరాజ్యసంపాదనకై ధర్మమార్గమును ప్రతిపాదించి, గాంధీమహాత్ముడు భారతీయులకే గాక ప్రపంచమున కంతకును క్రొత్త త్రోవను జూపుచున్నాడు.

హిందూదేశము విజయమునుబడసిన మిగిలిన ప్రపంచమిమ్మార్గము ననుసరింపకతప్పదు. వేరొక రీతిన మధ్యవర్తులద్వారా పరిష్కారము సాధ్యపడదు. జాతులహృదయములు వికసించి పరివర్తనము జెందినగాని బాహ్యపుపర్వాటులు ఫలింపవు. అసత్యమును హింసనువిడనాడి అన్ని జాతులవారును సత్యమును ఆహింసను ఏనాడుచేపట్టుదురో ఆనాడు నానారాష్ట్ర సంఘపు టుద్దేశ్యములు నెరవేరగలవు. లేనియడల ఎన్ని యెడంబడికల నేర్పరచినను కలహబీజము లంతరింపవు. మాక్స్ నాల్డుగారు పశుబలమునకు బదులు నైతికబలము నాధారముగ గైకొనుట యుక్తమే గాని యిది నెరవేరుటకు స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నంగీకరించి ధర్మమార్గము నవలంబించుటగూడయవసరము. ఇక్కార్యము మాటలతో నెరవేరునది గాదు. స్వార్థపరత్వమును విడనాడినగాని ధర్మమార్గమును చేకొన వీలు డదు. ఇంగ్లండు ఇతరులకు మార్గము జూపవలయు ననిన నైతికబలమును సంపాదించ వలయును. తన క్రింద నున్న రాజ్యముల కన్నిటికిని స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించి మలిన రహితమగు హృదయముతో నితరులను ప్రబోధింప వలయును. స్వలాభమును త్యజింపజాలక ఇతరులకు నీతుల బోధించుచో వారు వివబోరు. పరస్పరసంఘర్షణకు చోటిచ్చెడి అడ్డంకులనన్నిటిని దీసివై చినపుడే, పోరాటము లంతరించి లోకశాంతి సురక్షితమగును.

శ్రీ సత్యపానము

హిందువులు, మహమ్మదీయులతోపాటు, శ్రీ సత్యపానమును నిరసించుట నమంజనముగ నున్నది. మతవిధులలో నెకటియగు సురాపానవిషేషము నాచరణలోనికి దెచ్చుట కన్ని మతముల వారును ప్రయత్నించుట ఎంతలాభకరమో దెలుపనక్కరలేదు. బొంబాయి శ్రీ సత్య సంఘమువారు ప్రచురించిన విజ్ఞాపన, సహేతుకముగ నున్నది. మద్యపాన విషేషమునకై, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్య దీసికొనవలయు నని, యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. విదేశీయులు మద్యపాన దురభ్యాసమును మానుకొని భారతీయులకు మార్గదర్శకులు గావలయునని, వీరుగావించిన విన్నపమంతయు స్వాగతముగ నున్నది. ఏలనన, ఉన్నతపదవుల నలంకరించెడి తెల్లవారు, మద్యమును సేవించుచున్నపుడు తదితరులు వారిమార్గము ద్రొక్కుట సహజము. అందుచే, ప్రభుత్వమువారు తమ రాబడిని కోల్పోవుటకును, విదేశీయులు తమ యలవాటులను విడనాడుటకును ప్రయత్నించుట యవసరము. వీరు స్వల్పలాభములచేత్యజింపక బోవుటచే, దేశమున కెట్టియిబ్బందిగలుగుచున్నదో జెప్పనక్కరలేదు. తమచేతనున్న అవకాశములను విడనాడి, ప్రభుత్వమువారు ఇతర విధానములను స్థాపించిన ప్రయోజనము లేదు. మద్యపురాబడిని కోల్పోయినందువలన, ప్రభుత్వమునకు తాత్కాలికనష్టము గలిగినను, ప్రజలు సత్రవర్తనులై మెలగుటవలన దేశమున కెట్టిబలము చేకూరునో యూహింపవచ్చును. నేరములసంఖ్య దగ్గుటయు, ప్రజలు దారిద్ర్యదశనుండి తప్పించుకొనుటయు, వేలకొలది సంసారములు బాగుపడుటయు, ఇవి యన్నియు లాభములుగావా? మద్యపానవిషేషము హిందూ దేశమున విజయముగాంచుట సులభము. ఏలనన ప్రతి మతసంఘమును ఇందుకు తోడ్పడగలదు. ప్రాచీనసాంప్రదాయములు త్రాగుడుకు విరుద్ధము. త్రాగుడు తప్పని ఎంచుజాతు లనేకములు గలవు. ప్రభుత్వమువారు త్రాగుట కవకాశముల తగ్గించి, ఆకర్షణములనన్నిటిని తొలగింపవలయును. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారింతవరకును పైపైమాటల జెప్పచున్నారేగాని, సంస్కరణాభివృద్ధికి గడంగజాలక బోయిరి. మీదుమిక్కిలి సంస్కరణను నిరసించుట ప్రబలచున్నది. వారి సత్ప్రయత్నములకు అడ్డు గలుగుచున్నది. అట్టివారు దుర్మార్గులనియు, నేరస్తులనియు, జుకులేక తెలుపుచున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారుగూడ ఆర్థికముల గురించి గాని, అనుకూలపర్యవసానము గలుగలేదు. మిగిలిన రాష్ట్రములలోని పరిస్థితులుగూడ నిటులనేయున్నవి. ఎత్తైన శాఖలు ట్రాన్సు ఫర్డ్ శాఖయైనను, ప్రయోజనము గలుగుటలేదు. ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుటకు స్వపరిపాలన మవసరమని దోచును. స్వపరిపాలనము లభించుచోవల, మద్యపానమును నిరుత్సాహపరుచుటకు ప్రజలుకై పంచనలేక పాటుబడుట యవసరము. స్థానికసంఘము లిందుకు దోడ్పడగలవు. ఆంధ్రదేశమునందు స్థానికసంఘములు కొన్ని, యీ సంస్కరణమును కొనసాగించుటకై కృషిచేయుట,

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వుజాని ధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు చందాలు 48735-4-5 ఇదివరకు పంతులుగారికి చేరిన వసూలు 28735-4-9

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నె. 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. తమ లోపములనుతాము సవరించుకొన గలిగినపుడే ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హతను జూపగలుగుదురు. ఆంధ్రదేశమున మరల నూతనోత్సాహము ప్రబలుగాక యని కోరెదము.

సర్ అలీ ఇమాంగారు: రాజ్యాంగసంస్కరణములు మంత్రుల జీతములను నిరాకరించుటలో వంగదేశ శాసనసభవారు దురుద్దేశ్య ప్రేరేతులయి రనుట తప్పు. ద్వంద్వప్రభుత్వము తమకు వలదనియు, తమకు గావలసినది స్వపరిపాలన మేననియుజూపుటకే వారిటుల గావించిరి. అంతయేగాని మంత్రులపట్ల గాని అభివృద్ధిపట్లగాని వారికి విముఖతలేదు. ఈసంగతినిగ్రహింపక కేకలిడుట అవివేకము. బ్రిటీషుపత్రికలలోగూడ, కొన్ని సరియగురీతినే వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నవి. బ్రిటీషుప్రభుత్వము ప్రజల దృఢాభిలాషను గ్రహించునెడల వెంటనే స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు బ్రయత్నింపవలయును. పరిసితు లింకను నందిగము గాకుండ జూడవలయును. లేనియెడల, సులభపరిష్కారావకాశము దొలగుట సహజము అలీ ఇమాంగారు సయితము, అస్సోసియేటెడు ప్రెస్సుప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వము నిర్దిష్ట మని చాటిరి. బెంగాలు శాసనసభావైఖరికి గల నిజారమును ప్రతిపాదించిరి. సంస్కరణములలో వెంటనే మార్పులు గలుగవలయునని కోరిరి. స్వరాజ్యమును సంపాదించుమార్గములవిషయమై ప్రజలలో నెట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను, గమ్యస్థానమువిషయమై యభిప్రాయభేదము లేదని, ఇంగ్లండు కనుగొనవలెను. రాబోవు కాంగ్రెసు సభలోమితవాదులు గూడచేరెదరని తెలియుచున్నది. భారతీయులలో గల అంతర్విభేదముల నవకాశముగ గైకొని స్వరాజ్యప్రదానమునునిలిపియుంచదలచుచో ఇంగ్లండు చాల పొరబాటుజేసిన దగును. ముప్పదిమూడుకోట్ల ప్రజలసంకల్పమునునిరోధించుట ఎంతబలవంతమగుదేశమునకయిననుశ్రేయస్కరముగాదు. భారతభూమికి ఆత్మబలము గలదు. ఆత్మబలము వృద్ధియగునేని భారతీయు లెట్టి యాటంకములనయినను దాటగలుగుదురు. మాక్స్ నాలుగారు ప్రపంచశాంతిని రక్షింప జూచుచున్నారు. జర్మనీ ప్రాస్థులమధ్య తగాదాను పరిష్కరింప జూచుచున్నారు. ఇంకను ఇతర వ్యవహారముల కెన్నిటి కొరకొ తమకై వినియోగింపనిశ్చయించిరి. కాని తమవశమునందున్న హైందవసమస్యనుపరిష్కరించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. ఇదిపొరుషముగాబాలదు. సంస్కరణవిచారణసంఘమును నియమించిన మాత్రమునవలె నెరవేరెనని తలంపగూడదు. ఇందువలన

తేలికసంగతులు స్వపరిపాలనమునకు తోడ్పడజాలవు. సంస్కరణ నిబంధనలను మార్చినంత మాత్రమున ప్రజలు సంతృప్తిజెందజాలరు. ఏదయో యొక యాటవస్తువును ప్రజలచేతి కిచ్చినచో దానితో వారు ప్రొద్దుబుచ్చుడి దినములు గడించి నవి. స్వపరిపాలనము దప్ప వేరొక శుష్కవరము వారి కవసరము లేదు. అట్టివరములను ప్రజలు నిరాకరించినచో వారిని కృతఘ్నులని పిలుచుట పాడి గాజాలదు.

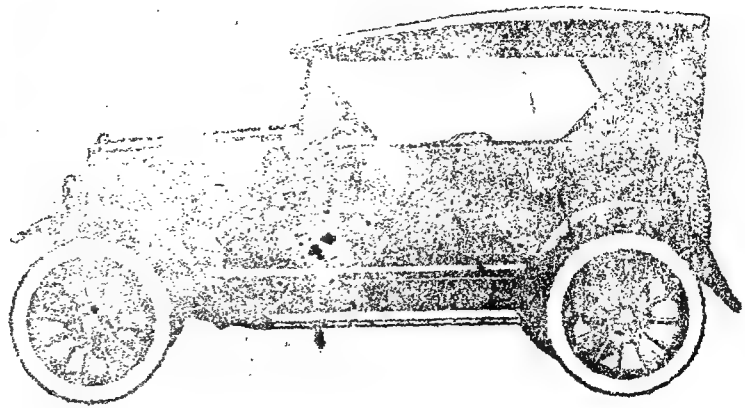
బెల్లాం కాంగ్రెసుసభ : గాంధీ మహాత్మడు గాంధీ మహాత్మడు బెల్లాం కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షతవహించుటకు సుముఖులుగనున్నందులకెంతయు సంతసించెదము. గాంధీ మహాత్మడు మానవశ్రేష్ఠుడగుటచే, కాంగ్రెసు సభాధిపత్యమును వహింపగూడదనుట, వింతవాదము. అట్టివారిని నెరవించిననే కాంగ్రెసుసభ ధన్యతగాంచును. బెల్లాం కాంగ్రెసు సభలో నిర్ణయింపవలసిన ప్రశ్నలు చాల ముఖ్యము లయినవి. కాంగ్రెసు కక్షలను సమ్మిళితము జేయుటెటులను ప్రశ్నింపలెదు. మనము లను బాధించుచున్నది. బెసెంటు ప్రభుత్వము కాంగ్రెసుసభలో జరుగుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. మరల నన్ని పక్షములవారితో గూడిన కాంగ్రెసుసభ బెల్లాములో జరుగగలదు. అట్టిసభకు నాయకత్వము వహింపగల సమర్థుడు గాంధీ మహాత్మడునుటకు సందియములేదు. బెసెంటు గారు ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు తమ బలహీనతను గుర్తించగలిగిరి. స్వల్పసంఖ్యక మగు పక్షమునకు మాత్రమే బెసెంటుగారు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నదనియు ప్రజలపక్షమున ప్రసంగించుటకు ఆమె కధికారము లేదనియు బ్రిటీషుప్రజలు గ్రహించి యుదురు. కాంగ్రెసు యిండి విడిపోవుటచే గలిగిన నష్టమును మితవాదు లిప్పుడు గుర్తించుచున్నారు. అందుకు వారిని నిరసించుటకు మార్కు, కాంగ్రెసు సభలోస్వాగత మొనగుటయు క్తము. సోదరులెన్నిటి కయినను ప్రేమపాత్రులేగద. అన్ని పక్షములవారికిని కాంగ్రెసుసభయందు చోటు గలదు. అందరకును బనికొచ్చు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు మనఃకృష్టమే సమర్థము. ఇంతయొక్క హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ నిర్ణయించుటకు దేశము మహాత్ముని సాయమును గోరుచున్నది. మహాత్ముని గౌరవించి అతనినుండి పొందదగిన లాభమును పొందుటకు దేశ మాతృకను చూచుచున్నది. మహాత్ముని యాధిపత్యముక్రింద బెల్లాం కాంగ్రెసుసభ నిరుపమానముగు విజయము బడయుగాక

భారత రాజ్యాంగవిధానము

ఆయుర్వేదభాస్కర సి. త. సుబ్రహ్మణ్య పండిత్
 సిద్ధిపాథశాల, ఇర్లవైవ్యకాల 219 బంకకాలబిడి
 మదరాస్ 1923-1924 సంవత్సరములో బేషము పుచ్చుకొన్న
 వారితల్కి:- అందుమొత్తం పురుషులు 9810, స్త్రీలు 4624,
 బిడ్డలు 2947. మొత్తం 17381.

ధరముందు ఇతర కారులకు సమానముగాను లేక కొంచము తక్కువగానే యుండును.

ఎవరు కొనినను ఓవర్లాండు కారు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది - ఇదివిషయముల ననుసరించి అదిమిక్కిలి మేలేనది, గట్టిగా నుండును. అది ఎంతమంచిదియో తెలుసుకొనుటకు గడియారములవలెనే దాని లోపలిభాగముందు చూడవలెను. ఇచ్చటనుండు ప్రతిమలో ఓవర్లాండులో భాగము కొంతవరకు తెలియును.

1. ఆధికతక్కుగలది:—పెద్దరకము ఓవర్లాండు ఎంజనుకుగల మ్యాటోఇగ్నిషన్ వానిని, శక్తినియిచ్చును. దాని నడిపించినప్పుడు నీడేహము జలపరించును.
2. ఓన్యు-టైప్ క్లచ్:—సింగిల్-ప్లేటు డిస్క్యు-టైపు ఓవర్లాండులో మిక్కిలి సులువుగాను, గట్టిగాను తెలియును. అది చురులో మునిగియుండును. దుమ్ము తగులకుండునట్లు యోర్పాటు చేయబడినది.
3. వెనుకటియిరును బలమైనది:—దృఢమైన ఓవర్లాండుకు గల వెనుకటియిరు నును అన్ని టైప్ క్లచ్, క్రొత్త నిర్మాణ పరింగలతోసహా యితర కారులకుగలదాని లో పోల్చిచూచిన దీనిధరకు సమానముగాను, లేక కొంచము తక్కువగానైనను యుండును. యిరును పావు మోలైజ్ డెన్స్ ఉక్కుతో చేయబడినది. ఈఉక్కు మిక్కిలి గట్టిగానుండును.
4. మునుపటియిరును కఠినమైనది:—ఓవర్లాండు మునుపటి యిరును 75,000 90,000 పౌండులవరకును మోయుటకు తగినట్లు చేయబడినది. 1000 బోల్ట్లు బుషింగు పొడవుగను, పెద్దదిగను యుండును. ఫిట్ స్పిండిల్ పెద్దది. ట్రై-చాడ్ బర్రెనైనది. కాడిబరునైనది. ఎంతబరునైనను మోయుటకు తగినట్లు తయారు చేయబడినది.
5. బ్రేకుగల ఆవరణము పెద్దది:—ఓవర్లాండును నడుపుటయందు యేలాటి అపాయము లేదు. ఓవర్లాండు బ్రేకులు మిక్కిలి బలమైనవి. ఏలననగా కారుయొక్క బరువు ననుసరించి ప్రతి 19 పౌండులకు ఒక చదరపు అంగుళము ప్రేకింగులము చొప్పున గలదు.
6. మూడు మోటోరుస్పిండింగులు గలవు:—ప్రపంచమునందు కి స్పిండింగులు గల కారు ఓవర్లాండు ఒక్కటిమాత్రమే. ఎంజీనీరు నిపుణుడే 30.60 అంగుళముల స్పిండింగు చేసే అమర్చబడినది. యితరపాదపు, ధరగలది యేయితర కారునకును లేదు. బుడిపిని అణచివేసి, మిక్కిలి సుఖమునిచ్చును.
7. ప్రావెల్ మోటోరు పెద్దది:—ఓవర్లాండుకు మిక్కిలి బలముగల గుటకు ముఖ్యకారణము దానికి గల ప్రావెల్ మోటోరు మామూలు వాటికంటెను మిక్కిలి పెద్దదిగా నుండుటయే. అట్లు పెద్దదిగాయుండుటవలన అది మిక్కిలి దృఢముగాను, బలమైనదిగాను యున్నది.
8. బేక్ ఎనామెల్ ఫినిష్:—అంతధరలో మంచిపీలు బాడియును, హాస్టబేక్ ఎనామెల్ గలది ఓవర్లాండు టూరింగుకారు ఒక్కటియే. ఉక్కు బాడియందు అంతటను ఎనామెల్ చక్కగా చేర్చబడినది. చూచుటకు బహుసాగుగా నుండును.
9. బాడియంతయు ఉక్కుతో చేయబడినది:—ఓవర్లాండు టూరింగు బాడి మిక్కిలి దృఢముగాను, చూచుటకు మిక్కిలి అందముగాను యుండును. ఏలననగా అది పూర్తిగా ఒకేబరునైన ఉక్కురేకుతో చేయబడినది.
10. ఎక్స్ ప్రెస్ మోటోరు పూర్తిగా గలది:—చాలకాలమువరకు గట్టిగానుండి పని చేయనట్లు ఓవర్లాండు తయారుచేయబడి మికంపబడును. ప్రత్యేక కొరముట్లు యేమియు కొన నవసరములేదు. ఇవి, ఇతరలక్షణములు ఓవర్లాండుకు గల "ప్రపంచ మునందు దుడుకుతగిన అటోమోటైలు" అను కీర్తిని స్పష్టముగా తెలుపుచున్నది.

అడినన్ అండు కో., లిమిటెడ్, హైదరాబాదు

అడినన్ అండు కో., లిమిటెడ్. కార్వరు అండు కో., టైన్సు అండు కో., జ్యో ఓక్సు. హైదరాబాదు. తిరుచినాపల్లి. కోయంబుత్తూరు. ఉదకమండలం.

గంజాం మండలసభలు అధ్యక్షుడు, నాయకుల ఆగమనము (స్వకీయలేఖరి)

శ్రీ గంజాం, సెప్టెంబరు 6:—గంజాం మండల మహాసభా అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి గారు నిన్న రాత్రి కలకత్తా మయిలులో దిగిరి. వారిలో బాబు జేకబాంధవి దువ్వారాసుబ్బయ్యగారను కారాశ్రీరామకృష్ణ గారు (బీజపూర్) మానుగంటి వెంకటరావు గారును (రాష్ట్రీయ ఖిద్మత్ పరీక్షాధికారి) పారుపూడి సత్యనారాయణ, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారును (బెజవాడ) గరిమల్ల సత్యవీరభద్ర రావుగారును దిగిరి.

ఆముదాలవలన గ్రామస్థులును, అహోనసంఘ సభ్యులు కొందరును చికాకోలు కోడ్లు స్వేచ్ఛనువద్ద స్వాగతము వహించిరి. ఆముదాలవలన కళింగపట్నం స్వేచ్ఛనువద్ద హృదయపూర్వకముగ నుత్సాహముతో స్వాగత మొసంగిరి. అధ్యక్షుని పట్టాభిషేకంండ మాచేరింపు జేపి హరతుల నిచ్చిరి. శ్రీయుత ఉన్నత రామలింగంగారు కోరిన మీదట శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు పార్వధ్వనులు వెలరేగ స్వరాజ్యపతాకమును ప్రేలాడగట్టిరి. అట్లు జేయునపుడు నారు అచట ముగిన స్త్రీపురుషులందరును పతాకమును రక్షించుటకై స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకై తగిన త్యాగమునెల్ల జేయవలెననియు వాగ్దత్తముల గోరిరి. సభ మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. (తంతివార్త)

ప్రతిక ప్రచారకసంఘమువారి ఆక్షేపణ బొంబాయి, సెప్టెంబరు 6:—ప్రతిక ప్రచారకార్మిని రాష్ట్రపాక సంఘమువారు మహారాటా, సర్వవెంటు ఆఫ్ యిండియా ఆమృతబాదు ప్రతికలను బహిష్కారము జేసిన గలవునై జాముగారిని ఆక్షేపించిరి. అట్టిఉత్తరపు అన్యాయమనియు, నిరంతరమునియు, వార్తాప్రతిక స్వేచ్ఛాప్రతిబంధకములనియు వెలునై తీసివేయుదురని విశ్వసించుచున్నాను. స్వరాజ్యప్రతికకు సంపాదకుని హక్కు లాడలేకనందులకు ముదరాను గవర్నమెంటువారినికూడ అధిక్షేపించిరి.

విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డు ఈక్రింద వివరించిన తీర్మానములు నేను ఉపపాదించబోవుచున్నాను.

1. విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డువారు తమ పరిపాలనలో నున్న పాఠశాలలలోని బాలుకకు(స్వత్తివిద్యకైం) రాటముపయిని నూలు తీయుటకును తివాసీలు నేయటము బట్టలు నేయటము నేర్పించుటనున్న ప్రద్రమ నేర్పించుటనున్న తీర్మానించుచు రాబోవుబడ్డెలులో (12000) పన్నెండువేలయూపాయిలు అందు క్రింద వెచ్చించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.
2. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కొలపాతలు తూనికగుండ్లు జిల్లాయంతటను ఒకేమాదిరిగా ఒకేనుండునట్లు చేయించవలెనని నిర్ణయించుటకు ఈబోర్డువారు కోరుచున్నారు.
3. జిల్లాబోర్డువారి పోషణలోయున్న పాఠశాలలకు ఇది వరకు యిచ్చబడుతూయున్న శనివార ఆదివార సెలవులు రద్దు చేసి పౌర్ణమి అమావాస్యలు సెలవుదినములుగా నుపయోగపరుచునట్లు ఈబోర్డువారు తీర్మానించుచున్నారు.

విలేఖకులకు సూచన.

సా. మా. ను. శ్రీ. న. వెం. స. ఒకవిలేఖరి (ధర్మవ రం), బి. వి. (విద్యాకాభాధికారికి దొరకట్టగా పంపుడు) కొ. ల. కె. రం, (అలస్యముగా చేరినందున ప్రచురింప లేదు) కే. వెం. రె. ప. వెం. ర. వె. రా. కృ. కా. అం. పుం. నా, హింసువుడు (సంతకములేదు), మి. వ. క. (అలస్యముగా చేరి నందున ప్రచురింప లేదు) కె. వి. న. సి. వి. రం, (తెలుగు ప్రాయశలెము) అ. వేం. శే. నం. వేం. రం, అ. తి. రా, కొం. న. కా, గంపలగూడెం పు. వాసి, (సంతకములేదు) ఒక గ్రామవాసి, ప్రకటింపజాలము (అం|| ప|| స||)

వీరవల్లితాలూకా (ఒకవిలేఖరి) కాల మా న ము

సెప్టెంబరు 2:—నేటికి కాలమానము అచూలముగ నే యున్నది. తొలకరిపంటలు పండుటచేత పొటకజనమునకు క అువు కొంత తీరినది. వీలయిన స్థలములందు ఉభాలు జరుగు చుండెను.

తాలూకాబోర్డు

శ్రీయుత పాకలపాటి నరసింహారావుగారి బదలాయింపువలన తాలూకా జిల్లాబోర్డులకు వారిస్థానము కాలియినది. తాలూకాబోర్డునకు జేవరాల్లి పిర్లా కొంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షు డును తాయన అగ్రహారపు ప్రాప్రయితుడు గారగు శ్రీయూత వడ్ల మాని నుబ్బారాయుడు గారు ఆలమండ ఫిర్కాప్రజలచే నెన్ను కొనబడిరి. జిల్లాబోర్డునకు శ్రీయుత వేపా భీమకంఠం గారిని యెన్నుకొనిరి. ఇదికంటాఅచూలులోనున్న వోల్టర్ లిస్టును కవ్వపడి డి తయారు చేయించిరి. అదిఅచూలులోనికి వచ్చునని యాశించుచుంటిమి. ఎట్లుజరుగునో ఇదికంటా తాలూకాబోర్డులో మెం బరుగా చోడవరం వేలప్రముఖులున్న ఇతరులును కలసిముఖి డి. ప్రతిగ్రామములోను ఈవ్యాయపాదలసంఖ్యను బోర్డులో తగ్గింపవలెననియే యాలోచన.

కల్లు పాటలు

ఆగస్టు 26 న కల్లుపాటలు జయప్రదముగా జరిగెను. ని యటికంటె ఈసాలనకు రెండుపెట్టున్న రూ.10 మొత్తు మో మ్మ ఆదానము కలిగెను. కాంగ్రెసుతో పున యొకకరప్రశ్నము ను పంచిపెట్టుచురట. అందు యజమానలు చెట్టని బాకుండునట్లు ఉదాహరణ గలంపబడునట్లు.

నైన్యములను తగ్గించునమస్య

బిటను యభిప్రాయము

ఉపద్రవ ముండను ఆభయమియవలెనని ఫ్రెంచివారు గోరుట

దేశమున కుపద్రవములేకుండ జేయవలెను

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :—రాత్రి 11-50 మగ్టోనాల్లు గారి యుపన్యాసమును వ్యాఖ్యయొనర్చుచు జనీవా ప్రెస్సు పత్రికానిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. మగ్టోనాల్లుగారు సభ్యులను అక్కడించిరి. కాని ఆయనయుపన్యాసమువలన నైన్యములను తగ్గించువిషయమై ప్రతిభలము చేకూరెనానని సందియ మగుచున్నది. యూరపు నైతికజలముమీద ఆధారపడవలెనని ఆయన తలచినట్లుల లోచుచున్నది. ఆతనితోరణజూడ అట్లు గన్పించుచున్నది. ప్రజలనివాళిమునకు కారణముగ పక్షులము పై ఆధారపడరాదనుచున్నట్లుల స్పష్టమగుచున్నది.

ప్రెంచి ప్రతినిధులు మిన్నకుండిరి. వీరితో మగ్టోనాల్లు గారు ప్రత్యక్షముగ మాటాడుచు మాట్లాడిరి. ఒకప్పుడు నిర్మాణ మాటయగుగాడ మాట్లాడిరి. ఆయన వ్యాసము జరుగునంతసేపు హెరియంగారు ఆదేశనిగ శ్రద్ధగ ఆలకించిరి. రేపటిదినము మగ్టోనాల్లుగారి కేమి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెదరో చూడవలసి యున్నది.

మగ్టోనాల్లు గారెన్నియోసంగతులను జెప్పిరి. కాని ఒక టోరెండోపత్రిక నుంచిగ నుండవచ్చును. తక్కినసంగతులు ప్రస్తుతముగ కనిపించవు.

నైన్యములను తగ్గించుటకుముందు

అభయమును గోరుట

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :—రాత్రి 9-30 నైన్యములను తగ్గించుటకు, ఉపద్రవము లేకుండ జేయుటను ప్రత్యేకముగ ఆలోచింపరాదని వారాపత్రికలు నడుపుచున్నవి. దేశమునకు భయముండదు. ఉపద్రవము రాదను యభయమునిచ్చినగాని నైన్యములను తగ్గించుటకు ఒప్పుకొనుటబడదని తెలుపుచున్నాడు

రెంప్సెట్రిక

మధ్యవర్తిత్వమునకు ప్రాంసు పూర్తిగ అభ్యంతరము లను గలుగజేయదు. మధ్యవర్తిత్వముతో బాటు నిజమైన యభయములనుగూడ గీయవలెను. అప్పుడే అందరకును నిండుగ నిద్రబట్టును. భయముండదనుచున్నది.

పాయింకేరు మంత్రివర్గమున యుద్ధమంత్రిగనున్న మగి నాటుగా రిట్లు తెలుపుచున్నాడు :—జనీవాలో మనము నూతన మానవకోటి కోడయమును గంచవచ్చును. పరాసులు ఒక రిని నమ్ముటకంటే ఒకటిపై ఆధారపడుటకంటే తమరినే నమ్ము కొనుట మంచిది.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని

యుపన్యాసము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :—జాతిసమితి సభాంతయు క్రిక్కిరిసియుండెను. మగ్టోనాల్లుగారు అట్టహాసములేకుండ వచ్చిరి. ఆతనువచ్చినది జేసిది ఎవరును కనిపెట్టలేదు. రహస్యముగ ఇదివరలో జామినియను ప్రతినిధులతో మాట్లాడిరి. చేయవలసిన ముఖ్యవిధులను తెలియజేసిరి. ఒకగంటకాలము నైన్యములను తగ్గించువిషయమై మాట్లాడిరి.

ఇంగ్లండుపరిసితులు

మగ్టోనాల్లుగారు యుపన్యాసించునపుడు అందరును హర్షించిరి. నేడు నూతనశాంతిస్థాపనమునజేసెద మనిరి. గ్రేటుబ్రిటను జాతిసమితి బలమును అధికారమును అన్నివిధముల హెచ్చు జేయుటకు పూనుకొనిరనుటకు తానాసభకు బోవుటయే దృష్టాంతరమనిరి. తాను శక్తివంతన లేక శాంతిస్థాపనమును జేయుటకు ప్రయత్నించెదననిరి. (పెద్దహర్షస్వరములు) ప్రపంచక్షేమమును ఉపేక్షించి గ్రేటు బ్రిటను ప్రభుత్వము పరస్పరసహాయపు టొడంబకను నిరాకరిం చలేనియు దానికి గ్రేటుబ్రిటనులో తగినఅదరు గలుగలేదనిరి. తమగర్భము లన్నిటిని కిలాత్తరముగ నెరవేర్చెదమనిరి. స్పష్టముగ

లేచి ఏర్పాటులను సంతకముచేయజాల మనిరి. ప్రపంచమునంత ను మనతోబాటు చేయునట్లు చేయవలెను. మనమందరము గలపివనిచేయవలె ననిరి.

జిర్మనీ. రషియా

జిర్మనీని జాతిసమితిలోనికి కలుపుకొనక తప్పననిరి. లండనుసభతో జిర్మనీకి మనకు క్రొత్తసంబంధ మేర్పడినది. జిర్మనీనిగూడ అసంబ్ధిలో జేర్చుకొనవలెననిరి. ఈవిషయమును అసంబ్ధి ఎత్తుకొనవలెననిరి.

రషియాకు విప్లవమున్న ఎంతయో నమ్మకము. అందుచే జాతిసమితియన్న ఇష్టలేదు. కాని రషియాలో ఇప్పుడు మార్పు గన్పినది. రషియా జాతిసమితిలో జేరటకు అంగ్లోసోవియటు ఒడంబడిక మార్గమేగర్భమచున్నదని మగ్టోనాల్లుగారు రినిరి.

శత్రుభయములేకుండ జేయువిషయము

ను గూర్చి ప్రస్తావించుచు మగ్టోనాల్లుగారు రిట్లు జెప్పిరి. ఎవరు వ్యక్తభావముతో ముందు ప్రవర్తించిరిని నిర్ణయించుట కష్టము మనము సరియయిన మధ్యవర్తిలద్వారా వ్యవహారము ను పరిష్కారము చేసికొనజాలకున్న ప్రైసిఫంబంధ మును ఒడంబడికలను జేసికొనవలెను. ప్రతి ప్రభుత్వము రేమిచేయ వలెనో ఈ ఒడంబడిక తెలియజేయవలెను. ఎప్పుడు మధ్య వర్తిత్వము ప్రారంభము గవలెనో జెప్పకలెననిరి. గ్రేటు బ్రిటను, జామినియనులు, విచ్చిక మధ్యవర్తిత్వ అనుబంధము ను ఒప్పుకొనుటకు ముందు పూర్తిగ పరిక్షింపవలెననిరి. నైన్య ములను తగ్గించుటకు మధ్య వర్తిత్వము ఉద్దేశించబడెను. నాకాదళమును తగ్గించువిషయములో వాషింగ్టను ఒడంబడిక ను గ్రేటుబ్రిటను నెరవేర్చెను. ఇతర ఒడంబడికలను గూడ నెరవేర్చెను.

నైన్యములను తగ్గించుటకు ముం దానివయమై ఆలోచిం చుటకు సభను జేయవలెననిరి.

సభ జేయకున్నచో ప్రయోజనము లేదనిరి. అన్నిజాతు లవారను ఈసభయందు పాల్గొనవలెననిరి. ఆట్టిభకు లండను సభ చాల సహాయమునర్చెను. గ్రేటుబ్రిటను జాతిసమితి ఒడం బడికను ఒప్పుకొనెను. బలహీనము జేయదలచుకొనలేదు. జాతి సమితి ఒడంబడికలలో నన్ను కొన్నిసూత్రములను శాంతి అ ధ్యాయములో జేర్చుకొనవచ్చును. (సంతసము) అసంబ్ధి విడిపో వుటకుముందు వ్యవహారములను సంఘమునకు తెలియజేయవలె ననిరి. జాతిసమితి సభ్యులు తమ ప్రజలకు సంగతులన్నిటిని తె లియజేయవలెను. మగ్టోనాల్లుగారి యుపన్యాసము ప్రెంచిభా వలో అనునాదము జేయబడెను. అసంబ్ధి నేటివర్ధిల్లుము వరకు ఆపుజేయబడెను. హెరియటు మగ్టోనాల్లుగారు మైత్రి తో కరస్పర్శము గావింతుకొనిరి

పోలండుసహాయము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :—పోలండు ప్రతినిధి నైన్యములను తగ్గించవలెననుచు ముందు దేశమున కుపద్రవము శత్రుభయముం డదను యభయము నీయవలెననిరి. మధ్యవర్తిత్వము తప్పక గావలెననిరి.

ఆస్ట్రీలియా

ప్రతినిధి ఆలకృత్యముచేయక నైన్యములను తగ్గించువిషయ మై సభగావించవలెననిరి. జాతిసమితికి నైన్యములనుతగ్గించుటయే నిజమైనపునాది యనిరి.

డచ్చివారివైఖరి

జాతిసమితి ఒడంబడికను సరిగా అనులుజరిపినచో ప్రా పంచికాంతి ఏర్పడగలదనియు కాని అగవులన్నిటిని హేళన న్నాయస్థానమువారికి తెలియజేయవలెననిరి. ఆ కారణముచే పరస్పర సహాయపుటొడంబడికను అంగీకరింపలేదనిరి.

ఈజిప్టు

మగ్టోనాల్లు ప్రకటనము

జనీవా, నెప్టెంబరు 4 :—రివలేషని తాను దెయిలి ఎక్స్ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఈజిప్టువిషయమై చెప్పితిన్నసంగతుల

నెన్నడు ప్రస్తావించియుండలే దని వగ్గొనాల్లుగారు తెలియ జేసిరి.

నెలపుదినములో ఒకచోట ఇతరజాతులవారు సమావేశ మైనచో జాతిజ్యేష్ఠము తెలియననియు దీనికి న్యూస్టాంతముగ ఒక ఆంగ్లయువతిజనకుడు తనకుమార్తె కెన్సింగ్టనులో ఇద్దరు స్వీగ్రోభారతకన్యలతో ఎంతో అన్యోన్యముగ ప్రవర్తించి దయ తోనుండెననియు భారతకన్యలు ఇండ్లకుబోయి తన మాతృభూ జాచెననియు తెలుపుచున్నాడు.

భారతదేశ ఆర్థిక పత్రము

ఇస్లామాబాదును విడదీయుట

లండన్, నెప్టెంబరు 5 :—ఉపయం 1.45 భారతదేశ ఆర్థిక పత్రమును ఇస్లామాబాదును విడదీయునూ చలన నిరాక రించుట భారతదేశ ఆర్థికాభ్యుదయమునకు మంచిదిగానని సర్ విలియం ఆక్స్లర్డు గారు చూచించుచు ప్రెస్సుపత్రికలో వ్రాసి రి. దీనివలన భారతశాసనసభ్యులకు ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యభ్యు దయము తెలియవనుచున్నాడు.

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

కార్మికోద్యమబలము

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :—యూరపులోనున్న కార్మికుల నం దరిని ఒకటిగజేసి అందరును ఏకమై ఒకటిగజేరి ప్రపంచశాంతి ని చేకూర్చుటకు నీలగుంటలు జెనరలు కవుస్సెలువారు చేయవలె నని ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు అంగీకరించిరి.

ప్రాంసు, ఇటలీ, జిర్మనీనుండివచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును జూడ పీఠంబయ గ్రేటుబ్రిటనునే అనుసరించునన్నానని తెలి యుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటను కార్మికపక్షము చాల వికమక్యము గనున్నదని నమ్ముచున్నారు.

అందుచే బ్రిటిషుసంఘము వా రీవిషయమై అవస్థయు శ్ర ద్ధవహించి కార్యసాధనమును ఆరంభింపవలెనని అధ్యక్షు డు తెలియజేసెను.

మోటారుధరలు తగ్గుట

బ్రిటిషు మోటారుకంపెనీవారు మోటారుబండ్ల ధరను చాలకత్తిగించిరి. పనివారిండు ఎక్కువముండెను తయారుచేసెదరట. వారను నెక్సియోబండ్లను తయారుచేసి నిజబలపనివారిండ్ల కుపాధినిగలుగజేసెదరు. మెగ్నా పన్నులను తొలగించుటచే పోటీ ఎక్కుగుటచే ఇంతకత్తిగించిరి.

ఖలీపాటు ఉల్ ఉలీమాల ఆక్రమణ

లండన్, నెప్టెంబరు 4 :—అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఎవరి చిత్తవృత్తినునది. చీ వారు తనమతముననుసరింప నచ్చు నని అభయ మెసగియు అమాదియా వత్సలను అల్లరిబెట్టవని యు ఇంతి రాక్షసకృత్యమును ఎప్పుడు ప్రభుత్వమువారు మరల ఎన్నడును చేయకుండ ఏర్పాటు జేయుటకు చర్యను దీసి కొనవలెనని జాతిసమితి యద్యత్సనకును గ్రేటుబ్రిటను, పరాసు ప్రధానామాత్యులకును, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రధానామాత్యు నకును ఖలీపాటు ఉల్ ఉలీమాసంఘమువారు తింతి నంపిరి. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు అమాదియా వత్సలనొకరిని బాధించి రాక్షతోగొట్టి జంపిరట.

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ప్రాచ్యదేశ కార్మికచరిత్రి విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నెప్టెంబరు 6 :—ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ లో ప్రాచ్యదేశ కార్మికపరిస్థితులను విచారించుటకు జనరలు కా నిన్సుకు అధికారమునిచ్చు తీర్మానమునుజేసినపుడు భారత దేశములో కార్మికలను ఆంగ్లో ఇండియనుపారిశ్రామికప్రముఖు లు స్వతాభముల నిమి త్రమువారి అసహాయునందైనా ఉపయో గించుకొనుచున్నారనియు పాపమువీరిపై తమకు ఆధికారము న్నదని ఈపారిశ్రామికప్రముఖులు డంబముగ పలుకుచున్నా రనియు ఈ కార్మికులు బానిసలగజేయబడరనియు ఇవంత యు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపాలనమున జరుగుచున్నదనియు కాను న్నసభ్యుడు బెంటిల్లుగారు చెప్పిరి.

రకాక్షి సంగీతం బాద్రపదమానశుం ౭, శనివారము

తామరము

గ్రంథకర్త కీర్తిశేషులగు కంది సుబ్బారావు పంతులుగారు

ఈ గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి.

వీరు చాలకాలము మేజిస్ట్రేటుపని చేసి పింఛను పుచ్చుకొని చెన్నపురిలోనే నివాస మేర్పరుచుకొని యీ గ్రంథమును ఆంగ్లభాషలో వ్రాసిరి. దీనిని సిద్ధిబొందిన ఉత్తరాదిమహాధిపతులగు (మధ్యపీఠము) శ్రీ సత్యజ్ఞానతీర్థస్వామిలవారి కంకితము చేసిరి. ఈ గ్రంథమున స్వామిలవారి పటమును, సుబ్బారావుగారి పటమును, ఉడిపి శ్రీకృష్ణస్వామి, కాకివిశ్వేశ్వరాలయము, శ్రీ జగన్నాథస్వామి ఆలయము, తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయము, చెన్నపురి పార్థసారథి స్వామి ఆలయము, కంచి వరదరాజస్వామి ఆలయము, దింబర దేవాలయము, శ్రీరంగము దేవాలయము, మధుర దేవాలయము, రామేశ్వరము దేవాలయముల పటములును సుమారు 100 ఖేత్రముల సంగ్రహచరిత్రమును కలదు. యాత్రికులకు, ముఖ్యముగా ఆంగ్లభాషవచ్చినవారి కిది చాల ఉపయోగకరము. దీనివల 12 అణాలు. వలయువారు "కే. కే. మూర్తిగారు 87 బిగ్ స్ట్రీటు, తిరువల్లిక్కేణి" అని వ్రాయవలెను.

భక్తి యోగము

గ్రంథకర్త: బ్రహ్మశ్రీ కూచి వరసింహంగారు

శ్రీవివేకానందస్వామి భక్తియోగమును గూర్చి ఆంగ్లమున నొసంగిన ఉపన్యాసములను బ్రహ్మశ్రీ కూచి వరసింహంగారు ఆంగ్లభాషయందు మృదుమధురశైలిలో వచనకావ్యముగా వ్రాసిరి. ఈ గ్రంథమును ఆంగ్లభాషావిలాసిని సంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఈ ఉపన్యాసములను స్వామిలవారు ఆమెరికా దేశమునం కొనంగిరి. కీర్తిశేషులగు శ్రీచెలికాని లచ్చారావుగారి ప్రోత్సాహముననే తామి ఉపన్యాసముల నాంధ్రీకరించితి మని గ్రంథకర్త తొలిపలుకున వ్రాసెను.

ఈ ఉపన్యాసములవలన ఆంధ్రులకుందరికిని మహావకారము నొసంగవలెననుకలంపుతో శ్రీమలకును పిల్లలకును పాఠములకును గూడ సుబోధమగునట్లు మిక్కిలి సరసమైన శైలిలో సిగ్రంథము వ్రాయబడినది.

గీ! తుణికిమొట్టి విదయభోగమలమైని | తరుగక ఆవిశేషులనుండు తత్పరత్వము | ఈశ్వరా నిన్ను వెదకువా హృదయమును | స్థిరముగా నెలకొల్పి కష్టపుమయ్య || అను పద్యమునందే భక్తియోగలక్షణమంతయు నిమిదియన్నదనుట నిశ్చయము. మోక్షాగ్రులకును వికాంతికులకును యీ గ్రంథము కల్పతరువని వేరుగావ్రాయ బనిలేదు. వరమభిక్షులగు వరసింహంగారిదివరకు గౌరంగచరిత్రమును వ్రాసి ఆంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ఇపు డీ భక్తియోగము నాంధ్రీకరింతుడచే చరితార్థులైన సంకెనుచున్నాము. దీనివల 10 అణాలుమాత్రమే. వలయువారు గ్రంథకర్తగారికి పితాపురమును వ్రాయవలెను.

తామర తైలము

డబ్బీ 1.5 0-6-0. 12-5 3-8-0.

కాన, తామరతీకు, ఏనుగుగడ్డి మొదలగునవి గలకా రందరు ఈతైలము ఒకసారి వాడి మాడగోరుము. దీనిని రాచినముంట యుండదు. చర్మము నలువెక్కును, పుండుపడదు. అమృతాంజనం దిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గీతాస్తోత్ర

వెంకట శేషేశ్వరులు, అవధానులు

శా! ఆదాక్షిరసిధా భుజంగపతిపర్యజ్ఞావృద్ధానంస్థితం | శ్రీకాంతామృదుపాణిపద్మముగళి సంతేవితాంఘ్రిభ్యయం || లోకాలోకపరీతభూభువనరక్షాచక్రకాయుధం | విష్ణుంభావయ మాధవిత్రి! సతతం కల్యాణసంసిద్ధయే || శ్లో! దేవకీనందనం దేవం కలికల్మషనాశనం | లక్ష్మీకళిత్రం, విశ్వేశం కృష్ణంవందే జగద్గురం || శ్లో! ధర్మచంపాపనాచార్యం లీలామానుషవిగ్రహం | వేదస్వరూపం, చిన్మూర్తిం గీతోపాధ్యాయ మర్చయే || శ్లో! సంసారమోహజలధౌ మగ్నా నామవివేకినాం | కృష్ణ! త్వదీయచరణం శాశ్వతానందదాయకం || శ్లో! శోటిమన్మథసంకాశం గోపీతాపనివారణం | జగత్కల్యాణవిధిష్టం వందే కృష్ణం దయానిధిం || శ్లో! అనాద్యుత్పత్త్యహంకార నిత్యాయ పరమాత్మనే నమస్తస్మై నమస్తస్మై నిష్టవే ప్రభవిష్టవే || శ్లో! పీత్యానామామృతం యస్య సద్గతిం లభతే సర్వ! తస్యవిష్ణోవదన్యందన్యం ప్రణమామి మహామృదులం || మ! అణువై పర్యవై, మహాజలధియై యాకాశమై భూమియై గుణియై నిర్గుణియై నృపాలమణియై, శ్రోదంబునై మత్స్యమై ప్రణవంనై భవమాతృ డైకమనునై, భక్తానుమందారమై గణుతింపకా గురువైనవానికి నమస్కారంబు గావించెదకా || మ! శిశువై బాలకుడై, మహామహిమై శృంగారసన్నాదియై వశుడై దుర్లభుడై, లయానలుడునై బ్రహ్మాండసంపదియై శిశుపాలాదిమహాంధదానవయశస్సి గాంధకారార్కుడై దశదిగ్భుజముల నైలంబగు హరిపాదద్వంద్వ మర్చించెదకా || గీ! ఎవని నేలించిన స్తల్ల వివిధభోగ భాగ్యసంపద లెవ్వనివదనపంక జంబుగాంచినదుఃఖోపశాంతి గల్గు నతనిసర్వేశ్వరుననంతు, నాత్మజలంతు || కం! శృష్టిస్థితిలయములచే కిష్టుడు గానట్టివాడు లీలాకృతిలో శిష్టులనుగాచి దుష్టుల నక్షంబానరింప బుట్టు కలివాక్షుడొగిన.

గీ! ఎఱుఁగుధర్మంబు నశియించు నెపు డధర్మ మధికమైపోవు తానప్యడవతరించి భూమిభారము తొలగించి ప్రోతుననుచు చెప్ప గాలేదె గీతల క్రిధరుండు || కం! ప్రస్తుతకాలంబున విధ్వంసంబయ్యె నార్ధధర్మంబులు, (?) విశ్వసుత్తుడు హరి యాయెడ వాస్తవముగ నుద్ధరించు ప్రార్థనంబుల || గీ! కష్టసుఖములు రెండుపక్షంబులయ నొకటి వెంబడినొకటిగా నుదయమందు కృష్ణపక్షము వోయినచెనుక శుక్లపక్ష ముదయింపదే ముదాపహమ యగును ||

ఆవేగము

[పూటూకూరు నత్యనారాయణరావుగారు]

గీ! ఎచట నుంటివి? కానరా - వేమిక్కన్! వినగనయ్యె త్వదీయమా - వేణురవము మలయనాయతరంగనం - కలితమగుచు కర్ణరంధ్రంబును సోఁకుకతనజేసి యొప్పె శిథిలాశుశేఖాను- యూఖిపుంజ లలితపాండురకాంతి క - ల్యాణమగుచు జాలకాళిందినెకత - ఫలి యడల్ల త్వన్యవోహరమూర్తి గ. న్నడదడల? ఎందు వెదకుదు నాశేగ - మెట్టు లగు నీదుమధురావృతరసాధి - మేదురంబు లైనవేణునివాదమం- శానిలములు స్వాంతపనపాటికాంతస్థ- భావపుష్ప హారణోద్యమ దిగ్విజ- యంబునందె నదనిదే యని ప్రసవసా- యకుడు మించి తనశిలీమఖిజాల ము- ధృతనుబడిచె సుందరముఖారవింద మా- నందమెసగె గన్వరచి పరిరంభ సౌఖ్యమున దేన్చి తన్ను మారాధ వోనాధ! ధన్యచరిత! చాదులో కైకమోహనా - కార! కృష్ణ! ||

ఉపాధ్యక్షుల ప్రారంభము

- గేయము
[వీరుగారు తమ్మిరాజుగారు]
"తప్ప తుమియించుమయ్య" పదే
1. తప్పక్షయించుమయ్య తల్లి మేము చేసినట్టి తప్పలన్ని యొప్పులుగె దప్పక నొనరించుమయ్య త
2. కన్నతల్లి నీదుపాదకంజముల భజింతుమయ్య కన్న కొడుకులని తలంచి కనిరింపు మాజననీ త
3. మాకుఁ దెలుపుఁ జూపుమయ్య మానసికీరోమణిరో మాకుఁ దెలుపుజూపి యిపుడు పాలనగావించుమయ్య త
4. కష్టములకు గాసిచెంది కన్ను దెరచినాము నేఁడు కష్టపరంపరలకేమిగాని నీదుకరుగల్గ త
5. కానుకుకొరగానివారిగతియె గల్గె నేడు మాకు కానుమోసమును గ్రహింపకయె మెలగదము మేము త
6. తల్లి నీమహత్వ మింత తలపకనేహితిమయ్య చల్లని దయజల్లిమమ్ము సాకుమమ్ము పరాకు కొమ్మ త
7. భరతలక్ష్మీవసుచు నిన్ను ప్రార్థనలనల్పదమయ్య భావిశుభము మాకొసంగి ప్రోవుమయ్యగావుమయ్య త

వాయువు నొప్పికి మందు

దీని 1-5 రు. 1-0-0 వి.వి. 1-5-0
అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మాయువులు, 1. జ్వరమునప్పుడు, 2. కీళ్లసంధులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగిడియుంట, 4. సంధులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు పీలులేనట్లుల సర్వాంగములు బిగిడియుంట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సుఖియందు పోట్లు నొప్పులు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అన్యతాంజనము రాయవలెను. అమృతాంజనం దిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

దంతశుభ్రము

తల దీని 1-5 రు. 1-0-0 వి.వి. సహ 0-14-0
దంతశుభ్రము శైత్ర్యము, రసభ్రమ, పుష్పివమ్ములు, క్షుణ్ణ కదిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల వాదూదిని మందులతో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. అమృతాంజనం దిపో మదరాసు - బొంబాయి.

ఇండియన్ సీసల్ కోడ్ అమెండుమెంటు ఆక్టు
అను చట్టానుబంధము గల

ప్రతిపక్షసంధాన వయోనిర్ణయశాసనము

(క. మార్కుండేయశర్మ గారు)

డాక్టరుగారు! అనువాదేత 1924 సం. ఫిబ్రవరి నెల
యందు పైపేరుతో ఒక బిల్లు ఇండియా శాసనసభయందు (లేదే
నేటిపు అసెంబ్లీయందు) ప్రవేశపెట్టబడినది. ఇండియా పీ
సల్ కోడ్ నందు 375, 376 సెక్షన్లు గలవు. ఆ సెక్షన్లు ప్రీ
ని బలాత్కారముగ మానభంగ మొనర్చినందులకు శిక్ష విధించు
నవి.

1. ఈ బిల్లువలన కలుగులాభములు

వివాహిత ప్రీతి అయినను, పరప్రీతి అయినను ఆమె అంగీ
కరించినను అంగీకరించకపోయినను ఆమెకు 14 సం॥ వయస్సు
దాటినది పురుషుడు సంభోగించినయెడల 10 సం. శిక్షగాని
జైల్ బాగాని లేక రెండుగాని విధించవలయును.

భర్త అయినప్పటికిని 14 సం. వయసు దా
టనిభార్యతో ఆమె ఋతుమతి అయియున్నప్పటి
కిని గర్భాధానకార్యము జరిగినయెడల భర్తకు
రెండు వత్సరముల శిక్షగాని, జైల్ బాగాని లేక
రెండుగాని విధించవలయును.

పిండికి, పిడుగుకు, వియ్యమునకు ఒకే మంత్రము
కావాలి.

2. ఈ బిల్లుయొక్క పూర్వచరిత్ర

1922 వ సంవత్సరములో "రాయబహదూరు భక్తి సో
హన్ లాల్" అనువారు, ఇండియా పీసల్ కోడ్ 375, 376. సె
క్షన్లను ప్రీతిగ గర్భాధానవయోకాలపరిమితిని ఈగారుగా
నలేనే, 14 సం॥ వఱకు పాపింపవలయునని ఒక బిల్లు సుపా
దించిరి. వా రొట్టెలు సుప్రవేశపెట్టటకు తగినప్రబలకారణముల
తా మేమియు జూపింపజాలక పోయినను పాశ్చాత్యదేశములం
దు ఇట్టివయోకాలపరిమితి 16 సం. కావున మనదేశమునందు
న్న ఇట్టివయోకాలపరిమితి 16 సంవత్సరము లందుట నాము
ఖ్యాభిప్రాయము. అయినను మనదేశమునందలి బాల్యవివాహ
పద్ధతిని బట్టి ప్రస్తుతము 14 సంవత్సరములవరకు వయోపరిమితిని
అంగీకరించిన చాలు నని వాదించిరి. కాని అప్పటి శాసనభ
వారు "వివాహితలగు భార్యభర్తల సంబంధమునకూడ 14
సం. లోపల బలాత్కారమానభంగము క్రిందచేర్చి శిక్షింపవలెం
చిన హిందూకుటుంబములందు చాల కల్లోలమేర్పడునని తలంచి
నవారలయి చిరకాలమునుండి రూఢములయి వచ్చుచున్న పాలి
తుల మతాచారవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలి
గించుట అయ్యుక్తము. అని ఆ బిల్లును ప్రోసీనైచిరి. ఆ బిల్లును
ప్రోసీనైసి కొన్ని మాసములు మాత్రమే అయినది.

3. క్రొత్త శాసనసభ

స్వాతంత్ర్యకాంతామునికి స్వయంవరపతులును, నిరంకు
శాధికారులనుండి సర్వాధికారములకు పాలితులకు సంక్రమిం
పజేయుటకు బుద్ధిగ్గు గలవారలను అసభ్యులచేత అలంకరింప
బడిన యాక్రొత్త శాసనసభయందు గతసభయందు భక్తి సోహన్
లాల్ గారు ఎత్తుకొన్న బరువును డాక్టరుగారుగారు తమరు వ
హించినవారలయి "ఇండియా పీసల్ కోడ్" అమెండుమెంటు
ఆక్టు" ఆచరణతో ఈ సం. ఫిబ్రవరి నెలయందు యా బిల్లును
ప్రవేశపెట్టిరి. ఈగారుగారు మనకు క్రొత్తవారుకారు. వీరింత
కుముందు హిందూమతదుర్గమును భేదించుటకు "శాత్రుత్వ వి
వాహకాసము ఇంటికి మారేజిఆక్టు"ను ప్రయోగించి వాసిగాం
చినదిట్లు. గత శాసనసభవారు దేశక్షోభదాయక మని ప్రోసి
నైచిన బిల్లునే ఈగారుగారు ఈ శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్ట
గా ఇప్పటిశాసనసభవారు స్వాతంత్ర్య ధారదీక్షాధురంధరులు
కావున వెంటనే ప్రతిపాదకుడు కోరిన కొందఱను ఉపసం
ఘముగ నేర్పటిచి ఈ బిల్లును చర్చించుటకు నియమించిరి.

4. చట్టముల యేర్పాట్లు, వానివదతులు

ఆంగ్ల దేశమునందు బిల్లులన్నియు, పబ్లిక్ బిల్లులనియు ప్రీ
వేటు బిల్లులనియు రెండువిధములు. పబ్లిక్ బిల్లులయొక్క ము
ఖ్యోద్దేశము దేశమానకు అంతకును సంబంధించిన చట్టముల సవ
రణ అయియున్నది. ప్రీవేటు బిల్లులనగా దేశమునందొకానొక

భాగమునకుగాని, ప్రత్యేకసంఘమునకుగాని ప్రత్యేకవ్యక్తికిని
సంబంధించిన చట్టముల సవరణలకొకటై ఏర్పడునవి.

పబ్లిక్ బిల్లులను పార్లమెంటువారిలో తీర్మానమునకు పె
ట్టవచ్చును వారు చేయవలసిన విధానములకున్నా, గమనింపవల
సిన సూత్రములకున్నా, ప్రీవేటుబిల్లుల పట్టినప్పుడు గమనింప
వలసినవానికిని గొప్పవ్యత్యాసము గలదు. పబ్లిక్ బిల్లుల తీర్మా
నమునందు పార్లమెంటువారు తమకుగల చట్టనిర్మాణక్రియ క్ర
మముగ వినియోగించెదరు. ప్రజాసామాన్యమున కంతకును ఆ
త్యుపయుక్తమని తోచుచట్టమునే ప్రభుత్వమువారు స్వయము
గ ప్రవేశపెట్టెదరు. నలయునెడల విచారణచేసి ప్రజాభిప్రాయ
మును కనుగొందురు. ప్రజాసామాన్యము వారు ప్రకటించుట
కు చేయవలసిన రీతియంతయు నిర్ణయించుకొని యున్నారు.
స్వక్రీడమును పాటింపక విశాలవ్యాప్తయముతో తీర్మానించు
దురు. ప్రత్యేకవ్యక్తుల విన్నపముల నొకప్పుడు వినుచుందురు
గాని స్వయముగ ప్రత్యేకవ్యక్తులు అచ్చట పబ్లిక్ బిల్లుల విష
యమై ఏమియు చేయజాలరు. ప్రీవేటుబిల్లుల తీర్మానమునందు
న్న పార్లమెంటువారు తమచట్ట నిర్మాణక్రియ వినియోగించు
దురు గాని వీనివిధానము వ్యాయస్థానము (కోర్టుల) యందలి
తీర్పులవలె నుండును. అబిల్లులనల లాభముపొందువారు వారులు
గను, నష్టమును బొందెదరునని తలచువారు ప్రతివాదులగను,
వాదప్రతివాదముల సలిపెదరు. అనేకపర్యాపములు కామున్న
సభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన ప్రీవేటుబిల్లులు వానిస్వభావము
నుబట్టి పబ్లిక్ బిల్లులుగా ప్రవేశపెట్టబడి యుండవలసినదను కార
ణమున నిరారంభపడెను.

5. మన భారత శాసన సభాస్థితి

కలకత్తా ప్రొవింస్ నీలగు బాలు జోగీంద్రబాధ్యముఖ
ర్షి. యమ్. ఎ. బి. యల్. గారు భారత శాసనసభాసభ్యుడుగ
రి సంవత్సరము లుండి భారత శాసనసభను గూర్చిన తమయనుభవ
ము నిటుల చెప్పియున్నారు:—

భారత శాసనసభ నిర్మాణసభయందు అధికారేతరులు ప్రవేశ
పెట్టినబిల్లుల విషయమున ప్రభుత్వమువారు నడుపుచున్న విధాన
మంతయు దుర్భాగ్యముగ నున్నది.

1. అబ్జిల్లు ప్రవేశపెట్టటకు తగినంత ప్రజాభిప్రాయ
ము గలవా లేదాయను విచారణ చేయుటలేదు.

2. అబ్జిల్లు యంగ్లండునం దైనచో పబ్లిక్ బిల్లుగా పరి
గణింపబడు స్వభావముగలదయిన దానిని ప్రతిపాదించుటకు
అధికారేతర సభ్యులకే పరిమితమయినారు.

3. పరిపాలకవర్గము అబ్జిల్లువిషయమై తమరు చేయవలసి
న విధానమునూత్రము (అనగా వోటు ఇచ్చుటయూ) తటస్థభా
వము వహించుటయూ నిశ్చయించుకొందురు.

4. అబ్జిల్లులను అధికారేతరులు తమయచ్చ వచ్చినట్లు
జేయుటకు సంపూర్ణాధికారము నొంగుచున్నారు.

5. అబ్జిల్లుల గుణావగణముల విచారణనిమిత్త మేర్పడు
నుపసంఘములయందు తమ యిచ్చవచ్చినవారిని నియోజించుట
నలనను అబ్జిల్లుయొక్క సుగుణములచేత గాక పోయినను మరెకర
కారణములచేత అబ్జిల్లువ కెక్కువవోటు సంపాదించుటకును,
యికా అనేకవిధముల అబ్జిల్లులను తమకుతోచినరీతిని మార్చి
శాసనముల గావించుటకును అధికారేతరులకు వలయుచున్నారు.

6. ప్రస్తుతము ఇండియా కాన్సిలెట్టు 67 సెక్షన్లు, 2
నక్సాజాప్రకారము గవర్నరుజనరలుగారి యుత్తరవులు పొంద
వలెనను చట్టమును ఆచరణలోనికి పెట్టుట గానము.

ఇట్లు ప్రైవేట్ ప్రాధాన్యముగ గారు తమ యనుభవ
మునుగూర్చి చెప్పుచు దృష్టాంతముగ చిరకాలమునుండి హిందూ
న్యాయశాస్త్రమునందు ఒక్కొక్కసభ్యుని యిచ్చాప్రీతి నను
సరించి యెట్లు మార్పుచేసినదో ఉదాహరణముల చూపి
యున్నారు.

ప్రకృతమునకు అనావశ్యకముగచేత వాని నిచట ఉదా
హరించెదరు.

హిందూదేశములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందలి ఏజెన్సీ
యొక్క మతమునకుగాని మతసంబంధమైన యాచారమునకు
గాని సంబంధించిన చట్టము లేవియును గవ
ర్నరుజనరలుగారియనుమతి పొందనిది ప్రవేశపెట్టగూడదను ని
యమము ససలేపాటించుచున్నట్లులేదు. డాక్టరు గౌరుగారు
యాప్రస్తుతబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గవర్నరు జనరలుగారి య
నుమతిని పొందికోలేదో ప్రజలకు తెలియదగాని మొనమున్న
నే భక్తి సోహన్ లాల్ గారిబిల్లు హిందూమతధర్మములకు విరుద్ధ
మని ప్రోసీనైచియుండగా యంతలోనే యా బిల్లునకు గవ
ర్నరు జనరలుగారు అనుజ్ఞ నిచ్చియుండని తలంచవచ్చును.

ఇండియన్ కాన్సిలెట్టు 67 సెక్షన్లును యిట్టిబిల్లునకే వర్తింప
చేయనియెడల దానిప్రయోజనమేమియో తెలియుటలేదు.

హిందూన్యాయశాస్త్రమునందుగాని మహమ్మదీయ న్యాయ
శాస్త్రమునందుగాని గల ఒకానొకచట్టము తనయభిప్రాయము
నకు విరుద్ధమని తలంచినంతమాత్రమున యేసభ్యుడయినను ఆచట్ట
మును మార్పుటకు ప్రయత్నింప ప్రారంభించిన యిట్టిమాన్యులకు
అంశేయండుదగదా. క్రొత్తసభ్యుడు వచ్చినప్పుడెల్ల క్రొత్త
మార్పులు వచ్చుచునేయుండును. అవి ప్రజాభిప్రాయమునకు అ
నుగుణమైననుసరియే ప్రతిపాలముగ నున్నను సరియే మనమతా
చారసాంప్రదాయముల నేమియు నెటుంగకపోయినను అట్టి
బిల్లులను ఆమోదించువారును, అబ్జిల్లుమీదనే దేశోద్ధరణ మంత
యు ఆధారపడియున్నదని బల్లగ్రుద్ది చెప్పెడి, ఆ పెనుదొరవంటి
సభ్యులను ఎప్పుడును ఉండనేయుండురు. వారు మనదేశము
నందున్న మిషనరీలలో కొందఱవలె మనదేశస్థితిని మన విష
యమును మరచి తమకు తోచినచే మనదేశమునకు మంచి కని
బోధించుచుందురు.

6. సంఘాలోగ్యస్థితి

ఋతుమతి అయినప్పటికిని 14 సం॥ దాటినది గర్భా
ధానకార్యము జరిగినయెడల ఆస్త్రిలోగ్యమునకు భంగముగ
ననియు ఆచారమువలననే మనదేశమునందలి స్త్రీలు ఆరో
గ్యవిహీన . గురున్నానీయు శిశుమరణములకున్నా అదేశార
ణమనియు నను విషయమును సప్రమాణముగ నెవ్వరు నిర్ణయిం
పలేదు. ఋతుమతి అయినప్పటికిని 14 సం. దాటినది కార్య
ము జరిగినందు చేత నే స్త్రీలు ఆరోగ్యవి
హీనలగుట యభార్యమయినయెడల ప్రాధానివాహములు పరి
పాటిగనన్న విరోధా, అమెరికాదేశములందుగల స్త్రీలందఱు
సంపూర్ణారోగ్యవతులుగ నుండవలయునగాదో ఆవిషయము నొ
కింత పరిశీలించు.

7. పాశ్చాత్యదేశ స్త్రీలు. వారియోగ్యము

1. అమెరికా దేశయుడును, నువ్రెడ్డుడును అగు
డాక్టరు కవన్ (Dr. Cavan) గారు తమ "వైస్య ఆఫ్ న్యూ
రైపు" అను గ్రంథమునందు ఇట్లు చెప్పియున్నారు:—

పరిశీలించినయెడల స్త్రీలలో నూటికి ఒకతే సంపూ
ర్ణారోగ్యవతులగు నుండవచ్చును. తక్కిన 99 మంది స్త్రీ
లున్నా సాధారణముగా నేదో ఒకవ్యాధిచేత బాధపడు
చుందురు.

2. డాక్టరు చవన్ అను వారు "అడ్వెన్సుటరైపు"
అను గ్రంథమునం దిట్లు చెప్పినారు:—

ఇంగ్లండు దేశమునందుగల వివాహితస్త్రీలలో నూటికి
10 మంది వంద్యులుగ నుండుట మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును దుఃఖ
మును కలుగజేయుచున్నది.

3. డాక్టరు క్యావన్ స్ట్రీట్ డి. డి. గారు తమ "వాక్
యెయింగ్ హుస్బెండ్ ఆట్టునో" అను గ్రంథమునందు 145,
156 పేజీలలో అమెరికాదేశమునందు గల నాగరకసంఘము
లందలి దుర్దేశను వర్ణించుచు ఇట్లు వ్రాసియున్నారు. చూ
డుడు:—

వివాహితలగు స్త్రీలలో పలువురు విహారవిహారముల
వలలెక తల్లు లగుట కిచ్చగింపదు. శృంగారవిహారములయందే
వారిజీవితమునంతయు గడుపవలెనెదరు. తనయొక్క అజాగ్ర
త్తచేతగాని, మందుమాకులచేతగాని, శస్త్రప్రహారముచేతగాని
తన గర్భమందలి శిశువును రూపుమాపజూచుట్టి సుహృహార
మయిన నేరమును చేయుచున్నది. ఆమెచేయు నేరము హత్యయే!
శిశుహత్య!! నిస్సహాయమై నోరులేనిప్రాణమును, ప్రపంచ
మునం దన్నిటికంటెను ఎక్కువయైన తనప్రాణముకంటె
ఎక్కువగ ప్రేమించి పోషించవలసినది ఏదీయో, అట్టి శిశు
వును చేతులారజంపుటనంటిగదా.

4. డాక్టరు కవన్ గారు "ది వైస్య ఆఫ్ న్యూరైపు"
అను గ్రంథమున 277 పుటయం దిట్లు వ్రాసిరి:—

ప్రపంచవర్తమాన గర్భముల బోగొట్టుకొను దురా
చారము మనదేశములో నున్నంతప్రబలముగ నెచ్చటను లేదు.
న్యూ ఇంగ్లండులోనే సంవత్సరమున కనేక సహస్ర భ్రూణ
హత్యలు జరుగుచున్నవి.

ఈజవనగారే మరొకచోట
"మన జాతియంతయు హంతకజాతి అయినది" అని
చెప్పిరి.

5. మరొక అమెరికా డాక్టరుగారు అమెరికా సంఘ
మునుగూర్చి ఇట్లు చెప్పినారు:—

వేయిమందిజనులు కలిగిన ఒక కుగ్రామమునందున్న
ప్రముఖస్త్రీలే ఇట్టి భ్రూణహత్యలకు పాల్పడినవి రుజువుచేయ

గలము. వారిలో స్థగమునుండి క్రీస్తుచరిత్రలో సభ్యులయ్యియుండుట యొకను వివాదకరము.

అమెరికాదేశమునందు భూమిహాస్యలసంఖ్య విపరీతముగా పెరుగుటకు కారణముల్ని నిర్ణయించుచు డాక్టరు కవన్ గారు శ్రీలంక రెండవతరగతిగా విభజించిరి.

1. అవివాహితలు

2. వివాహితలు

మొత్తమునందు అవివాహితలు తమగుట్టు బయలుపడకుండుటకు గర్భముల పోగొట్టుకొందురు.

రెండవతరగతివారు వివాహితలు తమసౌఖ్యమునకు ప్రతిబంధకమని సంతానముగోరరు.

ప్రాధానివాహములు ప్రచారమునందుగల వాగరకదేశములందుగల సంఘములయందున్నగు దుష్కృతములను మన సంఘసంస్కారమిత్రులు దీర్ఘముగా నాలోచించెదవగుగాక. తొందరపడుట మంచిదిగాదు.

పాశ్చాత్యదేశీయులు చిరకాలమునుండి అనుభవించుచు దానివలన తాము పొందుచున్న దుష్కృతములను విమర్శింపక దృష్టితో స్వహామగ వారే తెలుపుచుండ వారియనుకరణము వలన మనము తేనుమును పొందవలయునని బోధించునట్టి

“ఆలెనదొంగారికిని, తత్తులంగు ఇతర సభ్యులకు “వైద్యుడా! నీరోగమునకు ముగుసీపు తినుము. తరువాత మాకు మంచియ్యవచ్చును” అని చెప్పవచ్చును.

3. మనవిధానము మంచి దనుటకు సాక్ష్యము

అందరకు సరిపోవునటుల వివాహపద్ధతుల మంచిచెడ్డలు నిర్ణయించుట దుస్సాధ్యము. హిందువులయచారములు యుగములు గడిచినను చెక్కుచెదరిక తమకును, సంఘమున కంతకును నీతిదాయకము లయి అత్యధికసౌఖ్యదాయకము లయి యున్నవి.

కలకత్తాయందు ప్రకటింపబడుచున్న స్టేట్మెన్ అను యింగ్లీషు దినపత్రికలో 1887 సం॥లో ఇట్లు వ్రాయబడియున్నది:

“ప్రతి ఆంగ్లేయునకు వయసుమీరినతర్వాత చేసికొన్న వివాహమువలన కష్టములు తప్పక తెలిసియుండును. ఒకానొకప్పుడయినను రెంటిలో బాల్యవివాహపద్ధతియే మంచిదని సందేహింపవచ్చును. తలితల్లిదండ్రులు చక్కగా నాలోచించి కుదిర్చిన బాల్యవివాహములకంటె వధూవరుల స్వయంవ్రతములవలనే నేర్పడు ప్రాధానివాహములవలనే సంఘమున కంతకును గొప్పసౌఖ్యమును నీతియును కలుగునని యొకనుచెప్పట మిగులసాహసము.”

చాలకాలము వంగదేశమునందు గొప్పయద్యోగమున నున్న ఎఫ్. హెచ్. మైక్లెను గారు మనదేశపు వివాహపద్ధతులగుర్చి ఇట్లు చెప్పిరి:—

“ఈదేశమున మనుజుల షీదశకు కారణము బాల్యవివాహములని చెప్పుచున్నారు. “అనేక సహస్ర సంఖ్యలు గల తరములనుండి వచ్చుచున్న పవిత్రసదాచారముల దూరంబుకంటె అట్టి షీదశకు కారణము లగ్రములయియుండునని గ్రహించుట యుక్తము. మన మేర్పడుచుకొను కృత్రిమనియమముకంటె మానవసభ్యులము బలవ్రగమయినదనియు, శీతలదేశమునందుకంటె ఉష్ణదేశమునందు సంగమేచ్ఛ యెక్కువనియు పాశ్చాత్యదేశమునందుకంటె ఈదేశమునందు చిన్నవయసునందే సంగమేచ్ఛ జనించుట ప్రకృతినిర్ణయము అను విషయమునునుజుచుచున్నాము.”

సగసాధించు కుతూహలము మితిమీరకుండుటకు న్యాయశాస్త్రములెట్లువయోగపడుచున్నవో అట్లే సంభోగేచ్ఛ మితిమీరికుండునట్లు చేయుటకు వివాహములున్నా అగుచున్నవి. కావున బాల్యవివాహములు సహజముగమంచివి. అవి సంఘమునకు శ్రేయఃప్రదములు. గర్భాధానములు చాలకాలము వలన చేయక నిలిపినందువలన చెడిపోయినవారేకులుగలరు. వారి చరిత్రలను మన రిఫార్మర్లు దృష్టిపథమున నుంచు కుందురుగాక”

భార్యాభర్తల కలయికలకు వయోనిర్ణయమునకు మనము కడంగుట గొప్పపొరబాటు. ఆపనికి ప్రకృతియే సమర్థమయినది. అందులు బాలకులును ఒకవిధముగ పెరుగురు. దేహదార్ధ్యమునుబట్టియు, ఆరోగ్యస్థితినిబట్టియు ఇంక ననేక కారణములబట్టియు, ఆవయస్సు మారుచుండును. కనుక అందఱుకును ఒక్కయకపరమామను నిశ్చయించుట వెట్టి. కనుక ప్రకృతికి తనవిధ తనకు బాగుగ తెలియుననియు, తదధీనుల

మగుటకు మనకు శ్రేయస్కరమనియు పూజ్యులయిన హిందూమహర్షుల భిప్రాయ పడిరి. హిందూదేశమునందలి బాలికలలో 100కి 70 మందికంటె ఎక్కువ బాలికలు 14 సం॥ రాకముందే ఋతుమతు లగుచున్నారు. ఋతుమతి అయినవెంటనే హిందువులు మతాచారముల ననుసరించి ఒకశాస్త్రవిహితకర్మ నాచరింతురు. తరువాత అట్టిశ్రీతనభర్తతో కలియుటకు తగియుండును. కొందఱుజనులు శాస్త్రానుసారము జరుపవలసిన యావిధిని తమ కిష్టములేనియెడల మానుకొనిన మానుకొందురుగాక. కాని అంతమాత్రమున అట్టి శాస్త్రవిహితమైన మతాచారమును మానుట పాపమని తలంచుకొట్టకొంది జనలనుకూడ మానుకొనడని నిర్బంధించుటకు ఎవ్వనికి హక్కుకలదు? చిరకాలమునుండి నమ్ముచున్న మతాచారములను మానుడని ఒకబాలిని నిర్బంధించుట మహాసర్థకరమును విషయమును గుర్తెఱుంగుదురుగాక. ఒక్కొక్కజాతియొక్క వివాహసంస్కారములు ఆచారములు వేరకొంది సంతకర్మముల యనుభవమునుబట్టి నిర్ణయింపబడియుండును. అట్టి రూఢములయిన ఆచారములను శాసనసభలో నెక్కువ వోట్లు కలిగియున్నవనునెవమున సులభముగ మార్చజూచుట అతిసాహసము. ఒక్కసంఘముయొక్క మతముతోగాని మతసంబంధమయిన కట్టుబాటుతోగాని తోక్కము కలుగజేసికొనుట గొప్పయవివేకమని ప్రభుత్వమువారెఱుంగవలయును. మా మతాచారములలో మార్చవలయున మేము చేసినవలయునగాని శాసనసభ లందులకు తగినవికావు. ప్రస్తుతము చట్టము మార్పుటకు తగిన కారణ మేమియు గాన్పించదు. ప్రతిపాదకుడగు డాక్టరు గౌరు యాజ్ఞప్రసాద సాదృశ్యము చూపుచున్నారు. అయితే ఇండియా యాజ్ఞప్రసాదగారు.

ప్రభుత్వమువారి విచిత్రవైఖరి

పరిపాలకులగు బ్రిటిషువారిహృదయ మేమియో బోధపడులేదు. సార్వభౌముడును, పండితసార్వభౌముడును అగు భర్తృహరి తన నీతితత్వమునందు “పశ్చాంగనేవ నృప నీతి రనేకరూపా” అని రాజనీతిని పశ్చాంగనతోపొల్పినాడు. ఆతని కాలమునందున్న రాజనీతిపరముగా తలంచియుంటిని కాని అది తత్కాలీనస్థితి కాదనియు సార్వకాలికస్థితియనియు పరిశీలనగా తెలియుచున్నది.

1. శాసనసభాసభ్యులలో ఎవరైన నొకరు తమ యదాయమునకుగాని, నిరంకుశాధికారమునకు కాని చీమకాలంతలయిన తగ్గించుకొనిన ప్రవేశపెట్టినయెడల ప్రభుత్వపక్షము వారందఱుకీ గ్రీవముగ నెదురించుచు నియమితసభ్యులందఱుకీ గ్రీవముగ వాదించినను మీరు నిజమయిన ప్రజాప్రతినిధులు కారనియు, జనసామాన్య ప్రజాక్షేమ నిర్వాహకత్వము మాయందున్నది కాని మీరందులకు తగరనియు, మీకు పక్కతాళముచేయు పర్యవేక్షకుడ నూటికి ఏమిగ్రహో నలుగుగ్రహో చూచెదఱో లేనో యనియు మొగమున చెదురుగ మీసభ్యత్వము నేతీవీరకాయవెంటిదని నిర్వోగములముగ చాటించుచున్నారు.

2. అట్టి నేతీవీరకాయ శాసనసభాసభ్యులలో నెవరో ఒకరు తనకు తోచినదానిని సాటితులగు జనుల మతాచారవిశ్వాసములకు ప్రబలివీరధమైనదానిని లెట్లుగా పెట్టుటయను, ప్రజాప్రతినిధులు పెట్టిరి. కావున ఇది బహు జనాంగీకారమే యని విమర్శచేయుచో అంగీకరించుచుండును సరిపాటి అయిపోయినది. తమకు నష్టము వచ్చునప్పుడు వారిసభ్యత్వము నేతీవీరకాయవెంటిది. పాలితులు మతాచార విశ్వాసము లడగంటునపుడు వారి సభ్యత్వము శాస్త్రీయము అగుచున్నది. ఇదియే పెద్దవింత. బ్రిటిషువారి హృదయరహస్యమేమో!

10. శాసనసభ్యత్వము

స్వరాజ్యమును మీదేలిలో పెట్టెదము. మేము నిష్కామకర్మయోగులము. మీయుద్ధారణార్థము ఈభారమువహించుచున్నామని వోట్లువచ్చి అడిగి సభ్యులగుచున్నారు. సభ్యత్వపదవి లభించుటతోడనే మనసభ్యులు తమస్థితినింతయు మరచిపోవుచున్నారు. తా మెవ్వరో తమకొలది నెందులకు ఎన్నుకొన్నారో ఆసంగతిమరచి తమకు తోచినచే మంచించునయు, దానినే అందఱాచరించునటుల నిర్బంధించు శాసనముల నిర్మింపజేయుచున్నారు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల నిష్పించుటకు తమకు శక్తిలేకపోవుటచేత యివివక్షకు సగురగు సుగుంబవిషయగులందు అనాదికాలములనుండి అనుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యముమూడ పోగొట్టునట్టి శాసనముల నిర్మించు యుగము

ఎన్నుకొన్నవారి మానప్రాణముల పోలీసువారిచేతులలో పెట్టి నీళ్లుపడలునటుల చేయుచున్నాడు. వీరిచర్యచూడ వెనుక నొకరణశూరుని చర్య జ్ఞాపికి వచ్చుచున్నది.

ఒకశూరుడు ఒకసభ్యుడందు తాను యుద్ధమునందు 1000 శూరులకాల్గిన తేగ సరికితి నని తన పౌరుషమును పర్జించుకొనెనట. ఆతని పౌరుషవర్ధనమును వినుచున్నవారిలో నొకడు అయ్యా శత్రువుల శిరస్సును ఖండించుట శూరలక్షణముగాని కాల్గిన నరుపట శూరత్వముకాదు. అని మందలించెను. ఆమాట వినినవెంటనే శూరుడు యిట్లునెను. నీవు చెప్పినమాట వాస్తవమే అయితే నేమి. నేను యుద్ధమునకు బోయినప్పుడవలెనున్న శత్రుసేనలో నున్నవారు శిరస్సులేక పడియుండుటచేత నాశూరత్వప్రఖ్యాతవాగ్ధము కాల్గిన సరికితిన నెనట. అట్లే మనసభ్యులు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల నిష్పించుటకు శక్తిలేక యున్నారు. కావున తమపేరు చిరకాలము స్మరించుకొనుట సహజముగనున్న కుటుంబవిషయక స్వాతంత్ర్యమును మూడ ఊడగొట్టు తలచిరికాబోలు!

11. ఆంధ్రజనసామాన్యస్థితి

ఇతరదేశీయులస్థితిగతుల నేనెఱుంగజాలనుగాని దాదాపు నూటికి ఏ పదిమందియో తప్ప తక్కినవారికి చట్టములన్న నేమో, అవి యెటుల పుట్టుచున్నవో ఊహా ప్రపంచమునందైన మనవారికి తట్టును. ఈ 10 యందైనను దానివలన కలుగు మంచియో చెడ్డయో తమకు స్వయముగ అనుభవమునకు వచ్చినప్పుడుగాని మంచియైన ఉత్సాహము చూపువారును, చెడుగయిన నివారణోపాయమునకు వెతుకువారును అధిక సంఖ్యాకులున్నారు.

ఎవరోఒకరు ఏదోఒకటి చెప్పిన అది తాత్కాలికముగ తమకు చెరువుకలుగజేయనియెడల అది మంచిదేయని తలలూపువారలు సాధారణముగ అందఱుందురుగాని దానిని అవకాశముగ గ్రహించి మునుందు చిక్కులు కలుగవచ్చునని ఎవ్వరైన నూచించిన వానిమాట నుశేషించి కష్టము వచ్చినప్పుడు చింతించుచుండుట అధిక సంఖ్యాకులకు సహజముయియున్నది.

12. ప్రతికలసితి

ఈవిషయము కొందఱు విశ్రుతులకు అత్యుక్తిగ నుండవచ్చును. అయినను చెప్పదలచినదానిని సంకోచములేక చెప్పటయుక్తమని తలంచి చెప్పుచున్నాడను. శంకరాచార్యులవారు తమ గ్రంథములం దచ్చట్లు:

1. వ్యావహారిక ప్రపంచము.

2. పారమార్థిక ప్రపంచము

అని ప్రపంచమును ద్వివిధముగ విభాగించియున్నారు. కాని వారే యిప్పుడున్న ఆరెంటిటితోకూడా.

3. న్యాయసేవరు ప్రపంచము.

అని మూడవ దానినికూడా చేర్చియుందురు. బహుసంఖ్యగలవారి చిత్తవృత్తు లెల్లున్నను మతాచారవిషయములందు మాత్రము తాము నమ్మినస్థితితోనే బహు జనాదరణీయమని తమతమ ప్రతికలయందు వ్రాసికొనుచుండుటచేత తటస్థులగు వారలు ఇతికర్తవ్యతామాదులగుచున్నారు. ఇది కేవలము మతాచారవిషయమును గూర్చియే.

13. ఉపసంహరము

భారతీయులారా! భరతఖండము తన పూర్వాన్నత్యమును, కీర్తిని, సర్వస్వమును కోలుపోయినది; కాని యింతమైన మనభరతఖండమున నిలిచియున్న ద్రవ్య మేమియైన గలదాయని ప్రశ్నించిన ఒకభరతఖండమునకే గాక ప్రపంచమున కంతయు ముల్లోకమలకును అలంకారప్రాయముగ నున్న శ్రీరత్నముల పాననచరిత్ర మొకటియే నిలిచియున్నది. కనుక స్వరూపిణులగు భారతశ్రీరత్నములు ప్రాణాపసానసమయములందున్నా తమకీలమును కాపాడుకొనుచున్నారు. సుర్విద్యావ్యాపారాహిత్యులయిన పురుషులు వేషభాషలయందు తాముచెడి ఇతరులచెరుప ప్రయత్నించుచున్నను పవిత్రక్షేమ సమ్యుత్థిహృదయముతో సదాచారనియను పరిపాలనముతో మంచిదారికి భర్తను త్రిప్పకొని తనసహభర్తృహరిశిష్యముగ సాగకము చేసికొని వెలయుచున్న గృహలక్ష్మిలయందు, మనదేశమునం దసలే తేనెట్టియు, వానకయందున్న పాశ్చాత్యదేశములందైనను సంఘసర్వధాయకములని పెద్దలచేత తిరస్కరింపబడుచున్న దుష్కప్రదాయములను పవిత్రములయిన హిందూగృహములందు తెన్నిపెట్టి పుష్కలమిండియు నేటిపంతు అచ్చిన్నముగా వచ్చుచున్న హిందూగృహసౌఖ్యమును రూపుపాటుపడును.

చిత్రలేఖనము.

[శ్రీమాన్ పి. యస్. కవిగారు]

శే. గీ. శ్రీధరా! నీయశీర్షన చే జగంబు
రాగపాపకాంబు లొండె ను రారు తెల్ల
భయముచే కత్తబంబుల బారు చుందు
రెల్లసెములు ని గొల్తు రీప్సితముగ||

శే. గీ. చేయకుండురే! నీవను స్మృతల నెపులు
ప్రహృషమ నాదిగ్రవు భవ్యలేఖ
జగములకు నాశ్రయంధవు శాశ్వతుండ
వయ్యు సదనతులకు పరం వైన యీశ||

శే. గీ. త్రాత వో యాదిచే పు రాణపురుష
వసుధ కాభారభూతుడ వై చెలంగు
జేత్రపును వేద్యుడవు నీవె విశ్వ భాగ
మంత వ్యాపింపబడిన య నంతిరూప||

శే. గీ. అనిల యను వహ్ని వసుల శ శాంక ముఖుల
ధార్య సర్వేశ శబ్దముల్ దాల్చి తీవు;
కందనంబు లొనర్తు నా నంద మొప్పు
జలకొలదిగ మఱిమఱి కేలు మోడ్చి||

శే. గీ. వరద మాం పాహి యంచు నిక వసుని జేతుఁ
గాన తప్పులు సైరింప ఘనుడఁడీవ!
పుత్రుకుం దండ్రీ వినితకుం బూను ధవును
సఖికిని జేరికాడు నెయ్య మొ సంగు భంగి||

మనకంటే తేలవను విపరీతపరిస్థితులగుట విదేశీయులభా
వములకు దాసులై సర్వవిషయములందు వారిని అనుసరింప
వలెను. మంచియున్న గ్రహించుట మాకును అంగీకారమే.

మన భారతీయులగునటు సహజముగ లజ్జాశీలము.
ప్రాణాపాయపరిస్థితులందును సిగ్గుచేతి జయింపబడినవారలై
తనకు సర్వనిధానమగు భర్తతోనైనను సిగ్గువిడిచి చెప్పజాలక
ప్రాణముల పోగొట్టుకొనుచున్నారు.

అట్టిశ్రీల యంతరంగికవిషయములకు సంబంధించినట్టి
విషయములలో, ఆందులో భార్యాభర్తల రహస్యవర్తనవిష
యములలో పోలికవారు జోక్యము కలిగించుకొనుట మున్నగు
అవకాశములు కలుగుచిల్లను దేర్చుటచుట అతిభారము.
హిందూమాహర్షుల సద్వర్తనమునందు హిందూమాతల గర్భము
నందు జన్మించినవాడు తన సర్వస్వమును ప్రాణములను కో
ల్పోవుచున్నను సహించియుండునాకాని మంచికిగాని చెడుకు
గాని శ్రీలను దొడ్డి పరిస్థితులయందున్న వెలుపలకు లొంగితిని
చూచి సహించియుండదు. ఇది యంతటితో బోదు. క్రమ
ముగ నేడు 14 సం॥ అందురు. ఎల్లండి 16 సం॥ అందురు.
తరువాత మాదాక్తురు సర్వభీకేటులేనిది కలియవద్దని ఇంకొకరు
వేరొకకాసనమును ప్రవేశపెట్టును.

అమరునాడు వివాహమునకుకూడ కాలపరిమితి నేర్పాటు
చేసెదరు.

ఇంకొక భూగృహానికి ధిశరీప్రాశస్త్యముగ వచ్చి ఆ
యాజానికి సంబంధించిన శ్రీపురుషుల కలయికలన బలహీన
సంతానమేర్పడును. వేర్వేరుజాతుల వివాహమును శాసించిన
గాని సంఘాభివృద్ధి కలుగదని పలుకును.

ఇప్పటికిని కొందఱకు పరిహాసములుగా నుండును; కాని
కొందఱకు యభార్థములుగానే యుండును. కావున భారతీయు
లారా!

మీరందఱు ఏకగ్రీవముగ ఒకమాటమీదనిలిచి మీరు
తాచారస్యాంత్రములొచ్చేదనార్థ మేర్పడిన యాచిల్లను
ప్రతిఘటింపుడు.

భారతదేశప్రజలలో వివిధములగు నాచారములు గలవు.
అందు కొన్ని కొందఱకు రుచింపక పోవచ్చును. అంతమాత్ర
మున వానిని మాన్పించుటకు చట్టముల నిర్మించుట అధర్మము
అను విషయమును మనసభ్యులెఱుంగుదురుగాక.

ఈవిషయమును చదివినవారందఱు తమతమ గ్రామముల
నుండి ఈగారుగారిల్లనకు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును.

“నెక్రటరీ లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీ, డిల్లీ, లేక సీమ్ల”
యని తంత్రిద్వారాగాని మహాజర్ల రూపమునగాని తెలిపెదరు
గాక.

(హిందూ మెనేజియను పత్రికయందు ప్రకటింప
బడిన వ్యాసమునుండి కొన్ని విషయము లిందు గ్రహింప
బడినవి.)

శ్రీరవీంద్రకవీంద్రులు

(2)

(పోలవరపు రామబ్రహ్మము గారు)

ఒకానొకకవిగూర్చి చర్చించునపుడు అతనికావ్యముల
గుల కవిత్వతత్వమును విమర్శించుట యాధునిక సాంప్రదాయము
కవియొక్క ముఖ్యకర్తవ్య మేమనుప్రశ్న యుదయించుచున్నది.
అతని కవిత్వము సీతిబోధకమై యుండవలయునా లేక ప్రపంచ
చమును-ప్రకృతిని-యథాతథముగ కవిదృష్టిఁ బరికించి చిత్రింప
వలయునా? మనోహరవృత్తములనే వర్ణింపవలయునా లేక-
దుర్జనసజ్జనసమ్మిళితమై, కష్టముఖమిశ్రితమై-హృదయరంజకమై
భయంకరమై భీభత్సమై మాయాపరికల్పితమై, దురవగాహమై
సంకరమై, యల్లకల్లోలముగనున్న ప్రకృతియొక్క వివిధస్వరూ
పముల జిత్రీకరణవలయునా? ఈసమస్యకు బ్రత్యుత్తర మాంగ్ల
సారస్వతమండలేదు. ఆకవిత్వములే సమాధానము నీచుఁజూల
రైరి. లక్షలకొలది విమర్శనగ్రంథములు వెలువడినవి. షేక్స్పి
యరునాటకములపై వేల లది విమర్శనము లున్నవి. అతని
భావము బోధపడకుండుటయే యిందరు విమర్శకులు ‘టెలిస్కో
పులు మైక్రాస్కోపులు’ కనులఁ గట్టుకొని కల్పపరిక్ష గావించు
నవసరము కల్గినది. ప్రపంచమున నందములేదు, చందములేదు.
పాపభూయిష్టమైనది-వాసయోగ్యముకాని కొందరు నిర్వహిం
చిరి. బైరక్, మైక్, కీబ్బు మున్నగువారు - ఉమర్ కావ్య
మును పైకిలాగి నర్థించిరి. మనుధాతలను సౌందర్యలహరి యని
చిందులఁబ్రొక్కిరి. తుదకు ‘నర్దుసువర్లు’ ‘నాకవిత్వము తత్వ
జ్ఞానప్రబోధకమే కానిచో’ నేనుకవిచేకాదు.....’ అని ప్రతి
నవట్టి షేట్ తత్వశాస్త్రమును తలకిందొనర్చి దిగ్వింగి - గ్రు
డ్లులేలవైచి-‘యహం బ్రహ్మస్మి’ యని యంత్యకాలము నూట
టసెందెను. నీతిబోధకమైన కవిత్వమునే చెప్పదనని కంకణ
ముగట్టిన నాకవిత్వము చిరకాలము నిలువదు.

ఇక, కవిత్వమునకు గల రసవిశేషముల నాస్వాదించు
టకు ‘మాతూర్వా ఆర్నాల్డు’ కొన్నియుపాయములఁ జెప్పెను.
అవి సర్వజనాదరణీయములు గావన్నను, తిదితరవిమర్శకులు
భిన్నాభిప్రాయులై యున్నను, ఆర్నాల్డుకవి శుభగ్రహణ
పాఠిణుఁడని యెన్నికఁ గనియుండుటబట్టి వానిచేఁ బ్రతిపాదిం
పబడిన కావ్యమాత్రములు పరిశీలనార్హముని నిర్ణయింప
వగును. కవిత్వమునకు బద్ధము లల్లులేకాదు. భంధశాస్త్రమును
చూచి గణితాంశమునర్చి పద్ధతులను పండితవ్యుత్పల ప్రశక్తి
వలదు. పద్మగద్యలయందును కవిత్వ ముట్టిపడుచుండును.కవి తన
భావముల ననర్థగళికఁ బ్రకటింపుటకు మన కందపద్యములే యవ
సరములేదు. కావ్యైలు పద్ధతు లల్లులేదు. కాని యమ్యుహోతయుని
వచనరచనయందు దుప్పట్లు గంభీరభావము- రవీంద్రాదియాధునిక
కవిభిక్షామణుల గద్యకవిత్వమునకు జిప్పిలు ప్రకాంతభావగాంభీ
ర్యము...చంపకమాల లల్లుగాను బాకవులయందులేదు...గద్య
పద్ధతులు రెండును కవిత్వమును వ్యక్తీకరింపుటకు సమానముగ
నుపకరించునని తేలుచున్నది.

అట్లైనఁ గవిత్వమునకును...సామాన్యుల భావకును భేద
మే ముండునవచ్చును. వానికన్నలే వేరు. మనకన్నులకు గోచ
రింపని మహద్విషయము లతనికిఁ గన్పించును. నూతనభావములు
వెలువడుచుండును. సర్వసాధారణమైన యాతంగటిపూత యే
రవీంద్రుని కనులను పడినచో నందు మూర్తిభవించిన ప్రకృతి
తత్వము ప్రస్ఫుటము కాగలదు కాని మన దృష్టియందది నిరుప
యుక్తమైన తంగటిపూతయే. ‘చూడుము! ఆగుఱి యెట్లు
నవుచున్నదో! పురాకృతమే కాకున్నఁ గంటకావృతమై యుండ
‘నేల’ యని కవీంద్రుఁడు వ్యాఖ్యానమునరించును. మనపంటి
వారేమిసేయుదురు? పలుకునగ్గ దెంపి తలఁ దురుముకొందురు.
వాడినచో విసరిపారవైతురు. అతి కవిత్వము. ఇది మన
వైజము.

వానిప్రపంచమే వేరు. కవిత్వము మానసికమా లేక భావ
ప్రేరితమా యను ప్రశ్నకలుగుచున్నది. శాస్త్రజ్ఞులు, శాస్త్ర
పరిశోధకులు, తత్వజ్ఞులు మున్నగువారు అవలంబించునది మాన
సికపద్ధతి. వారికి భావముతోఁ బనిలేదు. కవికి గల్గునాశక్తి,
మనస్సుపై యత్వభావరములు. ఆక్సిజన్ X మైక్రోజన్ అని
వ్రేళ్లు లెక్కించుకొను శాస్త్రవేత్త ప్రపంచమువేరు. వానికి
భావామాధుర్యము పనికిరాదు. భావాసౌవ్యముతోఁ బనిలేదు.
కవి యట్లుకాడే...! భావప్రేరితుడై భావమయప్రపంచము
దిలకింపుచు, అదివ్యగానము చెబినోకినంతనే...దివ్యవాణిప్రత్య
క్షమైనంతనే యనర్థగళితో...నిర్దుష్టమై, నిర్మలమై, మహా
హరమై యొప్పు భావ తనంతదా నరుడెంచి వానిలేఖని(బ్రవే

శించును. దీనినే మన కవీంద్రులు సహజకవిత్వ మందురు...నిర
క్షరమక్షుణ్ణసహా కాల పరిపక్వమైనంతనే మహాకవులై కావ్య
ముల రచించిని ప్రతీతికలదు. పురాణగాథయే కావచ్చును
కాని సత్కవిత్వ మబ్బుటకు స్వపరిశ్రమయే కారణము కాదు.
పరిశ్రమవలన బాంశిత్య మబ్బునేమా కాని సత్కవిత్వమబ్బదు.
(‘A Poet is born and not made’) కవి పుట్టుకవియేకాని
పెట్టుకవికాదు.

సరే...ఇక కవిత్వమెట్టిదని చెప్పగలము...? ఆ నే కు
లనేక రీతుల నివ్వించిరి...కవిత్వము పుట్టిననాటనుండియు
నీప్రశ్న విమర్శకులను వేధింపుచునే యున్నది. ఈపేడ మాకెందు
కని కవీంద్రులుమాత్రము కవిత్వముఁ జెప్పుచునే యుండిరి...
విమర్శకులు భిన్నాభిప్రాయులు. ఆర్నాల్డు ఆంగ్లేయ విమర్శ
కులలో సుప్రసిద్ధుఁడు, రసజ్ఞుఁడు-మేధానిధి. వాని యభిప్ర
ాయముల దృఢీకరించుటకు బిలులేకు. కవి యేవేళస్థుఁడైనను,
యేభావయందు రచించినను సత్కవిత్వము విశ్వవ్యాప్తమై
నది-కాళిదాసు భారతీయుఁడైనంతమాత్రమున, లోపమేమి?
షేక్స్పియరు ఆంగ్లేయుఁడైననేమి. కవీంద్రులు లోకమాన్యులు
లోకపూజకులుకదా. అట్లే రవీంద్రుని లలితకవిత్వము, భావ
గాంభీర్యము, వంగభాషాధిక్యతనే పెంపొందజేయులేదు. ప్రపంచో
న్నతికి సాధనభూతమైనది; లోకకళ్యాణమునకు దో
డ్పడినది.

కవిత్వము త్రివిధములని యార్నాల్డు వచించెను. శాస్త్రా
తిప్రబోధముఁ గల్గించి ప్రశస్తిఁ గాంచునది చిరస్థాయిగ
నుండవలదు. కొందరు కవులు అనేక కారణము వలనఁ బ్రసిద్ధిఁ
గాంచి రాజపూజితులై వన్నెకెక్కియుండు, నిజముగ సతని
కవిత్వమునఁ బ్రాశస్త్యములేకున్నను...ఉన్నతపదము నధిష్ఠిం
చినకారణమున ‘నీపలుకే బంగార’ మని సమకాలికులు ప్లాఫీ
తురనియు నందు నిజమైనకవిత్వశక్తి లేదనియుఁ గొందరెడదరు.
రవీంద్రుని గొంద రీతరగతిలో జేర్చుటకు సాహసించుచున్నారు.
వ్యక్తిత్వవిశిష్టతలేక కల్గిన ప్రఖ్యాతియే కాని సవిమర్శకదృష్టిఁ
బరిక్షించిన కావ్యతముగ నిలువఁజాలు గ్రంథమేలేదు అని యల్ప
సంఖ్యాకుల మతము.

ఏది యెట్లున్నను భారతీయులలో ముఖ్యముగ నాంధ్రు
లలో రవీంద్రుని విమర్శించి సారాసారవిచక్షత సల్పినవారు
లేరనవచ్చును. లోకమెల్ల...పాశ్చాత్య ప్రపంచమెల్ల...రవీం
ద్రుఁడు భారతీయుఁడు కావున మనమును పొంగిపరలి చప్ప
ట్టుచరచుచున్నారము. ఇది శేవలము దేశాభిమానమను పిచ్చి.
రవీంద్రకృత్యము కావున సర్వోత్తమమని నోయారఁబలుకుచుండు
మేకాని యాగ్రంథములలో నేవికలదని చదివిమాచిన వారెం
దరున్నారే? రవీంద్రుఁడు రచించినట్లె సత్యముకాదు.అక్కడ
లోకైకగురుఁడుకాదు. రవీంద్ర మహాకవియందును దోషము
లున్నవి. వాని తత్వశాస్త్రము నిర్దుష్టముకాదు. లోపము అనే
కములున్నవి. ఆర్నాల్డు నూచించిన ప్రకారము పరిక్షించి పర్య
వసానముఁ జేర్చినచో (Real Estimate) రవీంద్రుని కీర్తి
కాంతకు వన్నెఁ గూర్చుటకున్నను వానిబుద్ధి వైశిష్ట్యము...ర
చనాకాశలము మున్నగు మహాదాశయములు బోగడవడగలవు.

అతఁడు శేవలము కవియేకాదు...తత్వజ్ఞుఁడు, సర్వజన
సాప్రాత్యత్వమును లోకసౌభాగ్యమును, శాంతిని, నెలకొల్పు
టకై విశ్వభారతిఁ బ్రతిష్ఠించిన యోగీశ్వరుఁడు. కర్మయోగి.మ
హాత్మియనఁ జెల్లు. సారస్వతాకాశమున, సంపూర్ణ సుధా
కరుఁడు. నేదాంతి. కవి. నాటకకర్త. నవలాకారుఁడు. కథ
కుఁడు. అవి యివి యననేల-విశ్వభారతీ కరపల్ల వముల నలంక
రించు విపంచితగీతులనెల్ల మ్రోయించి చూచెను. ఆనందము
యుండే...ఆనందసంధాయకుడై యొప్పునున్న వాఁడు.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త:—నాగనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయ
భట్టాచ్యుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టు మాత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర
భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగు
వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను
వారి వాదములన్నియు సుప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా
నేమను లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో
గలవు.— పేం 0-12-0. పాస్తేజ వెంకం.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలము—చెన్నపురి

నారాయణవరం

(స్వకీయవిలేజిరి)

సెప్టెంబరు 4:—ఈ గ్రామమునకు చుట్టుప్రక్కల జనులు కడచిన శెండుమాసములుగా కలరావల్ల అనేకమంది చనిపోయిరి. గ్రామాధికారులకు యెన్నిసార్లు జ్ఞాపకపరచినను విధులు పూర్తిచడములేదు. బహిరంగమున గ్రంథాలయము పతనమందిరముండు దక్షిణమాడపిది నాలుగు మాసములుగా చెత్తతోయడములేదు. దుర్గంధమైన వాసన బయలుదేరినది. వేసకుంటే దోమలు ప్రజలను రాత్రిపూట పీడించుచున్నవి. చక్షిణ మాడపిదిలో సుమారు 20 రోజుల క్రిందట ముగ్గురికి కలరాతగిలినది. అప్పటికిని అధికారస్థులు యేలాటి క్రోధ పుచ్చుకొలేదు. ఇప్పుడు కలరా గ్రామమంతయు అల్లిపోయి యంతవరకు నలుగురు చచ్చినట్లు లెక్కలేలినది. హెల్తుయి సెప్టెంబర్ వారి యనుచరులు ప్రతిదినము గ్రామమునకు వచ్చుచునే యున్నారు. బావులలో మందు పోయుచున్నారు. విధులలో పూడ్చించుటకు వారికి సాధ్యపడకపోయినది. ఈసమాచారము విని డిస్ట్రిక్టు హెల్తుఆఫీసు మా గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. వారు మాసములుగా గాఢనిద్ర బోవుచుండెడి మా గ్రామ పంచాయతి అధ్యక్షుని మేలుకొలిపి వారి మూలముగా పంచాయతియొక్క విధుక్తధర్మమైన విధులనుపూర్తిచేయుట గావించు

చున్నారు. జనులు భీతావహులై అనేకమంది గ్రామము విడిచి వెళ్లుచున్నారు. బాలురు రానిదానివల్ల హనుమాన్ రాత్రి పాఠశాల మూయబడినది. బోర్డు బాలుర బాలికల పాఠశాలలు నామమాత్రమున పనిచేయుచున్నవి. వచ్చెడి కొద్ది బాలురలో ఒకనికి రెండుసార్లు బేదులయినవి. వెంటనే వానికి శ్రియుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు మందు యిచ్చిరి.

వరదలబాధానివారణ సాహాయ్యము

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 4:—కోయంబత్తూరు పారిశుధ్యసంఘమువారు గవర్నమెంటు బాధ్యతపై తమ జిల్లాకు రు 300 లును మలబాదకు రు 200 లు వరదలచే పాడైనవారి సాహాయ్యమునిమిత్తము కాంక్షను జేసిరి.

క్రోత్తఉద్యోగము

రంగూను, సెప్టెంబరు 4:—ఈ సెలవుదలు యే డర్భమువరకు పాశుభ్యవిషయమై పంగతులు ప్రకటించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వము వారు నూతనముగా ఒకఉద్యోగిని నియమింప సాంక్షనుజేసిరి. ప్రిజోలో సివిలు సర్జనుగానున్న డాక్టరు అంగ్ లున్ గా రీపదవికి నియమింపబడిరి. నెలసిన ఆరోగ్యవిషయకప్రకటనము, అందు కావలసిన పరికరములు, బోధించుటకు తగినయేర్పాటు జేయుట మొదలగు నవి వారు ముఖ్యముగా చేయదగినపనులు.

బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టు పక్షము

దాసుగారి నభినందించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టు పక్షము కార్యదగ్గు ఇంకపిమ్మట లండను నుండి సి. ఆర్. దాసుగారి కిట్లు కేబిలువార్త వంపిరి.

“గ్రేటు బ్రిటనులోని కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు, భారతీయులు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యకాంక్షను ప్రతిఘటించుచు సలుపుచున్న పోరును అతిక్రద్ధగ గమనించుచున్నారు. మంత్రుల శీతములను నిరాకరించుట యందు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యయందలి విలువను గుర్తించిరి. ఇట్లు పాటుబడువారును సామాన్యప్రజయు కలిసి సంస్థాపన యేర్పరచుకొన్నచో విజయము తప్పక చేకూరునని సలహా జేయుచున్నారు. ఈ విషయమున కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు తమకు శక్తికాలిది సహాయముజేసెదరు” (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ మహాత్ముడు

సూరతుకు వెళ్లెను

పూనానుండి మహాత్ముడు నిన్న రోజు లేదీ ఉదయమున కు బొంబాయికి వచ్చి వెంటనే సూరతుకు వెళ్లెను. ఆ. ప్రె.

సింగిల్ బారల్ బీచ్-తోడింగు తుపాకులు

17 పలువిధ మాదిరీలలో గలవు.

ధర రు 48 లు నుండి

రు 215 వరకు గలదు.

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు 12 బోర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న విక్టరు ఎజెక్టరు అమెరికన్ గన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 48/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు, 30 అంగుళముల బారలుగలది, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీ వెన్ను ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 52½/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోరులు, లోనికి గాలిప్రవేశించుటకు వీలులేని 36 అంగుళముల ఉక్కుబారలుగలది. యు. ఎస్. ఏ. లో నున్న హోరింగటన్ అండు రిచ్చర్డున్ ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల హెవి బ్రీచ్ డ్రెడ్ నాట్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. టాపు లీవరు, 30 అంగుళముల ఉక్కుబారలుగలది. యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీ వెన్ను ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ 2 పాల్సుబోల్డు ఆక్స్ తుపాకి, అపాయములేని 12 బోరులుగలది. జర్మనీలో తయారుచేయబడినది. రు 65/

ది ఫర్ ఫెట్టు సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు తుపాకి 12 బోరులు గలది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా 36 అంగుళముల ఎట్స్క్రిక్యాలిటి ప్రత్యేకఉక్కుబారలుతో బెల్లియమునందు తయారుచేయబడినది. వాల్ నట్ డ్రిడ్ స్టాకు, ఫోర్ ఎండుగలది. అన్నివిధముల కేటలకులేగిన అమాలుమైన తుపాకి. తేలికయైనది, చేతితో సులభముగా తీసుకొని పోవచ్చును. 5½ ఎల్. డి. పానుల బరువుగలది. 13 ధర రు 80/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల సైడ్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్లు తయారుచేయబడిన 12 అంగుళముల

తుపాకులు, రైఫులు, రిపాల్యరులు, పిస్తళ్లు మొదలగునవి రిపేరుచేయు శాఖకి సంబంధముల అనుభవము గలిగినట్టి మిక్కిలి ప్రవీణుడైన ఆయుధాధికారి విచారణక్రింద గలరు. మాధరలు మిక్కిలి న్యాయమైనవి, ముఖ్యముగా మావద్ద విక్రయమునకు తీసిన తుపాకులను రిపేరుచేయుటలపైనప్పుడు మాకే సేరులో సంబంధించునది.

ఉక్కు బారలు గలది. లండనులోనున్న మిడ్ లాండు గన్ కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. రు 85/

డిటా డిటా డిటా డిటా బర్నింగుహాము సి. జి. బాస్ చిల్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రు 90/

సింగిల్ బారల్ సెమిహామరులెస్ 12 బోరుల ఎజెక్టరు, 32 అంగుళముల బారలు గల తుపాకి లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టుకంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 95/

డిటా డిటా డిటా 34 అంగుళముల బారలుగలది. రు 97½/

డిటా డిటా డిటా 36 అంగుళముల బారలుగలది. రు 100/

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామర్ లెస్ గాఫర్ ఆపాయములేని తుపాకి. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు అండు స్టాకు, మర్టిని ఆక్స్, 32 అంగుళముల బారల్ గలది. లండనులోనున్న డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. గ్రీన్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 110

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామరు హాండు - మేడ్ తుపాకి. ఫోర్ వర్దులాకు, 32 అంగుళముల బారలుగలది. లండనులోనున్న సి. పేవి అండు సన్నువారిచే తయారు చేయబడినది. రు 127½/

డిటా డిటా డిటా డిటా బార్ లాకుతో సహా రు 135/

సింగిల్ బారల్ హాండు - మేడ్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోరుల టాపులీవరు నాట్ ఎజెక్టరు సైడు హామరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్టి ఉక్కుబారలు, ఫోర్ వర్దులాకులు గలది. లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టుకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 165/

డిటా డిటా మిక్కిలి మేలైన బారులాకులు గలది. రు 180/

సింగిల్ బారల్ హామర్ లెస్ హాండుమేడ్ 12 బోరుల తుపాకి. ఆటోమాటిక్ సేఫ్టి. మిక్కిలి మేలైనది. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు, పిష్టర్ గ్రెన్ స్టాకు, మిక్కిలి మేలైన సైడ్ లాకు గలది. రు 215/

స్పెన్సర్ & కో. లిమిటెడ్.,

మదరాసు.

SPENCER & CO. Ltd., MADRAS.

చెన్నరాజధానిలో యున్న యితరకంపెనీ లన్నిటి కంటెను మేము సరసముగా సరిపరా చేయుచున్నామని రుజువుచేయుగలము.

ఆయుధము లన్నియు బాగుగా మా ప్రవీణునిచే బుల్లెటు పాల్కుతో సహా పరిశీలించబడి తరువాత పంపబడును.

గోదావరి హిందూ సమాజము

వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

చక్కని ముద్రణము. ముందరమైన లైండు. సాగిన గోదావరిమలపై ముద్రితము. మేల పదితరాలు. ఈ ముద్రణలై చివరగ్రంథము ద్వైతానమును సువార్తమును దెల్పుచు, ఎల్లరకు నత్తంతోపయోగము కల్పింపబడును. ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.

వైపు స్త్రీములు ఈ క్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూసమాజం, రాజమండ్రి. సెంట్రల్ బుక్స్ డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

అత్యద్భుతకుశుమరోగనివారిణి

గుణములేవని యజ్ఞపుచ్చేయువారికి 1.6-2.0 లు బహుమాన వివృతము. అష్టాదశ కుశుమరోగములుగ్యారంటీగ కుదుర్చుటను ఒకడబ్బా వెల 10.0.0 పేకింగుపోస్తే వేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోవాలపురం, క్రొత్తపేటపోస్టు గోదావరిజిల్లా.

ఒంటికాగముతోటా కుహాకి నుత్తరీధను కంపెనీకాగము కేంద్రము (8068)

కానావిధములగు రివాలవర్లు అరులెక ఒకటోటాను రుక్మిణి [స్టాపిండు ౧౦౬౩ సం]

ధరలు
వరనము.
కృతులగు
ఉచితము

కాగము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును ఉన్నది. కేటలో పెట్టెలో గలిగినది బాద దొరకును. యం. వి. రామారావు కెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

భృంగామలకతైలము

వేచికాలములో ఎండబాధ తెలియకుండా చేయును. సకలరోగములను, శత్రురోగములను నివారించును. 6 టెంజులబుడ్డి 1-కి ధగ రు 1-4-0

అన్ని టెంజులబుడ్డు ప్యాకింగుపాస్టరుప్రత్యేకము.

చతురమేనాము మున్నగు మూత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుండి శ్రీ లక్ష్మణాధిపతి శ్వేతపదిరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖచ్చితములతో క్షిప్ర వృద్ధిచేయునట్టి ముప్రసిద్ధమైన టెంజులబుడ్డు 2౦ టెంజులబుడ్డు 1-కి ధగ రు 5-0

అయు శ్వేతభూషణ నో గానుకాశ్రీ, ప్రొఫైటరు, అయు శ్వేతభూషణ నో. బెజవాడ

వసుంతకుసుమాకరము

నమ్మకముగ క్రొత్తమాఫీరి నగలుదొరకు స్తానము
ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.
హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.
మావద్దను అనేకరకములు క్రొత్తమాఫీరి గాజులు, మెడగొల్పులు, కాసు-మలలు అడ్డిగ వైకొలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరలు అడ్డిగలు, జడగొల్లులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగువన్ని వెండి రైలు కూబాలు, టుమ్మగు, వేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాసు గొలుగులు, మొదలగు అన్ని నమ్మపులు యెప్పుడుపెద్దముగా యండును. కాసు బంగార మునకున్న చాదివేడికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రొఫైటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,
శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

స్వామి ఆదాయవ్యయపట్రిక

కోర్టుస్వామి; మామూలుస్వామిపై

ఈ యేడు 14,51,511 రూపాయలు అనగా 100 కి 6.61 క్రిందటికంపత్వరమున కన్న ఎక్కువ వచ్చినది. అది ముఖ్యముగా కోర్టుస్వామిలవలననే కలిగియున్నది.

కోర్టుస్వామిలు

దీనిక్రింద వచ్చినది రు 11,51, 911 అనగా 100 కి 8.97 అన్ని జిల్లాలలోను యీస్వామిలు ఖర్చైనవి. బళ్లారి రామనాడు టీనివెల్లి జిల్లాలలో ఖర్చుకాలేదు. రామనాడు జిల్లాలో పంచాయతీ కోర్టులపెట్టి గవర్నరు మెంటు సివిల్ కోర్టు లకు పోకుండ వేత 2,20,000 ఆదాయము తగ్గినది. గుంటూరు, మదరాసు, తంజావూరు, కోయంబటూరు జిల్లాలందు తగాదా లుంటున్న ఆదాయములో నృద్ధి కనుపడినది. అదిగాక ప్రాజెక్టు హెచ్చుదలచే హెచ్చు మొత్తంగల స్వామి లబ్ధిబడినవి.కోర్టు ఫీజు హెచ్చినది. అందుకని యీ ఆదాయవృద్ధి కలిగినది. మళయాళం జిల్లాలలో మావళా తిరుగుబాటు తరువాత కాంత నెలకొల్పు సంవత్సరమున ఖర్చైనస్వామిలమీద ఆదాయము (50000 వృద్ధియైనది.)

మామూలుస్వామిలు

(క్రయదస్తావేజులు బకయిరా వ్రాసికొని రిజిస్టరుచేయించుకొననపు డుపయోగించుస్వామిలు. రిజిస్ట్రేషన్ స్వామిలు) ఈస్వామిలవల్ల నిరుటికన్న కలిగిన ఆదా 269600 అనగా 100 కి 80.7. నెల్లూరు కడప, తంజావూరు, రామనాడు నీలిగిరి జిల్లాలలోతప్ప మిగత జిల్లాలలో ఆదాయము యెక్కువ కలిగినది. షేర్లు,ఆస్తులు మార్పుకొనుటచే మదరాసులోనే 40000 ఆదావచ్చినది. వర్తకమునకు భూములపై పెట్టుబడులకు చాల వరకు స్వామిలు ఖర్చై. ఆదాపెరిగినది. పైజిల్లాలలో (ఆదాయము రాని జిల్లాలు) ఆదాలోకపోవుటకు కారణములు వ్యాపారము చురుకుగా జరుగకుండుట, బజారునందు ద్రవ్యక్షోభముగ నుండుట, స్థిరాస్తుల సంబంధమున క్రయవిక్రయములు తగ్గుట అయివున్నవి.

చార్జీలు

చార్జీలక్రింద అయిన వృద్ధికి తగినట్లుగానే వున్నది. ఈ 1923-24 కు సంబంధించిన స్వామిల ఆదాయవ్యయ పట్రిక హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు పంపబడవలయును అని గవర్నరు ఉత్తరువు నిచ్చినారు.(ప్రభుత్వప్రకటన)

సక్సన్ దంతచూరము

సోటిలోని సకలవ్యాధిలను మాన్యును. పండ్లశాకములు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాయుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలకల ఔషధముతోను టెంజులబుడ్డువలననే చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2-0, డజను 1.4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రీ, 1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాకా పిల్లకొలి నిరుపల్లికేసీ మద్రాసు.

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్స్ నిమ్మనబ్బు

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు. 10 తులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0 80 తులముల కోపు ఖరీదు 0.5-6 1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15-0-0 కర్పూరపు సబ్బు 0.8-0, కార్పూరిక 0 8-0 Agents Wanted. ఏజెంట్లుకావలెను. (1548) R. Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణానబ్బుకంపెనీ, మచిలీపట్నం.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. L. R. BELLER, D. Santa (Bengal)

SANTI OIL

For internal and external application for rheumatism, Loss of Manhood, etc. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. Correspondence free. L. R. BELLER, D. Santa (Bengal)

జూబులు

“మాతృశేవ”

మాతృశేవయనున నేను మొదలు కడపటి నాకరువరకును మరెయ్యవరముచేత పడరానిబాధ పడవలసివచ్చినది గతవారము పత్రికలో శీర్షికలు లేని వ్యాఖ్యలు పడు దురవస్థ పట్టినది. నేటికిని నాపత్రికను పంపువనతి లేకపోయినది. ఈ వారము పత్రికకు ఏర్పాటులు చేయుటకు వీలులేకపోయినది. నేడే లేచి కూర్చున్నగలిగినాను. నా భార్యకూడ నాయవస్థనే యనుభవించినది. విధిలేనిస్థితిలో సారబాట్లను ఆలస్యములను చందాదారులు మన్నింతురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

కొ. హరినర్సయ్య తమరావు.

ఆనంతపురమండల బాలీయోజనంఘము

ఉత్తరదక్షిణ ఆనంతపురమండల సంఘములు కలిపిన పిమ్మట దక్షిణ ఆనంతపురమండల ప్రాతినిధ్యము చక్క శక్తి కార్యనిర్వహణము కష్టమైయుండుటచేత, ప్రస్తుతముందు మండల సంఘమును విచ్ఛిన్నముచేసి క్రొత్తగా యెన్నికలు జరుపు కొనవలయునని పెద్దలసలహాపై తీర్మానించడమైనది. ఫిర్యాకు గల చొప్పున మండలసంఘసభ్యుల నెన్నుకొని నెప్టంబర్ ౧౦ వ తేదీలోగా మండలకార్యాలయమునకు తెలియచేయవలెను. ఎన్నికలవిషయమున ప్రతియ్యదిసీపాలిటి ఒక ఫిర్యాగా పరిగణింపబడును.

కలవచిడు వేంకటరమణాచార్యులు, కార్యదర్శి.

విశాఖపట్నంజిల్లాలో తాలూకాబోర్డుల విభాగము

విశాఖపట్నంజిల్లాలో తాలూకాబోర్డులలో కొన్ని పరిపాలనా సౌకర్యముగా నుండలేదనియు అనుకూలముగా నవరింపఁబడినదియు మ-రా-రా కొద్దుల నర్సింహాంపంతులు గారు (జిల్లాబోర్డుసభ్యులు) ఒక తీర్మానము ఉపపాదించగా జిల్లాబోర్డువారు ఒక యుపసంఘమును నియమించి పరిశీలించు నధికార మొసంగిరి. ఆయుపసంఘమువారు బాగుగా పరిశీలించి 30.8.24 తేదిన పాలకొండతాలూకాకు ప్రత్యేకబోర్డును పిరవల్లి తాలూకాకు ప్రత్యేక బోర్డును వుండవలెనని సహా తుకముగా తీర్మానించిరి.

ప్రతివిన్యా తాలూకాకున్న ఒక బోర్డువుండుట వ్యా యమున్న అవసరమున్న అయినప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరో లేవో అను సందేహము ఉపసంఘమువారి మనస్సుల కలిగి అట్లు చేయజాలకపోయిరిని ఊహించగలియున్నది.

అయినను నిజముగా బాధించుచున్న పాలకొండ పీఠ విల్లి తాలూకాలు ప్రత్యేకబోర్డులుగా నుండుట్లు తీర్మానించుటలో ఉపసంఘమువారు వందనీయులు.

వేపా భీమశంకరం.

ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఈనెల 15 వ తేదీ సోమనాగవర్ధన్యాన్ని 12 గంటలకు యీ ఖద్దరు బ్యాంకు సామాన్యసభ కడపజిల్లా ముద్దూరు గ్రామములో కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరుపబడును.

విషయములు:—

6 వ తేదీ సభయని పంపబడిన ఆహ్వానములోని యంతములును, కప్పడం అంతుఖాదివస్త్రముల వాడుకను గూర్చిన్న సభ్యులందరును తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మ.రా:—కొలై నెల తాలూక ఖద్దరు బోర్డుల నివేదికములు, అఖిలభారత సంఘమువారు ఆగస్టు 26 వ తేదీ వ్రాసిన జూబులో వారు పంపిన అచ్చుఫారములలో చొప్పించలేదే మని యుడిగినారు. ఈకార్యస్థానమునుండిపంపబడిన ప్రకటనలలో కోరబడిన అన్ని సంజాయిషీలు మీరువచ్చునపుడైనను తీసికొని రావలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. క్రిందటి నెలాఖరువరకు యీక్రింద తెలుపబడినప్రకారము ఖద్దరుబోర్డులు సామాన్యపు నడ్డి అవసరపు వడ్డి ఇయ్యవలసియున్నాట. దానిని తప్పక తీసికొని రావలయును. మీ మీ జిల్లాలలో ఖద్దరు ఉత్పత్తిస్థానములను తెలుపగల ఒక పటమును తయారు చేయించి పట్టుకొని రావలయును.

గుంటూరు 1.9.24

గొ. పు. డి. సీతారామశాస్త్రి

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

సమాజమున ఏజిల్లావాసు లానుండలపట్టణమే సర్వవిధముల సౌఖ్యములతో శోభిల్లుచున్నదని వర్ణించుచుండును. విశ్వవిద్యాలయస్థాపన కను అలస్యములలో ఆర్థికలేమి ముఖ్యకారణమైనను స్థానవిషయకవర్మ యొకటి యని ఒప్పుకొనితీరవలయును. కాన ఆంధ్రసోదరులు బాలీయోజనభాగ్యమే సంపత్కరమని తీర్మానించింది ఏకగ్రీవమున నొక నగరరాజమును నిర్మించినగాని ఆంధ్రపురోభివృద్ధి వర్ధిల్లు. మదరాసులోజనుగు ఆంధ్రమహాసభలో యాస్థలము సిద్ధాంతీకరించుట సమంజసముగ నుండును. పరమపవిత్ర వయిన ఆంధ్రమహాసభను మితవాద జప్తిను సమాకార స్వతంత్ర పక్షములవారు ఖాడ ఆంధ్రమాత యందు తమకుగల భక్తిని కనబరచుచు దయచేయవలయును. రాష్ట్రీయసభ నిరాకరణవాదులవా ప్రకట మయినది మొదలు వైరాజీయకక్షులవారు రాజకీయసభకే గాక మరి సాంఘిక సారస్వత మున్నగువిషయముల చర్చించు ఆంధ్రమహాసభకైన వచ్చుటకై ప్రత్యేకముగ నూతనసభ ఏర్పరచుటకున్న చారిత్రాత్మకమైన టి.యి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయతను సాక్షాత్కరించునట్టియు ఆంధ్రమహాసభలో యావివయనిర్ధారణ అన్ని పక్షములవారు చేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ మహారాజేంద్రుని దాతృత్వమున కపేక్షించి విజయనగరమనియు, హాస్యచలనముల మాచి విశాఖపట్టణ మనియు రాజరాజ నన్నయలనండి తెలుగువిద్యాపితము గాన రాజమహేంద్రవనియు, విశాఖమైన శముద్రప్రదేశమును చూపుచు మచిలీపందరనియు తిక్కనస్వస్థలము నెల్లూనియుచూపిని స్మరించుచు బర్హి యనియు పురస్కృత మహావిద్యాలయమును జ్ఞప్తి తెచ్చుచు ధాన్యకటకము (అమరావతి) యని మొ సమాజరాజధాని సర్వసౌఖ్యములతో శోభిల్లుచున్నదని ఒప్పువాడ యనియు అనేకులు అనేకవిధముల కలహాయుచున్నాను. ఆంధ్రోద్యమ ప్రారంభమునందు యు ఆంధ్రోద్యమ చైతన్యముచే చిరకాలము నకు నేటికి విశ్వవిద్యాలయము ఏర్పరచుచున్నార. ఇప్పుడు లభింపబడు మొత్తము యవకాశము సుగ నాపయోగించుకొనవలయును. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించు పురమునకును రాజధానిగ నిర్ణయించబడు వీధునకును సంబంధము కలదు. రాజధానియందే ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయము ప్రతిష్ఠింపవలయును.

రాజధాని ప్రభుత్వముచే నిర్ణయింపబడకపోయినను ప్రజలచే నిర్ణయింపబడవలయును. రాజధానియే బాలిక ఆయువుపట్టు, సమ ప్రసంస్థకు నిలయము. సకలవిజ్ఞానములకు కేంద్రస్థానము. రాజధానిని చూడగ నె బాలియొక్క స్వయాపము ప్రత్యక్షమగును. ఆంధ్రకర్మకీర్త్యము యొకను ఆఖండముగ విశాసంపకపోవుటకు కారణము రాజధానిపట్టణము లేకపోవుటచేతనే యని నొక్కి విశ్వాసింపబడుచున్నాను. నేడు ఆంధ్రములో వివిధనాయకులసంఘర్ష మెక్కడ? వివిధవర్తకుల సంఘీభావ మెచ్చట? వివిధపరిశ్రమ రెచ్చట ప్రకర్షింపబడుచున్నవి? విద్యాంసులసాం దిశ్య మెచ్చట విలక్షింప బడుచున్నది? మతచ్ఛైకత్వం? సాంఘిక దమ రేఖలును? మండలముఖ్యస్థానములలో ిట్టి సంభించియున్నను బాలీయ సర్వసంస్థల కేంద్రీకరణ మెక్కడ? కలకత్తా బంగళామనమును, లాహోరు, బొంబాయిమనమును, ఆకామదాబాదు సౌరాష్ట్రమునకు కటకము ఉత్కలమునకు నుబాతీయవర్మకీర్త్యమును ప్రత్యక్షీకరించురాజధానులు. ఆంధ్రావని కట్టిరాజ్యనగరము ముఖ్యవసరమై యున్నది. రాజధాని నిర్ణయముకూడ ఆంధ్రమహాసభ సిద్ధాంతీకరించుటకధికారములేదా? ప్రతిత్వనిర్ధారణనే పరమప్రమాణమని ఒప్పుకొనవలయునా? ప బాలీటి తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువారు బద్ధులైయుండునటుల (వైరాజధాని, విద్యాలయవిషయమై) ఆంధ్ర మహాశక్తులు చే నెదరుగాక!

రాజధానిపురమునే విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపవలయును. బెజవాడయే అందుకు తగియున్నది. జయవాడలో చొటులేదన్న మాట ప్రాస్తవ్యమే. మదరాసువిస్తీర్ణము 27 చ.మైళ్లు. విజయవాడ 30 చ మైళ్లు. ఉద్యానసూపకము విస్తీర్ణంపగల గొప్పయవకాశము కలను. బెజవాడబందరు రహితప్రక్కన పటముకానూరు గ్రామములకువర్మ(39 మైలు బందరుకాలవయొడ్డు) విశాలప్రదేశము అతిచౌకగ లభింపగలదు. కలకత్తా బొంబాయి అల్లాబాదు మద్రాసు నగరములు రైల్వేకూడలులు కావా? ఆ బువ్యానులచే ఆయునివృద్ధిలకు అడ్డుము సంభవించినదా గ్రామములలోనూత్రము మహావి విహవిహ్యధులు ప్రబలుటలేదా? విశ్రాంతిగ పట్టణమారముగ (అమరావతి) చొటును

విశ్వవిద్యాలయమునకు విహారసౌఖ్యమున్న న యిప్పటిదేశపరిస్థితులచొప్పున రాజధానియే తగినచోటుని గ్రహింపవలసి యున్నది. మహావిద్యాలయము రాజధానిలోనే యుండుమను సిద్ధాంతమేల యవచ్చును. రాజధానిలో మూత్రము విశ్వవిద్యాలయము లేకుండ నెక్కడ నున్నది? హైదరాబాదు రాజధానులలోనే గాక లండను ఎడింబరో డబ్లిన్ బెర్లిన్ మున్నగు రాజధానులలో లేవా? రాజధానిలోనే విశ్వవిద్యాలయమున కొకగొప్ప యవకాశము కలదు. బాలియొక్క కేంద్రీభూతమైన జ్ఞానసంపత్తిని, తిలకించుటచే వినుటచే ప్రత్యక్షమనభవము కలుగును. ఆ సామాన్యదీక్షకుంతుల సామాన్యము సిద్ధించును వెర్లింగ్ డొర యొక్క బెజవాడయంప బ్యాసములో రాజధాని విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపకంలో మీ బెజవాడయంపట్టణమే మరచిపోనని చెప్పేయుండుట బహుసమంజసముగ నున్నది. ఈరాష్ట్రపాలకుని గురి సరియగుస్థలముననే తగిలినది. నిర్ధారణ మహాసభలో ఆంధ్రమహాశక్తులు నిర్ణయించెదరు గాన బాహుభిప్రాయము నిట తెలియబరచుచు విరమించుచున్నాను.

సునర్ల శ్రీరామస్వామింహం.

బధిరమూక చికిత్సాలయం, గుంటూరు

ఈఆలయము 1919 సంవత్సరమందు గుంటూరులో స్థాపింపబడి యోగి వెంకోజీరావుగారిచే నిర్వహింపబడుచు చాలా మందికి లాభకరముగా నున్నది. ఇప్పుడు యోగి వెంకోజీరావు గారు యీ ఆశ్రమమును వృద్ధిచేసి జనలకు లాభము కలుగునట్లు చేయుటకు ఒకచికిత్సాలయము నిర్మించుటకు కొన్ని ప్రయత్నములు చేయుచున్నార. చికిత్సాలయనిర్మాణమునకు గాను సహాయముచేసిన ధర్మాత్ములనామములు యిచ్చట ప్రచురింపబడుచున్నవి. మహాజనలందరును వారిహాస్యము నవలంబించి చికిత్సాలయనిర్మాణమునకు ధర్మములనొసంగి బధిరలకును మూగలకును సహాయముచేసి వారిని కృతాగ్రుచేయుదురు గాక.

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like జి. పెద్దిరెడ్డిగారు పాల్పాడు 2500.0-0, తూములూరు శివరామయ్యగారు నెల్లూరు 800.0-0, బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం 200.0-0, కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు 100.0-0, మేనకూరు శీతారాంరెడ్డిగారు డిల్ 150.0-0, బెజవాడ సుందరరామరెడ్డిగారు డిల్ 100.0-0, నూకలపాటి రామయ్యగారు డిల్ 50.0-0, మామూరు ముద్దుకృష్ణారెడ్డిగారు పొట్టేంపాడు 50.0-0, చివువల మాలిండ్లయ్యగారు నెల్లూరు 50.0-0, రెబాల సుబ్బారాయుడుగారు డిల్ 25.0-0. Total: మొ|| 4025.0-0

శ్రీయోగిలా.

తారకేశ్వరం

సచ్చిదానందస్వామి కేసు

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహ నాయకుడగు సచ్చిదానందస్వామిపై మహాంతు తెచ్చిన మోరీకేసులో సాక్షివిచారణ పూర్తయినది. ముద్దాయి బలవంతముగా మహాంతుతమచరులవద్ద నున్న తాళముచెవులను తీసికొనిపోయే నని ఫిర్యాదీలు తెలిపిరి. ఆసమయమున స్వామి వ్యాధిగ్రస్తడైబసలో పరుండియుండెనని ముద్దాయిలు వాదించిరి. స్వామిపై మరిరెండు కేసులుగూడ బాఖరు చేయబడెను. ఆ. ప్రె.

ఆనీబినెంటుగారు

రాజకీయ విధానము

ఇకముందు దేశమున రాజకీయాంగోళనావిధానమును గూర్చి యితరనాయకులతో నాలోచించుటకు బినెంటుగారు నిన్నరాత్రి చెన్న పురినుండి కలకత్తా వెళ్లిరి. అటునుండి సిమ్లాకు వెళెదరు. ఆ. ప్రె.

చుండుకు నూనె

వల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. పహా 0-11-0 ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల, గోమడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెల్లెటెకలకు హానిగలుగక చిక్కగల బెరుగగలదు. అమ్మకాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము ఖద్దరువిషయమై మాత్రము జరుగుచున్నది. గతమాసములో పంపిన నూలుకన్న ఈ మాసములో చాలా ఎక్కువ పంపబడును. టిక్కెట్టుల తొందరలచే గతమాసములో పనిజరుగలేదు.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్యరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

"ఎంపైరు భీమాకంపెనీలో మీరు భీమాచేయుడు"

మిక్కిలి నమ్మకమైనది, ప్రీమియము చాల తక్కువ, హక్కుదారులకు సొమ్ము సకాలమున యివ్వబడును.

గడచిన సం॥ రం. బాలన్సు షీటుకు, ప్రాప్తికృతుకు వ్రాయుడు.

బెంగళూరు బ్రాంచి
152 కమర్షియల్ వీధి

మద్రాసు బ్రాంచి
9/10 సెకండు లైను వి.సి.

మలేరియా యును, మరియు తర జ్వరములన్నియును

"ఇ స నా ఫె లి" చే అతిత్వరలో నివారించును

క్లెయిమ్ జ్వరమును తక్షణమునకు మాత్రమే అపివేయును. అయితే ఇ స నా ఫె లి 15 దినములలో జ్వరమును తక్షణమునకు తీసివేయును. అన్ని విధముల మలేరియా జ్వరములను "ఇ స నా ఫె లి" అత్యద్భుతముగా తీసివేయును. అని ప్రసిద్ధి చెందినది. గమక మలేరియాకు అతి నమ్మకమైన ఔషధముని పేరునచ్చినది. మలేరియా రాకుండ అటంకపరచుటకు ఉదయము సాయంత్రములందు ఒక్కొక్క మాత్రమున నేవించిన చాలును.

తూర్తిగా గుణము గలుగుటకు 2 బుడ్లు 15 దినములు నేవించినచాలును.

పసిడిడ్లకు "ఇ స నా ఫె లి"ను (ద్రవరూపముగానున్న "ఇ స నా ఫె లి" వాడవలెను.

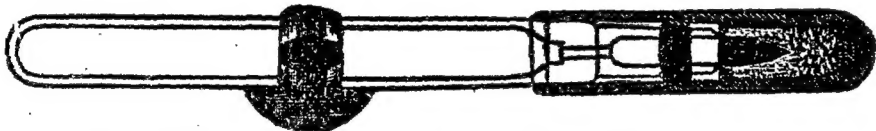
ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd., Post Box 159, Fort, Bombay.

సెల్ ఫోన్

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ వేన్

కాకా లెన్ పెన్ క్రమంచూడందు, మారనభక్తి అని చెప్పుదను ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అడ్వేంటియూ, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇవ్వజిప్సుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలిముగా జవాదర పోయి ఖండించుచున్నది.

సాధారణముయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఈ కలము "ఆ గేట్" గాజుపాళి నువ్వయోగించుట యద్భుతమగు మాత్రం విభావము. ఒకతూరి సిరాతో ముంపినయెడల అయిదు నిమిషములకుచు చక్కగా వ్రాయును.

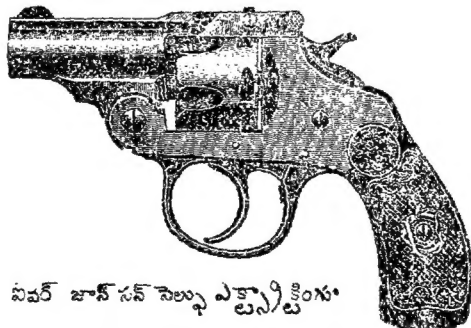
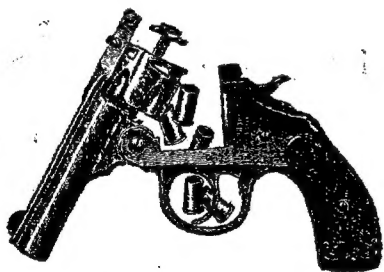
(2957)

మైలాపూరు

విక్రయి యా డిపో,

మద్రాసు.

రివాల్యూరు ప్రత్యేక ధరల చొప్పున ఇవ్వబడును

హెచ్. బి. ఆర్. సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు.

వివర్ జాన్ సన్ సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు.

55 మాత్రమే గలవు. హాంకీటర్ అండ్ రిచ్చర్జున్ నికల్ ప్లేట్లుగలది, 5 హెల్లు .320 బోరుగలవు.

4" బారల్ గలదిగిన సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు రివాల్యూరు 1.కి ధర రూ 35

45 " " 3" " " " " " 1.కి ధర రూ 32-8-0

50 " " 2" " " " " " 1.కి ధర రూ 30

40 " " 2" " హామర్ లెస్ " " " 1.కి ధర రూ 35

20 " " 7 హెల్లుగలది .22 బోరు, 2" బారల్ గలదిగిన

హామర్ సెల్ఫ్ రివాల్యూరుగలది 1.కి ధర రూ 30

25 " ఎంగు అమెరికన్ నికల్ ప్లేట్లు గలదిగిన 5 హెల్లుగలది హామర్

హామర్ రివాల్యూరు .320 బోరుగలది 1.కి ధర రూ 25

50 " వివర్ జాన్ సన్ నికల్ ప్లేట్ల 5 హెల్లుహామర్ రివాల్యూరు

.320 బోరు, 2" బారల్ గలది 1.కి ధర రూ 30

25 " " 7 హెల్లు, హామర్ లెస్ 2" బారల్ గలది 1.కి ధర రూ 30

ఆర్డరుతో సహా లై సెన్సును పంపుకొనవలెను.

స్పెన్సరు అందు కో., లిమిటెడ్. మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బహుధరలు

సెప్టెంబరు 6-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 30.0.0 మొదలు 42.0.0 వరకు	
లియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 43 గలది రు 14.0.0 14.8.0	
నెల్లూరిది ,, డిటా ,, 16.8.0 17.0.0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలది ,, 16.8.0 17.0.0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12.0 9.0.0	
సువ్వులు ,, ,, 20.0.0 22.0.0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0.0 రు 12.0.0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 12.4.0 12.8.0	
పెసలు ,, డిటా ,, 12.12.0 13.0.0	
మినుములు ,, డిటా ,, 12.0.0 15.4.0	
ఉలము ర 164 ,, ,, 9.4.0 11.4.0	

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి రు 170.0.0 175.0.0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0.0 26.0.0	
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 60.0.0 62.0.0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 55.0.0 58.0.0	
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 143 మిమకనూనె 186	
ఆముదమునూనె బా 1-కి రు 190.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 205.0.0 210.0.0	
మారపసుపు ,, రు 140.0.0 160.0.0	
మిరపకాయలు(గుంటూరిది) బా 1-కి రు 105.0.0 140.0.0	
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 45, 50	
కాళహస్తపాయకటు ,, రు 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి రు 35.0.0 60.0.0	
చింతపండు బా 1-కి రు 30.0.0 49.0.0	

(5) ఇనుము

బుట్టారకంబా 1-కి వ రు 32.0.0 32.8.0	
చవరం ,, 32.0.0 36.0.0	
రవుండు ,, 32.0.0 36.0.0	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు రు 78.0.0 81.12.0	
బంగారము, తులము 1-కి రు 24.2.0 24.10.0	
సవరను 1-కి 15.6.9	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265.0.0 270.0.0	
రాగి డిటా రు 30.0.0 305.0.0	
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు 40.4.0 40.8.0	

(7) రంగులు అలిజలై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78.0.0	
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) కూడి

బోండా వెట్టు బారవ 1-కి రు 320.0.0	
-----------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుతూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.12.0	
సుధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.7.0	
త్రుక్షూరు తేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 10.2.0	
మోలాపూరు నెం 20 రు 12.3.0	
జహాన్ నెం 20 రు 12.4.0	
" " 40 ఏ తేలిలు అయినను రు 15.15.0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 8.15.0	
వద్వాక్ నెం 24 1/2 రు 12.4.0	

కలరా మాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0.0.0.

కలరా క్షేగునలెనే ఒకవిధమైన అంటువాద్యము.

కలరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

అద్భుతమైన జీవామృతము

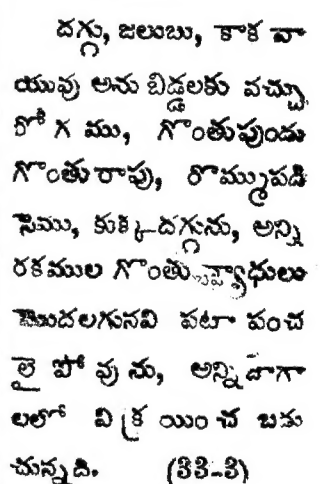
డి. వెంకట్రావు ఎస్సెస్సరు, బి. ఏ. హైదరాబాద్‌లో "మందు పుష్పిని కలుగజేసినది"- మిస్టర్ ఎం. బి. నాయకర్, మద్రాసు "రక్తమును శుభ్రచేయును"- మిస్టర్ హెచ్. కాట్రరు బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్య కరమైనది"- డాక్టరు, బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది"- డాక్టరు ఎస్. మాస్సే ఆహూదాబాదు: " హరపేసీయా లోగికి చాలమంచిది". మిస్టరు డబ్ల్యూ శైలి మద్రాసు "2 పావల బరువు ఎక్కువైనది"- మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ సి. ఐ. డి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పాట్నా "ఉపయోగకారి, గుణకారి"- ఎస్. ఆర్. రావు ఎస్సెస్సరు బి. ఏ డెప్టి కలెక్టరు వేలూరు "నాకు చాలమేలు చేసినది."-మిస్టర్ పి. స్థూరాయలు, రంగును "సంపూర్ణతృప్తి నికలుగ జేసినది" మిస్టర్ ఎస్. సి. డిల్లూ శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు కలకత్తా "అమృతిమైన గుణములను కలిగించినది" ఆంగ్లముగా నుండే గోరిన ఇప్పుడే ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయడం చేరులో బాగల్ పూరు విలాసమునకు వ్రాయవచ్చును లేక ఏజెంట్ల వద్ద తీసుకొనవచ్చును. (1482)

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, నిత్యగణితము, నిష్కాగణితము, మనోగణితము, కేత్రగణిత సమన్వయము, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిత్తములు, చిత్తశక్తులు, యంత్రకృతములు, తమాషాలెక్కులు, గణితావధానము గలవు. మంత్రములు, మనోవిజయము, తెలివిన వృద్ధిచేయు రసవంతములైన చిత్రవిచిత్రలెక్కులు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దనమానశ్చయము, చమత్కారమును, యంత్రము తెలియఁ కలుగును. ప్రతివానివర్గం నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివల దు 1. అం. వి. పి. చార్జ్ అ రు. 6. క్రతులు రు 8. అం. పలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని జాహితులెను.

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని ప్రయోగింప, అదీ
 ర్థము, వాయువు, జలముజ్వలము, సన్నిహితము, దగ్గు,
 ఉబ్బసము, కలగా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిరోషములు
 మొదలగు వ్యాధుల కివి ప్రభావములను కలపజేయును. శి
 2౯౦ మృతల సీసము ౦-౩-౦ డబ్బెరు 2౭-౦-౦ ౭-౫-౦
 పి. శి. ౧. ౭౦-౦ శం పెరు. పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

ఇది మనోపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీద్విత్యుక్తిగ
గతులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరత
మోహలావబ్ధములకు ప్రాపగు తరులను మనోహరముగ
జేంచి కాపాడును. ఈత్రైయమంతకల రమణీయముగు నువాసన
చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు
వారలకుమాడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్టు
నిచ్చును. దీనియందు మనోహరముగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి
కియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనీ
యొచ్చును. వేయేలకల నాపరిశీలించిన నిజము తెలియకలదు
అమృతాంజనం దీనిలో, మదరాసు - బొంబాయి.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

26, బాదే, మదాను

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగున నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూవేశపుమిల్లు నూలులో నున్నా, ఖద్దరునూలులోనున్నా, హిందువుల పరిశ్రమ చేతనున్నా, సకలమైన పట్టు, ఉన్ని, ప్రతి, వగైరా దారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైన ధరలకు భాగ్యవంతులకు, బీదసావలకు, వీలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటుచేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు సెలు) మొత్తపు బేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారవీళ్లు కల్గజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీలేకుండా ఖరీదులపట్టీ పంపెదము. శాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ప్రీ రు 6-0-0

మానేజరు: ఆంధ్రమోజీరీవిల్లు, బెజవాడ, దక్షిణజాండీయా.

ఒక గొప్పతప్పు

బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 1-8-0

రాక్షసులందు నిద్రలేదు.
భుజించిన ఆహారము ఒంటపట్టులేదు.
రోజుకు రోజు శరీరము శుష్కించుచున్నది.
ఇంటను రుగు పారుగువారికిని నిద్రలేదు.

దగ్గ, దగ్గ

ఎల్లప్పుడును ఒకటే దగ్గ మొనటిహోతారు.

ఆమృతధృతి

లోనికిహోగానే కథమును దీసివేయుచున్నది.
వెంటనే మందును ఉపయోగించి
స్వస్థతపడని యెడల మీదే
గొప్ప తప్పు.

ఆమృతధృతి

సమస్తవిధములైన రోగములకు బాధలకు
ఒకే మందు.

బహుమతి

టిక్కెట్టు నెంబరు

5964

పై నెంబరు టిక్కెట్టు
గలవారు ముందుగా
మాకు
[వ్రాయవల గును.

కానుగో ఆండ్ కో,
పరేల్., బొంబాయి.

హనుమాన్ సము

లోక ప్రసిద్ధ మైనది.

(1277) దీన్ని సమావదనము వేరులేదు. ఎస్. రంగనాథన్ టెల్లి ఆంధ్ర ప్రదేశ్, 12, బందరువీధి, మదరాసు.

(1398) ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకారతి

వాటిని విశేషకష్టము, భయకలకల బాగుచేసి, కాళ్ళతయవ్వము నిమ్మచు, కాస్త్రసమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఆమృతము. వీటిని విరవయోగమున ధీతులలో కూడ కొంత హనుకులనమును పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రబాలమునలె నూతనముగా కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యీనామగా పంపబడును. 60 గుళికలు Xల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైకివాడుచే నత్యంతతృప్తి ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.

ఒకటులను బుడ్డి 1-కి ధర రు 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.

మూల శంక కు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0

మూలశంకవలన అగమ్యుద్గత నర్మము లాభ్యుభాగి క్రమమున చిన్న చిన్న మొలకలు వీర్చుకును. ఇది వైద్యకోశపు మందత వలన (Lorrid Liver) గలుగును. ఆతిగాక, బహుళిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, వలదానో, వలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర అమయములందును రక్తముపడును వీనివలన బాధపడువారు కారము, ఆన మొదలగు పహారములను తగ్గించి తినుటయు, విశేష సాధకములగు మాంసాదుల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలకలైనా బాధ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. బాలాబీ మాత్రలవలన గుళివికేదన మగును. ఈ రెండు మందులను విముదక కొంతకాలము వాడెద మూలశంక రోగము తగ్గవలదు.

అమ్మతొంజనం, డబ్బో, మదరాసు - బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్రరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైందుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చిక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్రేవింగు

అశ్వత్థాంజనము

ఆ క థ్ర యు రే ది క్ ఫార్మ సి లి మి టె డ్

19 హారిన్ రోడ్డు, మాంటురోడు పోస్టు - మదరాసు.

66 చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వసంత కుసుమాకరము.

'బసవరాజీయము మేహా రోగప్రకరణము

191-వ పుట మధుమేహనందు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు.

ఇంకను క్షయ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలో గూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము. రక్తమును శుద్ధిజేయును.

ఇందు శతపుటాభకము, బంగారము, ముత్యము, పంగ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రలుగల సీసా 1-టికి రూ 5-0-0. ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

వసూలయిన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

నిరుపమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

నూరు రూపాయలు ధరావతు ఇచ్చు ఏజెంట్లు కావలెను.

“స్వరస్సు అట్లాను టానికి మిక్కిలి
బలముగలది. నరములను జీర్ణ
కోశములను మంచి ఆరోగ్య
స్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే నావద్దకువచ్చు
రోగులు ఆ నేకులు
దీనినివాడి, అద్భు
తమైనగుణమును
పొందు
చున్నారు.”

ఎఫ్. ఆర్. సి. ఎస్.

“అన్ని ఉదరరోగములకు, కాలిజ
సంబంధమైన వ్యాధులకు
అట్లాను టానికి మంచి
గుణమిచ్చుటను నేను
తెలిసికొంటిని.

అదిగాక నరముల బలహీనముగల
వా రందరును ఈ టానికును
నిర్భయముగా వాడ
వచ్చును.”

ఎల్. ఎమ్. అందు ఎస్.

నర్వ కాలసంజీవి అగు
అట్లాను టానికును
యిప్పుడే పుచ్చుకొని
కాలసంజీవిని
వశపరచుకొందు
ఉష్ణదేశములకు తగిన టానికు

దేశమునందు రెండువేతులుగా పనిచేయుటవల్లనే అట్లాను
టానికు మిక్కిలి జయము పొందుచున్నదని ప్రతి వైద్యునికి బాగుగా
తెలియును. తక్షణమే నరములు, మెదడు, దేశమునందుండు నన్నని
మాంసము పాతములు మొదలగువాటికి మంచిపుష్టి నిచ్చునట్టియు,
భుజించిన ఆహారము చక్కగా జీర్ణమగునట్లుచేసి, బలమును హెచ్చించు
నట్టియు, విలువగల ఔషధులు యిందులో చేరియున్నవి. కృశించిన
భాగములకు రెండింతలు వడితో పంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే అట్లాను టానికు అతి త్వరలోనే శాశ్వతమైన గుణమునిచ్చును.

కెమిస్టుల అందరివద్దను దొరకును.

మదన్ సన్సు అండు కో.,

కెమిస్టులు, బొంబాయి

మద్రాసు డిపో ఏజెంట్లు:—ఎ.ఎస్.ఆర్.మూర్తి.

అండు సన్సు, 9, పాప్ హామ్స్ బ్రాడ్వే.

“నేను న్యూరస్టినియా వ్యాధిగల
వారికి, నరములు కృశించిన
వారికి ఈ టానికును వాడి
తిని. అందుచే వారికి ఆ
మోఘమైన గుణము
కలిగినది నరముల
బలహీనము,
ముఖ్యముగా దీర్ఘ కాలమునుండి
అజీర్ణ వ్యాధితో కూడ నర
ముల బలహీనముగల
వారికి దీనిని నేను
సిపార్సు చేయు
చున్నాను.”

ఎ. బి. బి. ఎస్.

“నేను అట్లాను టానికును అనేక
రకముల వ్యాధిగ్రస్తులకు వాడి
తిని మంచి గుణముగలిగినది.
అమితముగా పనిచేయు
వారికి ముఖ్యముగా
యది అద్భుతమైన
గుణమిచ్చినది.”

“పుష్టిని గోరు ప్రతి యొకరును
దీనిని తప్పక పుచ్చుకొను
టకు నేను శిపార్సు చేయు
చున్నాను.”

ఎల్. ఎమ్. అందు ఎస్.